

CRUX

4 | SYYS-LOKAKUU 2006

Akavan kirkolliset ammattiliitot & Diakoniatyöntekijöiden Liitto

Täältä tullaan
TYÖELÄMÄ

YHDENTYMISELLÄ TOIMINNALLISTA MONIPUOLISUUTTA

MIKAEL HELENELUND

AKIN VARAPUHEENJOHTAJA

mikael.helenelund@evl.fi

KUNTAUUDISTUKSEN SEURAUKSENA kuntien määrän on arvioitu laskevan kymmenen vuoden aikana noin sadalla tai jopa puolittuvan. Tämä johtanee välttämättä seurakuntien yhteistoiminnan ja yhdentymisen lisääntymiseen. Syntyy lisää seurakuntayhtymiä ja seurakuntaliitoksia, samoin kapeliseurakuntia. Rakennemuutosten vaikutukset seurakuntatyöhön ovat moninaiset. Kirkon seurakuntarakennetyöryhmän puheenjohtaja piispa Voitto Huotari pitääkin huolestuttavana sitä, että seurakunnissa hallinnon uudistuksista puuttuu toiminnallista visiointia (Kotimaa 7.7.2006). Hän tähdentää sitä, että hallinnosta ja tukitoiminnoista vastaavien yksiköiden kasvaessa seurakuntien toiminnan kehittäminen on merkittävää.

TARKASTEлтаessa tällä vuosikymmenellä toteutettuja seurakuntaliitoksia ja seurakuntien yhdistymisprosesseja voi havaita seurakuntien toiminnassa kehitystä sekä parempaan että huonompaan suuntaan (*Seurakuntarakenne murroksessa. Yhdistyvien seurakuntien organisaation ja toimintayhteisön muutosprosessi*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 92). Hyvistä kokemuksista mainittakoon työntekijöiden voimavarojen tarkoituksenmukaisempi käyttö, heidän erityisosaamisensa saaminen laajemman alueen käyttöön, työvoiman irrottaminen hallinnollisista tehtävistä varsinaiseen hengelliseen työhön, yhteistyön tuoma helpotus erilaisten tapahtumien organisoinnissa, seurakuntatoiminnan palveluvalmiuden ja laadun paraneminen sekä sijaisjärjestelyjen joustavuus. Toiminnallisia ongelmia ovat yhdistymisprosessissa aiheuttaneet erilaisten työyhteisöjen ja työkuluttuuriin yhteensovittamisen vaikeus, työntekijöiden toimintakentän, työkuvan ja vastuualueen laajeneminen ja siitä johtuva työpaineiden kasvu sekä laajemmasta organisaatiosta johtuva hallinnon paisuminen. Myös työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksien vähäisyys yhdistymisprosessin aikana on vaikeuttanut toiminnan kehittämis-

tä. Julkaisussa todetaan, että keskeinen voimavara organisaatiomuutoksen läpiviennissä on yksittäisten työntekijöiden työpanoksessa. Heidän motivoimisensa onkin onnistumisen merkittävimpiä edellytyksiä. Työntekijöitä kuunteleva johtamisote on tässä äärimmäisen tärkeä.

SEURAKUNTATYÖN haasteena on uusien toimintatapojen ja -alueiden jatkuva etsintä. Seurakuntien toiminnalta edellytetään tulevaisuudessa monipuolistumista ja työntekijöiltä erikoistumista. Pienissä seurakunnissa tämä voidaan toteuttaa kehittämällä seurakuntien yhteistoimintaa tai esimerkiksi perustamalla yhtymän, rovastikunnan tai hiippakunnan tasolle uusia virkoja. Seurakuntaliitoksetkin luovat edellytyksiä seurakunnan toiminnan monipuolistumiselle ja työntekijöiden erikoistumiselle. Juuri näissä piilee yhdentymisen suurin potentiaali. Kirkon koulutusta suunniteltaessa ja virkojen pätevyysvaatimuksia määriteltäessä onkin syytä ottaa huomioon seurakuntarakenteen tulevista muutoksista johtuvat uudet koulutustarpeet, kuten kasvava erikoistumisen tarve ja keski johdon tehtävien lisääntyminen. Johtamiskoulutusta on tarjottava muillekin kuin teologeille, ja toisaalta on tarjottava uuden työalan esimieheksi ryhtyvälle papille työalakoulutusta.

Yhdistymisprosessissa tarvitaan huomattavaa panostamista johtamiseen. Toimintakentän ja työkuvan laajentuessa ja työpaineiden kasvaessa korostuu työn rajaamisen ja priorisoimisen välttämättömyys, samoin koulutuksen merkitys. Vain työntekijöiden asiantuntemusta hyödyntämällä ja heidän näkemyksiään huomioimalla voidaan luoda edellytykset seurakuntatoimintaa elävöittävälle yhdistymisprosessille. Näin seurakunnan perustyökin voi vastata seurakuntalaisten yhä uusiin odotuksiin ja tarpeisiin seurakuntatoiminnan ja henkilöstön monipuolistumisen kautta.

JUKKA GRANSTRÖM/KUVAKOTIMAA

CRUX

4 | SYYS-LOKAKUU 2006

Opiskelu - Työelämä

Miten kirkko ja opiskelijat tavoittavat toisensa? Millä eväillä vastavalmistuneet siirtyvät työelämään? Onko kesätyöntekijällä lomaa? Millaista on toimia harjoittelijan ohjaajana? Etsimme vastauksia mm. näihin kysymyksiin... **13 - 26**

KRISTINUSKO SANAKRIISISSÄ?

Kirkko on täynnä suuria sanoja, jotka ovat tärkeitä ja luovuttamattomia, mutta jotka kuvaavat niin abstrakteja asioita, ettei niitä välttämättä enää käsitetä **44**

KYSYMYKSIÄ UUDEN KYNNYKSELLÄ Opetusneuvos Veikko Pöyhönen pohtii kirkkoon kohdistuvia uhkakuvia..... **41**

ENSIMMÄINEN VUOSI KIRKKOHERRANA Iloinen aviovaimo ja vastuullinen kirkkoherra – mahdollon yhtälökö?..... **30**

SOPIMUSASIAA

HENKILÖKOHTAISEN

palkanosan perusteista neuvotellaan..... **12**

KOLUMNIT

TAIVAALLISIA

näkyjä
..... **36**

TYÖNTEKIJÄLTÄ

KIRJA pitää pintansa seurakuntatyössä..... **49**

28 Vuoden kanttori 2006 on Leila Savolainen

Fit for fight

STINA LINDGÅRD PÄÄTOIMITTAJA

LUIN TOISSA PÄIVÄNÄ lehdestä, että auringolla (sopivassa määrin) on hyvä vaikutus ihmisen fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin. Tämän kesän jälkeen sairauslomien määrä tulee luultavasti olemaan alhaisempi kuin aikaisempien kesien. Voin allekirjoittaa tämän väitteen heti kättelyssä. Voidakseen hyvin, ihminen tarvitsee mielestäni auringon lisäksi myös fyysistä työtä. Minä suorastaan nautin, kun saan tehdä ruumiillista työtä. Olemme mieheni kanssa kesän aikana uusineet kotipihamme nurmikko. Tähän mennessä olemme kärränneet 50 kuutiota multaa pitkin pihaa, seuraavaksi käsittelyyn joutuvat hiekkakäytävät.

Toivottavasti Te Cruxin lukijatkin olette ehtineet virkistystä. Ollaan kuten amerikkalaiset sanovat "fit for fight".

Me täällä toimituksessa kutsumme käsissäsi olevaa Cruxia

opiskelijanumeroksi. Olemme yrittäneet koota juttuja, jotka kiinnostavat erityisesti opiskelijoita. Rohkenen kuitenkin toivoa, että lehdestä löytyy mielenkiintoisia artikkeleita muillekin lukijoillemme.

Kaisa Salomaa kertoo seurakunnan työntekijöistä, jotka toimivat sielunhoitajina tehtaalla irtisanomistilanteessa. Artikkelin esittelemä tapaus on hyvä esimerkki siitä, miten toimintamme seurakunnassa ei saa olla pelkästään kokoavaa, vaan myös toiseen suuntaan menevää; työntekijät jalkautuvat seurakuntalaisten arkeen.

Eeva Salo kirjoittaa kiinnostavasta aiheesta, nimittäin opiskelijoiden hengellisestä kasvusta ja sitoutumisesta kirkon työhön. Veikko Pöyhönen tarkastelee kirkon tämän hetkistä tilaa ja pohtii sitä, mihin tulevaisuudessa pitää satsata, jotta kirkkomme säilyy kansankirkkona.

Tomi Satomaa kertoo kokemuksistaan siirtyessään valmistumisen myötä keikkatyöläisestä kehittäjäksi. Saamme lukea myös Mikko Ojasen ajatuksia ja kokemuksia työharjoittelusta, kesätyöstä ja mentoroinnista työntekijän näkökulmasta. Leena Kopperi puolestaan kertoo kokemuksistaan kesätyöntekijänä.

HYVÄT OPIKELIJAT, tervetuloa mukaan liittojen opiskelijatyöhön!

Ajatuksia herättäviä ja mieleenpainuvia lukuhetkiä kaikille lukijoillemme. ■

STINA LINDGÅRD

TOIMITUS

PÄÄTOIMITTAJA Stina Lindgård
Puh. (09) 150 2466
stina.lindgard@akiliitot.fi

TOIMITUSSIHTEERI Heli Meinola
Puh. (09) 150 2653, faksi (09) 148 5875
heli.meinola@akiliitot.fi

KUSTANTAJA

Suomen Kirkko-Mediat Oy

TOIMITUSKUNTA

Stina Lindgård, pastori (pj.)
Miika Heikinheimo, kappalainen
Maria Heinonen, diakoni
Esa-Matti Peura, hiippakuntasihteeri
Ulla Savonen, kappalainen
Miia Seppänen, kappalainen
Jaana Turunen, kanttori
Taina Viljanen, diakonissa
Sakari Vilpponen, kanttori

CRUX

JULKAISIJAT

**Akavan kirkolliset ammattiliitot AKI
Diakoniatyöntekijöiden Liitto**

Akavatalo, Rautatilaistenkatu 6, 00520 Helsinki

OSOITTEENMUUTOKSET

Akavan kirkolliset ammattiliitot AKI r.y.

Tuija Kukkonen
Puh. (09) 150 2446
tuija.kukkonen@akiliitot.fi

Heli Meinola
Puh. (09) 150 2653
heli.meinola@akiliitot.fi

Diakoniatyöntekijöiden Liitto ry

Pirjo Heikkinen
Puh. (09) 150 2487
pirjo.heikkinen@dtl.inet.fi

ILMOITUSHINNAT

Koko		
2/1 s.	380 mm x 255 mm	1 790,- euroa
1/1 s.	190 mm x 255 mm	1 015,- euroa
1/2 s.	166 mm x 118 mm 79 mm x 245 mm	555,- euroa
1/4 s.	79 mm x 118 mm	325,- euroa
1/8 s.	79 mm x 55 mm	200,- euroa
take-sivu	190 mm x 230 mm	1 200,- euroa

ISSN 0783-0122

PAINOPAIKKA

Uusimaa Oy, Porvoo

KANNEN KUVA

Jukka Granström/KuvaKotimaa

VANHOJA VAI UUSIA TUULIA

KAISA RAUMA

DIAKONIAITYÖNTEKIJÖIDEN LIITON
PUHEENJOHTAJA
kaisa.rauma@evl.fi

LOMANI AIKANA lueskelin useita vanhoja kirjoja. Aivan sattumalta joissain elämäkerroissa kuvailtiin ikään kuin oheistuotteena vanhojen kirkonmiesten elämää.

Paljon on muuttunut matkan varrella. Yksi suuri muutos on suunnittelun lisääntyminen erityisesti kirkossa ja varmasti muussakin yhteiskunnassa. Lähes samanaikaisesti luin lehdestä kolumnin, jossa sivuttiin kirkon joitakin strategioita. Tätä lukiessani hämmennyin. Olin hyvin syvällä parhaillaan keskenlukuisessa kirjassani, ohimennen luettu juttu strategioista pysäytti lomalaisenkin miettimään. En heti tajunnut edes mistä strategiasta kolumnissa kerrottiin. Tarkemmin lukiessani asia kyllä selvisi.

HERÄSIN MIETTIMÄÄN koko strategia-juttua jälleen uudesta näkökulmasta. Hienoja strategioita luodaan muutaman vuoden välein jokaiseen yksikköön kirkossakin. Samaa työalaa koskevat silloin helposti ehkä hieman ristiriidassa keskenään olevat eri yksiköiden strategiat. Päätin lähestyä strategiaa ajattelussani positiivisesta näkökulmasta.

Mielikuvamatkani päättyi kohdallani siihen, että eniten minua koskettaa oman työyksikköni, siis seurakuntani strategia. Seuraavaksi eniten ehkä seurakuntayhtymän strategia ja loppujen lopuksi hivenen kaikki muutkin diakoniaa ja seurakuntatyötä läheltä liippaavat strategiat. Kun sain järjestyksen muutaman ajatustuokion jälkeen kohdalleen, aloin jopa innostua seurakuntamme uuden strategian kehittämisestä omalta osaltani.

Minkäänlaista kehittelyä ei synny ennen kuin olemme omalla työalallamme valinneet ainakin painopistealueet, ehkä jopa pienimuotoisen strategian. Voi olla, että kaikkien uusien strategioiden jälkeenkin mieltäni askarruttavat samat murheet kuin runsas sata vuotta sitten eläneitä kirkonmiehiä. Heitä vaivasi muun muassa mah-

dottomuus keskittyä olennaiseen, ihmisten välinpitämättömyys ja tyhjät penkkirivit jumalanpalveluksessa. Silti olen täysin vakuuttunut, että hyvällä suunnitellulla päästään parempiin tuloksiin kuin toiminnalla, jossa ajaudutaan tuuliajolla tilanteesta toiseen.

Suunnittelussa ja strategioiden laatimisessa tarvitaan hyvää yhteistyötä ja keskustelemisen taitoa. Uskoisin, että tulevaisuus on helpommin hahmoteltavissa, jos seurakunnassa on toimiva väliportaan johtaminen.

LIITTOMME SUOSITTELEE johtavan diakoniaityöntekijän viran perustamista seurakuntiin, joissa on vähintään kolme diakonian virkaa. Asia etenee monissa seurakunnissa. Suurimmissa seurakunnissa on jo yleisesti johtavat diakoniaityöntekijät. Toivottavaa olisi, että kaikki seurakunnat, joissa on vähintään kolme diakoniaityöntekijää, perustaisivat johtavan virkoja tai muuttaisivat jonkun toimenkuvan pysyvästi johtavaksi.

Seurakunnat, joissa on jo toteutettu organisaatiomuutos, voivat varmasti antaa ohjeita uudistusta tekeville. Liiton kotisivuilta saa mallitehtäväankuvaa vapaasti käyttää.

Kun yksi työntekijä keskittyy johtamiseen, ei se tarkoita, että hän pelkästään johtaa. Johtava työntekijä tekee sitä samaa arjen diakoniaityötä, hänellä on vain yhtenä vastuualueenaan johtaminen, kun jollain toisella on joku muu työ.

Johtamiseen liittyy edelleenkin pientä pelkoa, niin kuin kaikkiin muutoksiin. Samaa pelkoa ihminen on tuntenut uutuuksia kohtaan aikaisemminkin, silti on sopeuduttu elämän tuomiin haasteisiin. Asiantuntemus suuntautuu parhaiten, kun jokainen voi keskittyä omaan erityisosaamiseensa, eikä tarvitse osata kaikkia asioita koko työn kirjosta, niin kuin vuorottelujärjestelmässä täytyi osata.

DIAKONIATYÖNTEKIJÖIDEN LIITTO

Diakonian ja kristillisen kasvatuksen ylempi amk-tutkinto

DIAKIN HALLITUS on 16.5.2006 vahvistanut ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavan uuden sosiaalialan koulutusohjelman *Diakonia ja kristillinen kasvatusta*. Koulutus alkaa tammikuussa 2007.

Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtava sosiaalialan koulutusohjelma *Diakonia ja kristillinen kasvatusta* on tarkoitettu henkilöille, jotka haluavat syventää osaamistaan diakonian ja kristillisen kasvatuksen alueilla ja ovat kiinnostuneet työelämän kehittämisestä näillä aloilla. Koulutusohjelma antaa välineitä paikalliseen ja valtakunnalliseen kehittämistyöhön. Koulutus tuottaa valmiuden toimia alansa erityisasiantuntijana työyhteisöissä ja ammatillisissa verkostoissa.

Koulutus on tarkoitettu sosiaali-, terveys- ja liikunta-alan ammattikorkeakoulututkinnon tai muun soveltuvan korkeakoulututkinnon suorittaneille. Lisäksi edellytetään kolmen vuoden työkokemusta alalta tutkinnon jälkeen.

Koulutus toteutuu tammikuun 2007 ja joulukuun 2008 välisenä aikana. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon laajuus on 90 opintopistettä, ja se on mahdollista suorittaa työn ohessa.

- Koulutus on opiskelijalle maksuton.

- Hakuaika 18.9. - 29.9.2006.

- Opintosuunnitelma, lisätietoja sekä hakulomake löytyvät osoitteesta www.diak.fi.

Tietoa koulutuksesta saa myös Diakin hakutoimistosta: Niina Tikkanen 020 160 6204 tai sähköposti: niina.tikkanen@diak.fi.

Diakonian tutkimuksen seura järjestää diakonian tutkimuksen päivän teemana

DIAKONIAN MONET IDENTITEETIT

pe 6.10.2006 klo 9.15 - 15.30

Helsingin yliopisto, Teologinen tiedekunta
Aleksanterinkatu 7

klo 9.15 - 11.30

Yleisluennot

Päivien avaus
DTS:n pj Mikko Malkavaara

Sivellin-palkinnon luovuttaminen
DTS jakaa vuosittain palkinnon ansioituneelle opinnäytetyölle tai gradulle

Mitä diakonian pitäisi olla
Dosentti Esko Ryökäs

Diakonian ammatin muuttuvat työnjaolliset paikat
TtT -opiskelija Raija Pyykkö

Diakoniatyö yhteiskunnallisena vaikuttajana?
TT, dosentti, tutkija Anne Birgitta Yeung, TM, tutkija Elina Juntunen, diakoniajohtaja Teuvo Siivonen

klo 12.00

Lounas

(omakustanne, paikka vapaa)

klo 13.00

Työryhmät

1. Diakonian teologiat, Kari Latvus
2. Diakonia ja muutos, Heikki Hiilamo
3. Muut diakonian erityiskysymykset, Jouko Karjalainen ja Teuvo Siivonen

klo 15.00 -15.30

Päivän yhteenvedo

Alustukset ovat tervetulleita iltapäivällä järjestettäviin työryhmiin. Lähetä alustuksesi aihe ja tiivistelmä 22.9.2006 mennessä osoitteeseen raija.pyykko@professoriliitto.fi.

TERVETULOA!

Päivään ei ole osallistumismaksua eikä ennakoilmoittautumista.

PALKKATALKOOT alkavat!

Tiedätkö mikä yhdistää diakoniatyöntekijöitä, farmaseutteja, museoamanuensseja, upseereita, kulttuurisihteereitä, toimintaterapeutteja ja lastentarhanopettajia?

Teemme vaativaa, vastuullista ja tärkeää työtä, joka edellyttää korkeaa koulutusta - mutta silti harva meistä ansaitsee edes suomalaisen keski-vertopalkan (2 510 euroa) verran.

Vaadimme työstämme oikeudenmukaisen korvauksen. Yhteiset palkkatalkoomme tavoitteen saavuttamiseksi käynnistyvät syyskuun 20. päivä ja mukaan haastamme kaikki suomalaista työelämää rakentavat tahot.

Näissä talkoissa tarvitsemme jokaista
- olethan mukana!

REILU PALKKA

Mukana Diakoniatyöntekijöiden Liitto

DIAKONIAITYÖNTEKIJÖIDEN LIITTO

Diakoniatyön- tekijöiden Liiton opintomatka Brysseliin huhtikuussa 2007

Diakoniatyöntekijöiden Liitto ja KDY järjestävät opintomatkan Beneluxmaihin huhtikuussa 2007, viikolla 16. Matkalla tutustutaan mm. EU-päätöksen tekoon ja Merimieskirkkoon. Tarkemmat tiedot seuraavassa Cruxissa. Tiedustelut Asta Turtiainen (09) 150 2286, asta.turtiainen@dtl.inet.fi.

Valtakunnalliset diakoniateologian neuvottelupäivät

11. - 12. 10. 2006

Kirkon toimitalo, Satamakatu 11
(7. krs.), 00160 Helsinki

Osallistujat:

Diakoniatyön papit, diakonian tutkimuksen ja opettamisen sekä diakonian ja yhteiskunnallisen työn teologisten kysymysten parissa työskentelevät johtavat diakoniatyöntekijät ja hiippakuntasihteerit.

Osallistumismaksu: 40 euroa, sisältää ruokailut ja kahvit.

Ilmoittautuminen: 2.10.2006 mennessä: marita.salomaa@evl.fi tai (09) 180 2309.

Lisätiedot: www.evl.fi/kkh/to/kdy/ajan-kohtaista.html.

Pappisliiton opintomatkat 2007

Armenia: 18. - 26.4.2007

Teema: Armenian Apostolinen kirkko. (Kristinusko julistettiin valtionuskonnoksi Armeniassa jo vuonna 301.)

Alustava matkaohjelma: armenialainen identiteetti, Armenian henki eilen ja tänään, ”marttyyrikirkkokansa”, Armenian kansanmurhan muistopäivä, Armenian kirkon uudet koettelemukset ja haasteet, Armenian apostolisen kirkon sisäinen voima, armenialaisen kulttuurin rikkauksia.

Matkakohteitamme ovat mm: pääkaupunki Jerevan ja sen kaupunkiseurakunnat, Garni, joka oli alun perin pakanatemppli ja vuoden 301 jälkeen kuninkaiden kesäasunto, Geghardin luolaluostari, Sevanin pappisseminaari, joka sijaitsee 2000 metrin korkeudessa Sevanjärven rannalla, Khor Virapin luostari, joka sijaitsee muinaisessa Araratlaaksossa, Armenian apostolisen kirkon keskus Etsmiadzin.

Matkanjohtajat: AKIn pappien asiasta vastaava apulaistoiminnanjohtaja, Suomen ortodoksikirkon

munkkidiaconi Serafim.

Hinta: n. 1.300 €.

Lue lisää matkasta liiton kotisivuilta.

Matkalle voi jo ilmoittautua.

Sveitsi: 10.9. - 17.9.2007

Teema: Reformaation eri kasvot. Tutustumme Sveitsin reformoituun kirkkoon.

Matkanjohtajat: AKIn pappien asiasta vastaava apulaistoiminnanjohtaja, Sveitsin reformoidun kirkon pappi Désirée Aspinen-Zimmermann ja Kirkon koulutuskeskuksen kouluttaja Mika Aspinen.

Matkan pääkohteet ovat: Geneve, Basel sekä Zürich.

Matkalle ilmoittautuminen alkaa tammikuussa 2007.

Opintomatkoille voivat osallistua Pappisliiton kaikki jäsenet puolisoinen.

ILMOITTAUTUMISET toimistos sihteeri Heli Meinolalle sähköpostitse osoitteella heli.meinola@akiliitot.fi tai puhelimitse (09) 150 2653.

Kanttori-urkuriliitto 100 VUOTTA ensi vuonna!

Juhlat Helsingissä kesäkuussa 2007

SUOMEN KANTTORI-URKURILIITON perustamisesta tulee ensi vuonna kuluneeksi sata vuotta. 100-vuotisjuhlia vietetään Helsingissä 14. - 15.6.2007.

Juhlaohjelmassa on muun muassa kaksi mittavaa konserttia, jäsenistön illanistujaiset ja urkuretki.

Juhlakonserteista toinen, historiallinen katselmus "Suomalaista kirkkomusiikkia 100 vuoden ajalta" pidetään Johanneksen kirkossa ja toinen "Kirkkomusiikki tänään ja huomenna" tuomiokirkossa. Piispa Huovinen saarnaa juhlamessus-

sa Vanhassa kirkossa.

Professori Reijo Pajamon kanssa valmistellaan liiton 100-vuotishistoriikkaa, josta käy ilmi, että liiton tehtävänä ovat edelleen samat asiat kuin liittoa perustettaessa: yhteishengen virittäminen, kanttorikoulutus sekä tietysti palkkaus.

Juhlakirjaan tulee historiaosuden lisäksi artikkeleita, joissa käsitellään kanttoreiden roolia ammatijärjestötyössä ja kirkon kehittämistyössä viime vuosikymmenten aikana. Kirja julkistetaan 100-vuotisjuhlallisuuksien yhteydessä.

SUOMEN KANTTORI-URKURILIITTO

Suomen Kanttori-urkuriliiton opintomatka 2007

**Krakova, Puola:
vko 37/38 (5 päivää)**

Teemat: Kuorotoiminta, urut ja kirkkomusiikin opiskelu Krakovassa.

Kohderyhmä: kanttorit.

Hinta: n. 900 €.

Matkanjohtajat: Markku Mäkinen ja Annamari Jokinen.

Ilmoittautuminen matkalle alkaa tammikuussa 2007.

PAPPISLIITTO

Kroppens glädje

Du har väl inte glömt årets teologdagarna den 16. - 17.10. i anslutning till Pappistens dagar?

Temat behandlas av Nalle Öhman och Jan-Erik Nyberg.

Tid för samvaro och diskussion.

Deltagaravgift inkl. måltider 50 € (studerande 25 €).

Logi i tvåpersoners rum på Hotel Holiday Inn 85 €/person.

Som medlem i Finlands Svenska Prästförbund får du inom de närmaste veckorna ett brev med närmare program och anmälningsalternativ.

Välkommen!

Monica Heikel-Nyberg
ordförande

Oikaisu

Crux 3 olleessa seurakuntavaaleja koskevassa jutussa oli kirjoittajan nimi kirjoitettu väärin. Jutun kirjoittaja oli Topi Haarlaa.

Pahoittelemme virhettä.

AKIn opintomatka 2007

**Geilo, Norja:
11. - 15.4.2007**

Teema: ”Hiihtoretriitti - pääsiäisen ilo jatkukoon”, retriitinomainen hartauselämä ja ulkoilu.

Kohderyhmä: papit, muut teologit ja kanttorit.

Hinta: n. 1100 €.

Matkanjohtajat: Pekka Uronen, Eero Annala ja Annamari Jokinen.

Hiihtoretriitin päiväohjelmaa rytmittävät yhteiset rukoushetket ja ateriat aamuisin ja iltaisin. Keskipäivän tunnit varataan retriitinomaiselle työkentelylle hiihtoretikellä, laskettelurinteessä tai muulla tavoin. Toinen päivän rukoushetkistä sisältää opetuksellista osuutta. Rukoushetket pyritään toteuttamaan musiikillisesti rikkaasti. Yhteisöllisyys ja ilo ovat kantavia ajatuksia. Valmistautumista varten osallistujille lähetetään tietoa sopivasta virikemateriaalista jo ennen opintomatkan alkua.

Ilmoittautumiset toimistos sihteeri Heli Meinolalle sähköpostitse osoitteella heli.meinola@akiliitot.fi tai puhelimitse numeroon (09) 150 2653.

AJANKOHTAISTA VERKOSSA

Diakoniatyöntekijöiden Liitto

www.dtl.fi

Ylempi amk-tutkinto.

Diakonian tutkimuksen päivä.

Reilu Palkka –kampanja.

Kanttori-urkuriliitto

www.kolumbus.fi/skul

Kanttori-urkuriliiton ja AKIn opintomatkat 2007.

Pappisliitto

www.pappisliitto.fi

Pappisliiton ja AKIn opintomatkat 2007.

Ilmoittautuminen Papiston päiville on käynnissä.

IMAGESOURCE

JUKOn luottamusmiehet valittava lokakuun loppuun mennessä

MUISTA OSALLISTUA paikallisen edunvalvojasi valintaan!

JUKON LUOTTAMUSMIEHET valitaan nyt syksyllä vuosiksi 2007 - 2009. Luottamusmiehen tehtävänä on toimia seurakunnan akavalaisten yhteisenä edunvalvojana. Hänellä on oikeus neuvotella työnantajan kanssa edustettaviensa palkkoja ja muita palvelussuhteen ehtoja koskeissa asioissa.

Luottamusmieheksi valittavan on tarpeen olla perehtynyt – tai halukas perehtymään – työelämää koskeviin säännöksiin ja sopimuksiin sekä oman seurakuntansa olosuhteisiin. Luottamusmiehellä on tur-

vattu asema, josta säädetään luottamusmiessopimuksessa.

JUKO on lähettänyt seurakuntiin ohjeet luottamusmiessopimuksen järjestämisestä. Vaalien järjestäminen on istuvan luottamusmiehen vastuulla. Nyt tarvitaan myös useita aivan uusia luottamusmiehiä, sillä tulossa oleva uusi palkkausjärjestelmä edellyttää säännöllistä neuvottelutoimintaa entistä useammassa seurakunnassa.

Lisätietoa asiasta on myös liittojen kotisivuilla.

AKIn toimistoon uusi työntekijä:

Annukka Ruusula on kirkkomusiikin OPISELIJOIDEN ASIALLA

MUSIIKIN MAISTERI, kanttori Annukka Ruusula on aloittanut elokuussa AKIn toimistossa osa-aikaisena opiskelijasihteerinä. Hänen tehtävään on luotsata Kanttori-urkuriliiton opiskelijatoimintaa.

Annukalta opiskelijat saavat neuvoja opiskelijaedunvalvontaan liittyvissä asioissa ja hän toimii opiskelijavalionkunnan sihteerinä. Hänet tullaan näkemään syksyn aikana myös oppilaitoksiin jalkautuneena. Kyselimme Annukalta ensimmäisiä tunnelmia opiskelijasihteerin tehtävissä:

Kuka olet ja mistä tulet?

Olen Helsingistä kotoisin oleva, lähes nelikymppinen musiikin maisteri. Kanttorin virkaa olen hoitanut Jyväskylässä ja Turussa, opiskeluaikani ja heti valmistumiseni jälkeen olin kanttorin sijaisena Espoossa. Lisäksi olen toiminut Vantaan seurakuntayhtymän musiikkisihteerinä.

Olen opiskellut myös musiikkiterapiaa ja aloittanut aikoinani teologian opinnot. Kotijoukkoihini kuuluvat aviomies ja 3,5-vuotias poika.

Mihin ammattiyhdistysliikettä mielestäsi tarvitaan?

Kun ammattiyhdistysliike hoitaa jäsentensä edunvalvonnan, voivat jäsenet keskittyä työntekoonsa. Kun työ-

suhteen viralliset asiat ovat kunnossa, on mukava tehdä töitä. Ammattiyhdistysliikkeen kautta saa luontevasti kontakteja kollegoihinsa.

Pienellä paikkakunnalla työ musiikin ammattilaisena voi olla joskus yllettävän yksinäistä. On mukava, jos löytyy saman alan ihmisiä, joiden kanssa voi vaihtaa mielipiteitä, ajatuksia ja ideoita työstään. Tällä hetkellä myös uuden palkkausjärjestelmän sisäanajo vaatii työntekijöiltä ja heidän ammattiliitoiltaan tarkkuutta.

Millaisia edunvalvontatarpeita kirkkomusiikin opiskelijoilla mielestäsi on?

Kirkkomusiikin opiskelijat tekevät paljon oman alansa töitä opintojensa ohessa. On tärkeää, että opiskelijat saavat asianmukaisen palkan tai palkkion työstään. Ammattiliitto voi myös neuvoa koulutusta tai työharjoittelua koskevilla kysymyksillä.

Nykyisiä kirkkomusiikin opiskelijoita koskevat niin virkasuhdekomitean mietintö, uusi palkkausjärjestelmä kuin työaikatyöryhmän linjaukset. Erityisesti kysymykset viran tuomio- ja kapituliytyköksen mahdollisesta poistamisesta vaikuttavat suoraan nykyisten opiskelijoiden virkasuhteisiin.

Mihin erityisesti haluat panostaa uudessa tehtävässäsi?

Alkuun näkyvyyteen. Kierrän alalle kouluttavat oppilaitokset tänä syksynä, jotta niin minä kuin liitto ja sen opiskelijatyö tulisivat yhä tutummiksi opiskelijoille. Tuttuun ihmiseen on helpompi ottaa yhteyttä.

Haluan olla auttamassa ja tukemas-

sa kirkon uusien työntekijöiden opiskelua ja ammattiin valmistumista. Haluan panostaa siihen, että ammattiyhdistysliike on jokaista työntekijää ja alalle opiskelevaa varten. Tässä toiminnassa ei kysellä arvosanoja. Jokainen jäsen on yhtä arvokas koulutuksesta ja opiskelu- tai virkapaikastaan riippumatta.

Missä tilanteissa ja millä tavoin kirkkomusiikin opiskelijan kannattaa olla yhteydessä Sinuun?

Aina kun mieltä askarruttavat kirkkomusiikon työhön liittyvät asiat. Myös koulutukseen tai työharjoitteluun liittyvissä asioissa voi ottaa yhteyttä. Yhteyden minuun saa parhaiten joko sähköpostitse tai kännykän kautta soittamalla tai tekstiviestillä.

Olen töissä keskimäärin kolmena päivänä viikossa, joten aina en ihan heti pysty vastaamaan. Kannattaa rohkeasti jättää viesti tai soittopyyntö, niin otan opiskelijaan yhteyttä heti kun se on mahdollista.

Millaista ammattiliittoyhteistyötä teologian ylioppilaille ja kirkkomusiikin opiskelijoilla voi mielestäsi olla?

Kun nykyinen tai viimeistään tuleva työnantaja tulee olemana sama ja työaika on yhtä väljästi rajattu, ovat haasteet samanlaisia. Ammattiliitto voi perehdyttää ja kouluttaa omalta osaltaan opiskelijoita kirkon työhön ja kirkon työntekijäksi kasvamisessa.

Mielestäni on hyvä, jos jo opiskeluaikana tottuu tekemään yhteistyötä eri ammattiryhmien kanssa ja näkemään asioita myös toisten ammattiryhmien kannalta. ■

Seminaari marraskuussa **YHTEYDEN TURVAVERKKO**

**Seminaari seurakuntien ja kristillisten
järjestöjen työntekijöille Päiväkummun
kurssikeskuksessa Orivedellä 7-9.11.2006**

Seminaarin aiheeseen "Yhteyden turvaverkko" pureudutaan seuraavista näkökulmista:

- yhteydestä välineitä työhön ja muutoksessa jaksamiseen
- yhteys ylös - oman spiritualiteetin hoito, oman tavan löytäminen, syventäminen ja vahvistaminen
- yhteys sivulle, läheisiin
- yhteys ulos – tavoittamaan niitä, jotka ovat ilman seurakuntayhteyttä
- kuinka voin löytää avainihmiset elämäni tueksi?
- keiltä saan vuorostani tukea?

Työskentelyvälineinä alustukset, ryhmäkeskustelut, rukous ja elämän jakaminen, syventävät kanavat

Ohjelma: www.hengenuudistus.fi

Hinta: majoituskustannukset + 25 e seminaarimaksua. Aloitamme tiistaina klo 18, seminaari päättyy torstaina iltapäivällä.

Ilmoittautuminen Päiväkumpuun puh. (03) 580 550 tai paivakumpu@mission.fi

Järjestäjinä Hengen uudistus kirkossamme ry ja Suomen Lähetysseura sekä Helsingin kristillinen opisto

Henkilökohtaisen palkanosan perusteista neuvotellaan

ESKO JOSSAS

AKIN TOIMINNANJOHTAJA

PALKKAUSJÄRJESTELMÄN kehittämisessä on edetty uuteen vaiheeseen.

Kesän alussa saatiin valmiiksi tehtävien vaatavuuspisteytys Palkkavaaka-järjestelmää soveltaen. Työn pohjana olivat seurakunnista tulleet reaktiot niin sanottuihin mallitehtäviin.

Prosessin tuloksena tehtäväkohtainen palkanosa on saatu pisteytetyksi ja tehtävät alustavaan "vaativuusjärjestykseen".

Syksyn aikana neuvottelijat keskittyvät palkkauksen toisen pääosan eli henkilökohtaisen palkanosan valmisteluun. Tarkoitus on etsiä niitä kriteerejä, joiden mukaan henkilökohtainen osa määräytyy samoin kuin sitä, mikä on tehtäväkohtaisen ja henkilökohtaisen osan painoarvo (prosenttiosuus) koko palkasta.

Henkilökohtaisesta palkanosasta sovittaessa tulee ratkaistavaksi useita erityyppisiä kysymyksiä.

Mikä on kokemuksen merkitys palkkauksessa, toisin sanoen säilyykö nykyisen tyyppinen kokemuslisä, minkä suuruisena ja mitä kokemusta tunnistavana? Joissakin palkkaus uudistuksissa kokemuksen huomioonottamisesta on kokonaan luovuttu. Kirkossa se säilynee yhtenä palkkauselementtinä.

Miten työntekijän henkilökohtaista työpanosta tai "suoriutumista" painotetaan palkkauksessa ja millä kriteereillä sitä arvioidaan? Tämä on palkkausjärjestelmässä se kohta, johon kirkollinen katse helposti osuu, koska elementti on tähän asti ollut tuiki tuntematon. Tässä kohtaa joutuu koetukselle myös järjestelmän yhteistoiminnallisuus sekä esimiesten taidollisuus.

Voiko järjestelmässä olla muitakin elementtejä ja missä määrin henkilökohtaista osaa hallinnoidaan paikallisesti ja missä määrin valtakunnallisten kriteerien mukaan? Asioita puidaan siis tällä hetkellä KiT:n neuvottelupöydässä. Jäsenten näkökohtia ja keskustelua voidaan käydä kotisivujen palstoilla.

STINA LINDGÄRD

Keikkatyöläisestä kehittäjäksi

TOMI SATOMAA

KIRKKOMUSIIKIN OPISKELIJA, SIBELIUS-AKATEMIA, HELSINKI

Lienee harvassa ne kirkkomusiikin opiskelijat, jotka eivät olisi tehneet kanttorin työtä ennen työelämään astumistaan. Useat ovat varmasti jo ennen ammattiopintojaankin tuuranneet oman paikkakunnan kanttoria jumalanpalveluksissa ja toimituksissa. Virsien ja messukaavojen lisäksi siis ruusut ja albinonit ovat tuttua tavaraa monelle opintojaan päättävälle kanttoriopiskelijalle.

Keikkoja soittamalla ja muutaman viikon kesäkanttoripesteillä ei vielä kuitenkaan saa selville koko totuutta kanttorin työstä. Kuinka laaditaan musiikkityön budjetti? Miten saadaan tasokas ja mielenkiintoinen kesäkonserttisarja kasaan? Kuinka koulutetaan hyviä kuorolaulajia? Miten kehitetään paikkakunnan musiikkielämää? Myös epäsäännölliset työajat ja vaatimaton palkkaus askarruttavat monia kanttorin virkaa hakevia. Alal-

la kuin alalla opiskelijan mielessä varmasti pyörii työelämään siirtymisen lähestyessä sopivan työn löytäminen. Saako virkaa toivomaltaan paikkakunnalta? Saako ylipäätään vakituista työtä, vai onko tahtomattaan ptkätyökierteessä useita vuosia?

Seurakunnassa myös kanttori jouuu kohtaamaan hyvin erilaisia ikäryhmiä. Päiväkerhon kevätkuuhlan jälkeen mennään rippikoulun pitoon ja sieltä vanhainkodin hartauteen. Tällaisten erityisryhmien kanssa toimiminen sekä ylipäätään ihmisten kohtaaminen erilaisissa tilanteissa ei tule juuri millään tavoin esille koulutuksessa, ja onkin uskoakseni opittavissa vain vuosien kokemuksen myötä. Työuran aloittaminen on varmasti hyvin erilaista yksi- kuin monikanttorisessa seurakunnassa. Haasteet ovat toisenlaiset monen kollegan kanssa kuin yksinäisenä musiikinammattilaisena seurakunnassaan, jossa naapuriseurakunnan kanttori saattaa olla kymmenien kilometrien etäisyydellä. Yksin ollessa vaatii epäilemättä erityistä uskoa it-

seensä ja omiin kykyihinsä, rohkeutta kehittää ideoitaan ja voimia viedä niitä päätökseen. Kanttorin on myös tärkeä saada tukea kirkon muiden alojen työntekijöiltä ja seurakuntalaisilta omassa tehtävässään kirkon sanoman kuljettajana musiikin keinoin.

Edellä mainitut, mieltä askarruttavat asiat ovat varmasti myös niitä, jotka opiskelijoita eniten kanttorin työssä kiehtovat. Moni odottaa innolla tilannetta oman kuoron edessä omalla ohjelmistollaan ja harjoitusmetodeillaan. Jokaisella on mielessään suuri määrä visioita, millä tavoin vahvistetaan seurakunnan veisuuta, minkälaisista yhteistyötä paikkakunnan musiikkiopiston ja muiden muusikoiden kanssa saa aikaiseksi ja kuinka kehitetään seurakunnan elämää muiden työalojen työntekijöiden kanssa. Kaikkein tärkein asia – työn saaminen – on asia, josta kanttoriopiskelijoiden ei tarvitse olla suuremmin huolissaan, ainakin jos on valmis hakeutumaan töihin suurimpien kaupunkiemme ulkopuolelle.

Työkaluja ja tietotaitoa kutsumuksen täyttämiseksi

Papin ammattia OPPIMASSA

MIKKO OJANEN

KAPPALAINEN, LAPPEENRANNAN SEURAKUNTA

EI TULE TUOHESTA TAKKIA eikä vanhasta pappia, väittää tuttu sanonta.

Niin sanotut totuudet eivät aina pidä paikkaansa. Halu teologian opiskeluun ja sen myötä tai jo sitä ennen kypsynyt kutsumustietoisuus päästä papiksi palvelemaan seurakuntalaisia voi yllättää sekä ”vanhan” että nuoren!

Oma taustani

Toimin kappalaisena Lappeenrannan seurakunnassa, joka on lähes 20 000 paimennettavan lauma. Meitä pappeja on seitsemän ja työntekijöitä kaikkiaan parikymmentä.

Kesäteologeja ja teologiharjoittelijoita meillä on ollut usean vuoden ajan. Olen toiminut heidän ohjaajanaan ja vuoden myös mentorina.

Kaikki alkoi siitä, kun päästin sielun pinnalle povessani uinuneen kerettiläisen kysymyksen: Voiko papin työtä tarkastella ammattina siinä missä puusepän tai lääkärin duunia?

Itsestään selvää on, ettei kanttoriksi, sijaiseksikaan, voi ruveta, jos ei tiedä miten urkujen jalkiota soitetaan.

Jotkut orastavat teologit ovat sen sijaan voineet näihin päiviin saakka koetella onneaan papin töissä, vaikka kirkkokäsikirja tuntuisi löytöretkeilijän oppaalta ja esimerkiksi aikuisen

Mikko Ojaseen mukaan tärkeintä ei ole tietää, mitä harjoittelija osaa töihin tullessaan, vaan

kastamisen kuvittelisi sujuvan samoilla kaavoilla kuin vauvojen seurakuntaan liittämisen.

Yliopiston luentosaleissa ja kirkkoisakin, silloin kun seurakuntalaisina on vertaistukea antavia opiskelutovereita, toimituksia ja jumalanpalveluksia onneksi kyllä tätä nykyä tutkitaan kuin kruununjalokiviä. Hiotaan yksityiskohtia ja sommitellaan taidokkaita kokonaisuuksia. Hyvä niin!

Mutta kun itse nuorena pappina, tosin kovin kauan sitten, kävin hautaa-

massa kolme vainajaa rippikoululeirin tuntien lomassa ja kun kerran hoidin lähes yksin suurseurakunnan kokonaisen viikonlopun toimitusrumban, totesin elämän koulun läksynlukuun tarvittavan muutakin kuin akateemisiä arvosanoja. Papin viran hoitamiseen olisi silloin tarvittu runsaasti kokeneen kollegan neuvoja.

Mestari ja oppilapsi – Nuorisossa on kirkon toivo!

Teologian opiskelijat, sekä nuoret että

SARNA OJANEN

mitä hän on oppinut pois lähtiessään!

vähän vanhemmatkin, ovat tiedonhauksia kuin toimittajat. He kyselevät, kommentoivat, väittävät vastaanikin ja pohtivat vakavasti mahdollista papiksi ryhtymistään.

Kriittisyys saattaa kuulostaa asiaan perehtymättömän korvissa itsevarmuudelta, mutta pohjalla onkin arkuutta ja epäilyksiä omasta soveltuvuudesta kirkon virkaan.

Tavallinen seurakuntalainen näkee papin usein ikään kuin tietyn välimatkan päästä! Pappi puhuu ja toimii ta-

vallaan häntä vastapäätä – alttarilla – saarnatuolissa – kateederilla tai kahvijonossa etummaisena. Sen mukavan tai sitten kummallisen kirkon henkilön nahkoihin ei missään tapauksessa pääse.

Jumaluusoppipojan tai -tytön pitäisi päästä! Hänellä on oikeus tutustua ammattitaitoiseen sielunpaimeneen; siihen, miten tämä työskentelee niin virkeänä kuin väsyneenäkin.

Niinpä ohjaajan on uskallettava kohdata ohjattavansa kämmenet avoi-

mina ja pää paljastettuna.

Kun teen sen minkä ihminen ja pappi voi, annan parhaan mahdollisen mallin tulevalle sananjulistajalle.

Ongelmakohtia

Kirkolliset toimitukset ovat fuksista ordinoitavaksi ketjussa se heikoin lenkki. Jos vaikka kaavat kuinka oppisi ja liturgiset periaatteet taitaisi, ei iloja surujuhlien tunnelmaa ja tilanteita voi simuloida missään muualla kuin kokeneemman kollegan vanavedessä.

Kastekeskustelu vammaisen lapsen ristiäisten alla keittiön pöydän ääressä vanhempia vastapäätä, isompien sisarusten hyöriessä ympärillä, opettaa arvaamattoman paljon.

Toinen erityistä huolenpitoa vaativa lenkki on yhteistyö muiden työtovereiden kanssa. Nuori teologi työskentelee valmistuttuaan kantoreiden, diakoniaviranhaltijoiden ja nuorisotyöntekijöiden rinnalla.

Kyky yhteistyöhön ja todellinen halu siihen on välttämätöntä, jos mieli vaikkapa vähentää nuorten aikuisten kirkosta eroamista ja toisaalta parantaa ja kehittää seurakunnallista työilmapiiriä.

”Vitsan vääntäminen” jo valmistumisen edellä tekee, vanhaa sanontaa mukaillen, munista meitä kukkoja ja kanoja viisaampia, ja sitäähän meidän pohjimmiltaan tulisikin toivoa.

Kolmas löysä lenkki on kirkollisen kulttuurin ja kristillisen elämäntavan tuntemisen ohuus. Uskoa on yhä vähemmän imetty jo äidinmaidosta tai isän opetuksista, joten monet asiat saattavat tuntua vierailta.

Kehittyvä kollega

Kaikkein haasteellisinta harjoittelijan ohjaamisessa on auttaa pappiskokelasta kasvamaan ja kehittymään täyteen mittansa. Tärkeintä ei ole tietää, mitä harjoittelija osaa töihin tullessaan, vaan mitä hän on oppinut pois lähtiessään! ■

Opiskelija – löydä OMA LIITTOSI!

SANNA YLÄ-JUSSILA
AKIN OPISKELIJASIHTTEERI

Kuinka paljon palkkaa on sopivasti? Millainen työsopimus kannattaa solmia? Onko kesätyöntekijällä lomaa? Harva pärjää työelämän kysymysviidakossa ilman oman alansa ammattiliiton tukea. Liittoon kannattaa liittyä jo opiskeluaikana. Sieltä saat vastaukset kesätyö- ja harjoittelukysymyksiin sekä paljon muuta hyödyllistä tietoa. Erillistä maksua vastaan voit halutessasi liittyä myös työttömyyskassaan.

KIRKOLLISEN ALAN opiskelijoiden etuja ajavat Diakonia-työntekijöiden Liitto ja Akavan kirkolliset ammattiliitot: Suomen Kanttori-urkuriliitto ja Suomen kirkon pappisliitto. Jokainen liitto tarjoaa jäsenilleen neuvontaa: liiton toimistoon voit ottaa yhteyttä, koskipa kysymyksesi sitten leirivapaita tai kohtuullista kuukausipalkkaa. Liitot tarjoavat opiskelijajäsenilleen myös monenlaista toimintaa aina seminaareista kesätyöinfoihin ja saunailtoihin. Opiskelijajäsenillä on myös mahdollisuus päästä kohtuuhintaan haistelemaan tuulia liittojen järjestämiin suurempiin jäsenkokouksiin: esimerkiksi Papiston päiviä vietetään Helsingissä lokakuun puolessa välissä ja opiskelijoille on varattu päiviä omaa ohjelmaa.

Opiskelijajäsenet saavat myös jäsen-

TIMO SAARENEN/MAKOTIMA

lehti Cruxin, jossa on paljon opiskelijoita kiinnostavaa asiaa. Crux ilmestyy kuusi kertaa vuodessa. Opiskelijajä-

senet ovat oikeutettuja myös moniin muihin rahanarvoisiin etuihin kuten matka-apurahoihin, vakuutuksiin ja

Opiskelijajäsenten edustukset

DIAKONIA-TYÖNTEKIJÖIDEN LIITTO

Opiskelijatyön ryhmä

vars. Leena Kopperi, DIAK/Helsinki, vara avoinna

vars. Silja Pyykkönen, DIAK/Järvenpää, vara avoinna

vars. Soile Källi, DIAK/Lahti, vara Johanna Huovinen, DIAK/Lahti

vars. Anne Schroderus, DIAK/Oulu, vara Tuula Sipola, DIAK/Oulu

vars. Virpi Rinne, DIAK/Pieksämäki, vara Elina Takala, DIAK/Pieksämäki

DIAK/Pori – molemmat paikat avoinna
Lärkkulla – molemmat paikat avoinna

Valtuuskunta

vars. Anne Schroderus, DIAK/Oulu

vars. avoinna

Hallitus

Leena Kopperi, DIAK/Helsinki

AOVA

vars. Johanna Huovinen, DIAK/Lahti, vara avoinna

SUOMEN KANTTORI-URKURILIITTO

Opiskelijavaliokunta

vars. Johanna Lemmetyinen, Turun konservatorio, vara Mikko Laiho

vars. Marjukka Lehtola, Pirkanmaan amk

vars. Markus Vaara, Oulun seudun amk

vars. Toni Pussinen, Sibelius-Akatemia Helsinki, vara Mikko Kallio

vars. Riikka Haapamäki, Sibelius-Akatemia Kuopio

Konservatoriet i Jakobstad – ei edustajaa tällä hetkellä

Valtuusto

Valtuuston kokouksiin osallistuu

kaksi opiskelijaedustajaa, jotka opiskelijavaliokunta valitsee keskuudestaan.

Hallitus

Toni Pussinen

SUOMEN KIRKON PAPPISLIITTO

Opiskelijatoimikunta

Opiskelijatoimikunnan jäsenillä ei ole varajäseniä, toimikuntaa täydennetään tarpeen mukaan.

Jessica Högnabba, TSF/Åbo Akademi
Henna Salo, FO/Joensuun yliopisto
Niina Lehmusoks, FO/Joensuun yliopisto

Miika Ahola, TYT/Helsingin yliopisto

Vesa Engström, TYT/Helsingin yliopisto

Kirsi Hänninen, TYT/Helsingin yliopisto

Saara-Maria Jurva, TYT/Helsingin yliopisto

Elina Nurmi, TYT/Helsingin yliopisto

Valtuusto

Valtuuston kokouksiin osallistuu 6 opiskelijaedustajaa, jotka opiskelijatoimikunta tavallisesti valitsee keskuudestaan.

Hallitus

Elina Nurmi, TYT/Helsingin yliopisto

AKI

Opiskelijatyöryhmä

AKI-liittojen opiskelijatyöryhmään kuuluvat Kanttori-urkuriliiton opiskelijavaliokunnan ja Pappisliiton opiskelijatoimikunnan jäsenet.

Valtuusto

Valtuuston kokouksiin osallistuu 4 teologiopiskelijaa ja 2 kanttoriopiskelijaa, jotka AKIn opiskelijatyöryhmä valitsee keskuudestaan.

Hallitus

Elina Nurmi, Toni Pussinen

AOVA

vars. Saara-Maria Jurva, vara Toni Pussinen

erilaisiin alennuksiin. Tsekkaa oman liittosi edut liiton kotisivuilta!

Ammattiliitot ajavat opiskelijoiden palkkauksellisia, sosiaalisia ja koulutuksellisia etuja. Liitot neuvottelevat Kirkon työmarkkinalaitoksen kanssa esimerkiksi kesätyöntekijöiden työehdoista. Lisäksi liitot tukevat opiskelua ja työelämäyhteyttä edistävää toimintaa esimerkiksi osallistumalla seurakuntaharjoittelun kehittämiseen.

Opiskelijatoimintaa varten Akavan kirkollisten ammattiliittojen toimistossa työskentelee kaksi osa-aikaista opiskelijasihteeriä, joiden tehtävänä on muun muassa opiskelijajäsenten rekrytointi ja neuvonta, opiskelijoille suunnattujen tapahtumien järjestäminen sekä yhteydenpito kirkkoon ja akavalaiseen opiskelijatoimintaan. Annukka Ruusula vastaa kanttoriopiskelijoiden asioista ja Sanna Ylä-Jussilan vastuulla ovat teologian opiskelijat. Opiskelijasihteereihin voit törmätä omassa oppilaitoksessa vaikkapa tenttikahvien merkeissä. Diakonia-työntekijöiden Liitossa opiskelijatoiminnasta vastaa järjestösihteeri Asta Turtiainen.

Kannattaako työttömyyskassan jäsenyys?

Opiskelijana voit halutessasi liittyä myös työttömyyskassan jäseneksi. Työttömyyskassan jäsenyys on hyvä ”vakuutus” siltä varalta, jos töitä ei heti valmistumisen jälkeen löydykään. Työttömyyskassaan kuuluva ja työssäoloehdon täyttävä opiskelija saa ansioidonnaista päivärahaa valmistuttuaan tai opintojen keskeytyessä vähintään vuodeksi.

Opiskelijajäsenet eivät kuitenkaan ole automaattisesti työttömyyskassan jäseniä, sillä kassan jäsenyys on maksullinen: 48 euroa vuodessa. Kassan jäseneksi voit liittyä, jos teet töitä opiskeluaikana. Töiden ei kuitenkaan tarvitse olla oman alan töitä – työssäoloehto voi kerryttää niin seurakunnassa kuin marketin kassallakin. Työssäoloehto

täyttyy, jos opiskelija on ollut kassan jäsenyyssaikana työssä vähintään 18 tuntia viikossa 43 viikon ajan työttömyyttä edeltävän tarkastelujakson aikana. Päätoimisilla opiskelijoilla tarkastelujakso on tavallisia työntekijöitä pitempi, joten säännölliset kesätyötkin kerryttävät työssäoloa.

Akavan kirkon alan opiskelijoiden työttömyyskassa on Erityiskoulutettujen työttömyyskassa Erko. Mikäli haluat liittyä työttömyyskassaan, ota yhteyttä omaan liittoosi. Sieltä saat tarkeimmat ohjeet.

Opiskelijan ääni kuuluu!

Ammattiliiton opiskelijajäsenyys ei tarkoita vain postiluukusta kolahtavaa jäsenlehteä ja muita etuja, vaan myös todellista vaikuttamismahdollisuutta liiton asioihin. Opiskelijoiden ääntä kuullaan aina liiton ylimmässä johdos- sa asti, oli sitten kysymys opiskelijoita tai tulevaisuuden työntekijöitä kosket- tavista asioista. Jokaisen opiskelijan suoriin linkki liiton päätöksentekoon on omaa opina- hjoa edustava opiskeli- jatoveri.

Liittojen opiskelijatyön kulmakiven muodostavat eri nimiä kantavat opiskelijatyöryhmät, joiden tehtävänä on valvoa, että liitoissa huolehditaan myös opiskelijajäsenten asioista. Työryhmät pitävät huolta opiskelijajäsenten eduista sekä opiskeluun että liiton toimintaan liittyvissä asioissa. Lisäksi työryhmät osallistuvat liittojen opiskelijatyön suunnitteluun ja toteutukseen ja pitävät liittoja ajan tasalla opiskelijamaailman tapahtumista. Työryhmät koontuvat 4 - 7 kertaa vuodessa, ja ne ovat liittojen hallituksen alaisia toimielimiä.

Diakoniatyöntekijöiden Liitossa toimii opiskelijatyön ryhmä, jossa on paikka opiskelijaedustajalle jokaisesta diakoniaopiskelijasta kouluttavasta DIAK:n yksiköstä sekä ruotsinkielisiä diakoniatyöntekijöitä kouluttavasta Yrkeshögskola Sydvästistä.

Pappisliitossa opiskelijatyöryhmä

kantaa nimeä opiskelijatoimikunta. Pappisliiton hallitus nimeää toimikunnan jäsenet ainejärjestöjen esitysten pohjalta. Toimikunnassa ovat ainejärjestöjensä kautta edustettuina kaikki Suomen teologiset tiedekunnat. Tällä hetkellä toimikunnassa on viisi edustajaa Helsingin TYT:stä, kaksi Joensuun FO:sta ja yksi Åbo Akademin TSF:stä.

Suomen kanttori-urkuriliitossa opiskelijoiden ääntä käyttää opiskelijavalio- kunta, jossa on edustaja jokaiselta kirkkomusiikin opetusta antavalta paikkakunnalta. Valiokunnan jäsenet toimivat samalla liiton yhdysopiskeli- joina omassa oppilaitoksessaan.

Opiskelijatyöryhmien lisäksi opiskelijat ovat mukana liittojen päätök- senteön eri portailla, niin hallituksissa kuin valtuustoissakin.

AKI – ai kuka?

Kanttori-urkuriliiton ja Pappisliiton opiskelijoilla on lisäksi paikkansa myös näiden liittojen yhteisen katto- järjestön, Akavan kirkollisten ammat- tiliittojen eli AKIn hallinnossa. AKIn hallituksessa on yksi paikka kumman- kin alan opiskelijoille. AKIn valtuus- tossa on kuusi opiskelijaedustajaa, joista neljä on teologian opiskelijoita ja kaksi kanttoriopiskelijaa. Teologi- edustajista kaksi on Helsingin yliopis- tosta, yksi Joensuusta ja yksi Åbo Aka- demista. Kanttoriedustajista toinen on amk-opiskelija ja toinen Sibelius-Aka-

temian opiskelija.

AKI-liittojen opiskelijaedustajat te- kevät yhteistyötä myös käytännön ta- salla. Liittojen opiskelijatyöryhmien tähtäimessä on, että yhteisiä asioita voitaisiin myös hoitaa yhteisesti. Sel- laisia ovat esimerkiksi kesätöihin liit- tyvät kysymykset ja suhteet tulevaan työnantajaan, kirkkoon.

Sekä Akavan kirkolliset ammattiliit- tot että Diakoniatyöntekijöiden Liitto ovat keskusjärjestö AKAVAn jäsen- järjestöjä, ja niinpä liittojen opiskeli- joilla on edustajansa myös AOVAssa, AKAVAn opiskelijavalio- kunnassa. AOVAssa kohtaavat eri alojen opiske- lija-aktiivit aina metsänhoitajista laki- miehiin, ja AOVA pyrkii pitämään opiskelijoiden näkökulmaa esillä aka- valaisessa päätöksenteossa. AOVA ot- taa myös muiden opiskelijajärjestöjen mukana aktiivisesti kantaa erilaisiin opiskelijoita koskeviin koulutus- ja so- siaalipoliittisiin kysymyksiin, kuten vaikkapa opintoaikojen rajauksiin ja opintotukiasioihin.

Tähtäimessä tulevaisuus

Opiskelijaedustajat eivät ole ajamassa liittojen hallinnossa vain opiskelijoien asiaa, vaan he tuovat peliin myös tulevaisuuden työntekijöiden näkö- kulman. Monet tämän päivän koko- uksissa tehtävistä päätöksistä vaikutta- vat työelämässä silloin, kun nykyiset opiskelijat siirtyvät sinne koulunpen- kiltä. Siksi on äärimmäisen tärkeää, että opiskelijoiden ääni kuuluu heidän tulevaisuuttaan koskevissa kysymyk- sissä.

Jos sinulla on toiveita liiton opiskeli- jatoimintaa koskien, nykaise rohkeas- ti oman oppilaitoksesi edustajaa hihas- ta. Opiskelijaedustajat ovat opiskeli- joiden suoriin linkki liiton päätökse- tekoon. Heidän kauttaan myös muut liiton toimintaan liittyvät toiveet kan- tautuvat liiton työntekijöiden kor- viin.

Liity oman liittosi jäseneksi jo tänään – se kannattaa! ■

DIAKONIAN YTIMESSÄ - kahvikupin äärellä

LEENA KOPPERI

SOSIONOMI-DIAKONIOPISELIJA,
DIAKONIA-AMMATTIKORKEA-
KOULU, HELSINKI

VIETIN HELTEISEN KESÄN leppoisasti töissä seurakunnassa, kesädiakoniatyöntekijänä. Kokemus avasi minulle ammattidiakoniaa ensimmäisen kerran työntekijän näkökulmasta. Kesä oli myös arvokas ottaen huomioon opiskelevien mahdollisuudet päästä kesäksi oman alan töihin ja vieläpä seurakunnan diakoniapuolelle. Paikoista kun ei seurakunnissa liiaksi tarjontaa ole, valitettavasti.

Kahden ja puolen kuukauden työrupeamani koostui kotikäynneistä, retkipäivissä mukana olosta sekä diakoniapäivystyksestä. Kotikäynnejä tein lähes päivittäin ja pääasiassa ikäihmisten luo. Nämä ikäihmiset olivat niitä, jotka kokivat yksinäisyyttä, kaipaivat seuraa ja keskustelua. Seurakunnan työntekijän kautta saatiin myös yhteys seurakuntaan. Retkiä järjestettiin muun muassa mielenterveyskuntoutujille sekä erityisesti apua ja hoivaa tarvitseville vanhuksille. Diakoniavastaanotolla opettelin avustustoiminnan monimutkaisuutta, hakemusten täyttämistä ja asiakkaan tietojen tarkistamista sosiaalitoimesta sekä ihmettelin rahan käytön erilaisuutta ja ongelmia.

Koulu ja opinnot avautuivat kesätyön näkökulmasta uudella tavalla, myös puutteineen. Valmiudet taloudelliseen avustamiseen ja tiedot eri tukien suuruuksista tuntuivat sangen vähäisiltä. Koin myös, että ilman omaa hengellistä pohjaa en olisi koulun hengen eväillä pärjännyt. Ihmeteltävää riitti elämän monenkirjavuudessa ja värikkyudessa. Opinnoissa harjoitellut ja nyt niin mustavalkoisilta tuntuvat

”caset”, kun ruumiillistuivat ja muutuivat värillisiksi ja monivivahteisiksi vastaanotolla kohdatessa. Ei epäilystäkään, etteivätkö nämä oikean ja tosi elämän tapaukset olisi menneen tullen päihittäneet koulussa tehtävien kautta käsiteltyt.

Tummia ja vaaleita raitoja

Ihastuttavimpia puoliaan diakoniatyö näytti kotikäynneillä ja retkillä. Tunsin iloa huomatesani silminnähtävää virkistymistä niin kotikäynneillä kuin retkillä. Tähän virkistymiseen riitti pelkästään jo omasta kodista ulos pääsy, purjeveneiden katselu tai puiston penkillä istuminen ja keskustelu. Kiitollisuus ja ilo keskusteluseurasta ja yhteisistä hetkistä olivat läsnä ja havaittavissa.

Voi sitä elämän rikkauden ja kirjon määrää! Ja vielä sanotaan, että vanhukset ja heidän elämänsä on tylsää! Erilaista kyllä ja hitaampaa myös. Kotikäynnit olivat keskustelua ja usein sitäkin enemmän – kuuntelua. Myös hengellisiä keskusteluja käytiin ja usein kahvikupposen äärellä. Minäkin, joka koskaan en ollut juonut kahvia, opin sitä juomaan. Ja hyvin erilaista kahvia; pannussa poroineen keitettyä, vahvaa kahvia ilman maitoa tai joskus jopa sellaista, joka oikeasti maistui hyvältä.

Kupin ääressä sielut joskus

”Kotikäynnit olivat keskustelua ja usein sitäkin enemmän – kuuntelua. Myös hengellisiä keskusteluja käytiin ja usein kahvikupposen äärellä”, kirjoittaa Leena Kopperi.

avautuivat merkittävästi, kahvi teki tehtävänsä. Kuulin monta elämäntarinaa ja avasin korvani eri elämänvaiheille. Olin läsnä niin ilossa ja surussa ja havaitsin elämän kudoksen tummia ja vaaleita raitoja. Kuulin rikasta kerontaa siitä, kuinka läpi vaikeiden aikojen Jumala oli ohjannut ja johdattanut. Kuulin myös epäilystä ja huutoa Jumalan puoleen.

Vaikeina aikoina, kivussa ja säryssä sekä mielen murheessa kysymys kuului: ”Jumalani, oletko siellä?” Iloa ja kiitostakin löytyi sekä tarvetta ja halua yhteiseen virsien laulamiseen ja rukoukseen.

Virsi merkitys palautui taas mieleeni; mikä syvyys olikaan virsien sanomassa ja mikä niiden merkitys lohdun tuojana ja uskon vahvistajana! Monelle vanhukselle virret olivat hyvin tärkeitä, samaa virttä saatettiin laulaa tapaamisesta toiseen.

Kysyin usein toivevirttä, virttä, jonka sisältö oli tullut elämän aikana rakkaaksi. Monen kohdalla toivevirsi kuului: ”Kiitos sulle, Jumalani, armostasi kaikesta, jota elinaikanani olen saanut tuntea. Kiitos sulle kirkkahista, keväisistä päivistä. Kiitos myöskin raskahista syksyn synkän hetkistä.” Päälimmäisenä löytyi kiitollisuutta ja osin sitäkin kautta taivaskaipuuta, halua päästä jo pois.

Enpä voi kieltää, ettenkö olisi joskus itseäni avuttomaksi tuntenut ja samalla nöyräksi. Niissä hetkissä pystyin vain kuuntelemaan ja olemaan läsnä. Vain pienen hetken ajan ja kuitenkin se hetki itsessään oli jo paljon.

Uusia ideoita virisi myös: mitä kirkko, seurakunnat ja diakonia voisi tehdä toisin? Uskaltaanko ja halutaanko kokeilla jotain uutta?

Paljon koin kesästä saavani ja uutta oppineeni, eikä suurin haaste sittenkään ollut se kahvinjuomisen oppiminen. Siinä sitä oltiin, yhdessä kotikäynnillä, Jumala ja minä, niiden kahvikupposten ja murheiden sekä kiitoksen keskellä. ■

OPISKELIJOIDEN hengellinen kasvu ja

Selvitys kirkon virkaan opiskelevien hengellisestä kasvusta ja sitoutumisesta kirkkoon valmistui helmikuussa 2006.

EEVA SALO

VT. KOULUTUSSUUNNITTELIJA,
KIRKON KOULUTUSKESKUS

Opiskelijat elävät nuorina aikuisina keskellä modernia suomalaista uskonnollisuutta, jolle on tunnusomaista privatisoituminen ja perinteisen uskonnollisen toiminnan väheneminen. Miten kirkko ja opiskelija tavoittavat toisensa? Kristityn identiteetin kehto on seurakunta, jonka jäseniksi tullaan jo kasteessa. Juuret kirkon työntekijäksi opiskelevalla ovat kaukana menneisyydessä, vaikka monelle myönteinen kokemus seurakunnan toiminnasta ja merkittävä kontakti työntekijään antavat syäyksen lähteä opiskelemaan kirkon työhön. Eri taustayhteisöt, oma henkilökohtainen kasvuympäristö, seurakunta ja kouluttavat laitokset, ovat kirkon tulevan työntekijän identiteetin muodostumiselle ja kasvamiselle tärkeä maaperä.

Opiskelijan kannustaminen hengellisen elämän vaalimiseen, kouluttavan laitoksen tälle myönteinen ympäristö sekä tarjolla olevat paikallisseurakunnan, opiskelijajyhdistysten ja kouluttavien laitosten järjestämät erilaiset tilaisuudet mahdollistavat hengellisen elämän syvenemisen.

Kirkon työhön valmistavaa koulutusta arvioitaessa nousee aika ajoin esille kysymys siitä, millä eväillä vasta valmistuneet siirtyvät työelämään. Huoli nousee siitä havainnosta, että opiskelijoiden välillä on aikaisempaa enemmän eroja siinä, kuinka hyvin he tuntevat seurakuntaelämää ja kristin-

sitoutuminen kirkkoon

uskon keskeisiä sisältöjä. Kirkolliskokous antoi marraskuussa 2004 kirkkohallituksen tehtäväksi selvityksen tekemisen kirkon virkaan opiskelevien hengellisestä kasvusta ja sitoutumisesta kirkkoon. Selvitystyö lähti liikkeelle kirkolliskokousaloitteesta, jonka mukaan kirkolliskokouksen tulisi kar-

toittaa kirkon tarpeita parhaiten vastaavia tapoja tukea kirkon virkaan opiskelevia ja varata tällaiseen tukitoimintaan määrärahoja tulevissa talousarvioissaan. Kirkkohallitus antoi selvitystyön Kirkon koulutuskeskuksen tehtäväksi ja koulutussuunnittelija Eeva Salon laatima selvitys valmistui hel-

mikuussa 2006 (Kirkkohallituksen julkaisu, sarja C 2006:4). Se on kokonaisuudessaan luettavissa Kirkon koulutuskeskuksen kotisivuilta.

Hengellistä ja ammatillisen tukea tarjolla

Selvitys ulottuu kaikkeen kirkon työhön kelpoisuuden antavaan koulutukseen, jota vuonna 2005 annettiin 22 paikkakunnalla sijaitsevista tiede- ja taidekorkeakouluissa, ammattikorkeakouluissa ja toisen asteen oppilaitoksissa. Kohderyhmään kuuluvia kirkollisen kelpoisuuden sisältämiä tutkintoja opiskeli lähes 5 000 opiskelijaa ja he suorittivat seurakunnissa yli 1 200 harjoittelu tai työssäoppimisjaksoa.

Selvityksestä käy ilmi, että kouluttavat laitokset, seurakunnat, opiskelijajärjestöt, kristilliset järjestöt, ammattiliitot, kirkkohallitus, eri koulutusalojen seurantaryhmät ja hiippakunnat ovat tukeneet kirkon työhön opiskelevien hengellisen ja ammatillisen identiteetin kasvua eri tavoin. Kouluttavat laitokset ovat uudistaneet tutkintoon johtavia opintoja huomioiden työelämän vaatimukset ja opiskelijoiden lähtötilanteen.

Eri koulutusaloilla kuten teologikoulutuksessa ja ammattikorkeakouluissa ollaan kirkon tuella kehittämässä opintoihin liittyviä harjoittelu/työssäoppimisjaksoja sekä opiskeluaikaan sijoittuvia erilaisia tapahtumia ja ohjaussuhteita kuten opiskelijajamentointia. Kirkossa on järjestetty koulutusaloilta ja moniammatillisia tapahtumia. Teologikoulutustoimikunta järjestää muun muassa Kirkon päi-

vän. Hiippakunnat järjestävät opiskelijoille suunnattuja erilaisia moniammatillisia tilaisuuksia. Opiskelijajärjestöt itse ovat aktiivisia ja järjestävät toimintaa. Seurakunnan vapaaehtoistyö on monelle väylä kirkon työhön. Seurakunnat ja kristilliset järjestöt järjestävät toimintaa, jonka piiriin ovat tervetulleet kirkon työhön valmistuvat.

Elinikäinen kasvuprosessi

Selvityksessä nähdään kirkon työntekijän ammatillisen identiteetin kehittyminen elinikäisenä, jatkuvasti muuttuvana kasvuprosessina, johon liittyy oman alan etsiminen, opiskeluaika ja työelämävaiheet opintoineen. Näiden aikana tapahtuu oman persoonan kasvua, itsetuntemuksen lisääntymistä, ammatillisen osaamisen vahvistumista ja hengellisen elämän syvenemistä.

Diakonia-ammattikorkeakoulun käynnissä oleva *Kasvu kirkon työntekijäksi* -tutkimus- ja kehittämisprojekti 2002 - 2007 kirkollisen alan ammattikorkeakoulutukseen pyrkineistä purkaa ennako-oletuksia opiskelijoiden vähäisestä seurakuntayhteydestä tai Jumala-uskon horjumisesta. Pekka Launosen tutkimusraportti *Kirkon työntekijäksi?* antaa positiivisen yleiskuvan diakonia- ja nuorisotyön koulutukseen vuonna 2004 hakeneiden opiskelijoiden kirkollisesta identiteetistä.

Hakijoita oli runsaasti, heillä oli jo kokemusta seurakunnan toiminnasta, he olivat motivoituneita ja liittyvät evankelis-luterilaisen kirkon uskoon. Tutkimushanke nostaa esille tarpeen ammatillisen identiteetin ja kutsumuksen pohdintaan opintojen eri vaiheissa.

Harjoittelu- ja työssäoppimisjaksot sekä opiskeluaajan työkokemus seurakunnasta ovat opiskelijalle tärkeitä hengelliseen työyhteisöön liittymisen paikkoja. Henkilökohtainen ohjaaja, muut työntekijät ja koko työyhteisö yhdessä tukevat omalla toiminnallaan opiskelijan työntekijäidentiteetin ke-

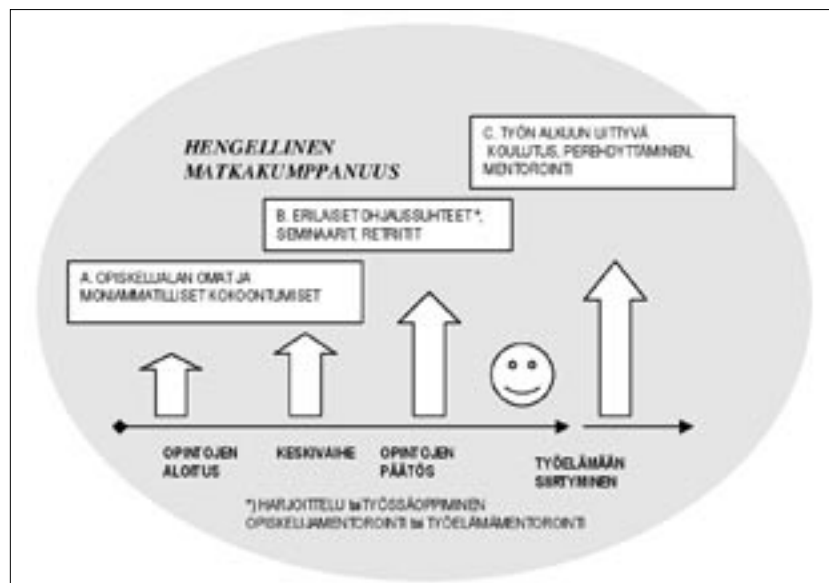
Selvityksessä nähdään kirkon työntekijän ammatillisen identiteetin kehittyminen elinikäisenä, jatkuvasti muuttuvana kasvuprosessina, johon liittyy oman alan etsiminen, opiskeluaika ja työelämävaiheet opintoineen.

hittymistä. Ammatillisen taidon syvenemiseen liittyy hengellisen elämän vaaliminen. Parhaimmillaan opiskelijan ja työntekijän vuorovaikutus saa myös niin sanotun hengellisen matkakumppanuuden piirteitä, jossa kumpikin osapuoli oppii kristittynä elämistä arkityön keskellä. Tämä edellyttää ohjaajalta taitoa antaa ohjaussuhteessa tilaa myös kristillisen uskon ja elämän

kysymyksille ja niiden pohdinnalle. Näin opiskelija voi saada kokemuksen seurakunnan työntekijästä hengellisenä tukijana, jota hän omassa työroolissaan on seurakuntalaiselle. Myös muiden työntekijöiden ja koko työyhteisön rooli opiskelijan tukijoina ja näkökulmien antajina on merkittävä. Tärkeää olisi, että jokaisen harjoittelijan/työssäoppijan ohjelmaan sisältyy osallistuminen seurakunnan hengelliseen ytimeen eli jumalanpalveluselämään/messuun. Ohjaajien koulutuksissa ammatillista kasvua olisi tarkasteltava myös hengellisen kasvun näkökulmasta.

Yhteydenpitoa vahvistettava

Usein kirkon työhön opiskelevien tukeminen annetaan mielellään seurakuntien oppilaitostyön vastuulle. Kaikissa seurakunnissa, joiden alueella voi opiskella kirkon työntekijäksi, ei ole oppilaitostyön virkaa tai niitä on opiskelijamäärään nähden vähän. Kirkon työhön opiskelevat eivät ole oppilaitostyön ensisijainen kohderyhmä, vaan oppilaitostyö kohdistuu kaikkiin opiskelijoihin, josta kirkon työhön opiskelevat nuoret aikuiset muodostavat vain osan. Nykyinen järjestelmä

Kirkon yhteydet opiskelijaan koulutuspolun eri vaiheissa.

lähtee siitä tavoitteesta, että kirkon tuleva työntekijä eläisi oman paikallis-seurakuntansa yhteydessä tutustuen seurakuntalaisena sen toimintaan. Jos hengellisen kasvun tukemisen vastuu katsotaan kuuluvaksi paikallisseurakunnille, tulisi eri toimenpiteillä vahvistaa kirkon työhön opiskelevien yhteyttä seurakuntaelämään.

Hiippakuntien toiminnassa kirkon työhön opiskelevia tuetaan koulutus-alasta riippuen eri tavoin. Perinteisesti hiippakuntien yhteydet ovat olleet vahvimmat *teologian opiskelijoihin*, joille järjestetään harjoittelun jälkeiset palauteseminaarit. Tämän lisäksi on muuta toimintaa (opiskelijaretriittit, kotimentorointi, palauteseminaarin jälkeiset vertaisryhmät). *Diakoniatyön opiskelijoiden* yhteys koulutusalueensa hiippakuntaan muodostuu heidän valmistautuessaan virkaan vihkimyksiensä. Hiippakunnilta puuttuu yhteyks *kanttori-, nuorisotyönohjaaja-, lastenohjaaja- ja suntio-opiskelijoihin* sekä harjoittelu- että valmistumisvaiheessa. Poikkeus on Porvoon hiippakunta, jossa diakoniatyön ja nuorisotyönohjaajaopiskelijat opiskelevat yhdessä ammattikorkeakoulussa. Edellisten lisäksi hiippakunnissa on järjestetty *monialaisia kirkon työhön opiskelevien opiskelijoiden kohtaamisia* (esimerkiksi Lapuan hiippakunnan Kirkon työhön -seminaarit).

Jatkossa on kiinnitettävä huomiota kirkon ja kaikkien kirkon työhön opiskelevien yhteydenpidon vahvistamiseen koko opiskeluaikana oheisen kuvion mukaisesti. Yhteydenpito koulutuspolun eri vaiheissa voisi toteutua edeten opiskelijoiden oman alan koontumisista ja moniammatillisista kokontumisista (kohdassa A esimerkiksi diakoniaopiskelijoiden neuvottelupäivä) erilaisiin ohjaussuhteisiin (opiskelijamentorointi, työssäoppiminen), niihin liittyviin seminaareihin ja retriitteihin (kohdassa B).

Työelämään siirtymisessä kirkko järjestäisi työelämään astuville työntee-

Kirkon työhön opiskelevien hengellisen kasvun ja ammatillisen identiteetin tukemiseksi tehtyjä toimenpiteitä.

kijöille tarpeellisen perehdyttämisen, muun tarpeellisen koulutuksen ja ohjauksen (esimerkiksi mentorointi, uusien työntekijöiden päivät, kohdassa C). Hiippakuntien luontevia liittymispaikkoja opiskelijan koulutuspolkuun on kohdissa B ja C. Hiippakunnan roolin vahvistaminen edellyttää rakenteiden, toimintatapojen ja verkostojen kehittämistä yhdessä kouluttavien laitosten kanssa. Selvityksen mukaan se edellyttää myös hiippakuntien henkilöstön ja taloudellisten resurssien vahvistamista.

Toimintaa on siis järjestetty. Samalla on todettava, että kaikilla aloilla tuki ei ole niin hyvää kuin se voisi olla. Esimerkiksi lapsi- ja perhetyön perustutkinnon koulutuksessa tukitoiminta on ollut lähinnä oppilaitoskohtaista.

Kirkossa on jatkossa kiinnitettävä huomiota kaikkien kirkon työhön opiskelevien yhteydenpidon vahvistamiseen ja harjoittelun/työssäoppimisen sekä ohjaustoiminnan kehittämiseen. Tätä on tehty jo nyt järjestämällä hiippakunnissa *Kirkon ohjaajakoulutusta (10 op)*, joka antaa valmiuksia erilaisiin ohjaustehtäviin (harjoittelun ja työssäoppimisen ohjaajat, perehdyttäjät, mentorit ja opiskelijamentorit) ja

toimittamalla *Oppiminen ja ohjaus työelämässä* -oppaan (Kirkkohallituksen julkaisu 2003:4).

Vuoden lopussa kirkkohallituksessa valmistuu *Seurakuntaharjoittelu ja työssäoppiminen 2006 -mietintö*, joka sisältää kirkon toimintasuunnitelman opiskelun aikaiseen seurakunnalliseen työharjoitteluun/työssäoppimiseen. Jokaisen kirkon työhön opiskelevan tutkintoon sisältyy seurakunnassa suoritettava työssäoppimisjakso tai harjoittelu.

Hyvää opiskelijoiden tukemista ja työhön rekrytointia on opiskelijan lämmin vastaanottaminen työyhteisön jäseneksi – vaikka vain lyhyeksikin aikaa – ja paneutuminen uuden työntekijän ohjaamiseen.

Tämä aika on kirkon kannalta kulanarvoista, josta muodostuu parhaimmillaan molemmille osapuolille myönteinen oppimiskokemus. Uusi jäsen voi toimia peilinä työyhteisön ajattelulle ja toimintakäytännöille. Kirkon työhön opiskeleva saa laittaa osaamisensa likoon ja rohkaistuu palautetta saamalla: Minustahan on tähän! Yhdessä jaettu matka voi kantaa kauas työelämässä – ja opiskelija voi löytää itsensä rohkaisijan paikalta muita opiskelijoita ohjaamassa. ■

Rohkean läsnäolon HAASTE

KAISA SALOMAA

TEOLOGIAN YLIOPPILAS, JOENSUUN YLIOPISTO

Millaista on olla sielunhoitajana tehtaalla kulkulupa kaulassa? Haastavaa ympäristöä, läsnäolon väistämätöntä tärkeyttä ja yllättävää yhteistyötä – ainakin Joensuussa.

– Minun on täytynyt opetella seiso-
maan aivan pöllönä koneen vieressä,
katsomaan, mitä ihminen siinä tekee.
On ollut osattava olla vain hiljaa ja läsnä.

Myös tätä on ollut diakonissa Marja Liisa Liimatan työ viime kuukausina. Hän, seitsemän muuta Joensuun seudun seurakuntien työntekijää sekä yksi maallikko ovat saaneet syväsukeltaa ihmisten kohtaamiseen telekommunikaatio- ja terveydenhuoltoteollisuudessa toimivan Perloksen tiloissa.

Perlos ilmoitti viime helmikuussa mittavista irtisanomisista henkilöstössään. Yrityksen aloitteesta syntyi maaliskuussa yhteistyö, jossa Joensuun, Enon, Kontiolahden, Pielisensuun ja Rantakylän seurakunnat jalkautuivat tehtaalle tarjoamaan tukea keskelle työn arkea.

Tuntosarvet herkkinä

– Me menemme suoraan ihmisen luo kysymään ”mitä kuuluu”. Sen jälkeen kenttä on avoin kaikenlaiselle puhumiselle, kuvaa Liimatta. Työparinsa, avustava työntekijä Ismo Karvisen kanssa hän päivystää Ensolantien tehtaalla.

Seurakunnan työntekijät liikkuvat

yleensä yksin eri toimipisteissä noin puoli päivää viikossa. Päivystys alkaa usein tehdasyksikön oman tukiryhmän tapaamisella. Sen jälkeen kirkon työntekijät astelevat itse tehdashalliin.

Kaulassa roikkuu kulkulupa, pu-
keutuminen on mietittävä tehtaalla hy-
gieniasäännösten mukaan ja kaikkialla väki puurtaa työnsä ääressä. Sielunhoitajan on mentävä sekaan tuntosarvet äärettömän herkkinä.

– Haastavaa on se, että yhtäkkiä ei olekaan niin, että minun luokseni tullaan etsimään apua. Minun itseni on mentävä ihmisen luo, kuvaa Liimatta.

Irtisanomisten huippu ajoittuneen loppuvuoteen. Vajaat 600 vakituista työpaikkaa on päätetty vähentää. Ras-
kaimpana kysymyksenä työntekijöiden mieltä on painanut huoli tulevaisuudesta: Milloin juuri minä saan huonoja uutisia? Uskallanko suunnitella elämäni?

Liimatasta tuntuukin edulta, että sielunhoitajan on itse mentävä ihmisen luo. Häinkin, joka ei ehkä ole tajunnut apua tarvitsevansa, voi tällöin aktivoida puhumaan.

Sama kokemus on pastori Pauliina Kainulaisella.

– Ihmisten lähestymisen kynnyks on ylitettävä kymmeniä kertoja tehtaalla ollessa. Kaikki keskustelut olen tähän asti käynyt koneiden välissä tai kahvihuoneessa!

Lohduttavaa voi olla jo käytävillä puikkelehtiminen: pappi tai diakonia-työntekijä on paikalla, asioista voi puhua jos tahtoo.

Läsnäolon tärkeys on jäänyt kanger-

Marja Liisa Liimatta ja Ismo Karvinen iloitsevat yhteistyöstä. ”Yleensä ihmiset tulevat itse kirkkoon, nyt tarve määriteltiin ulkopuolelta ja lähdettiin vastaamaan yhdessä.”

tamaan varsinkin Karvisen mieltä.

– Uskon vakaasti, että vierellä hiljaa oleminen niin kauan kuin ihminen avaa suunsa, on tärkeää.

kuvat Kaisa Salomaa

Pauliina Kainulaisen mielestä työ Perloksella kohtaamisen haasteineen on arvokas kokemus. "Tämä tuntuu ydintyöltä."

Likoon laitettava koko persoona

Tehtaan väki on suhtautunut seurakunnan paikallaoloon lähinnä "myönteisellä ihmettelyllä", kuten Karvinen kuvaa. Eräskin mies usein vain morjensi tullessaan vastaan. Kerran Karvisen tehdessä lähtöä mies totesi: "Hyvä, kävele sinä vain täällä."

Kiitosta on tullut juuri siitä, ettei

seurakunta ole jäänyt koppiin päivystämään. Tässä on kuitenkin ollut haasteensa.

– Välillä on ahdistanut, sillä olen miettinyt, onko minulle täällä mitään virkaa. Mitä minusta mahdollaan ajatella? Tekemään tottuneen on täytynyt opetella vain olemaan, kertoo Liimatta.

Työn raskauden myöntää myös Kainulainen. Hyvältä tuntuu kuitenkin se, että kerrankin saa mennä konkreettisesti *ihmisten keskele*.

– Tehtaalla kohtaa kaikenikäistä väkeä. Myös heitä, jotka ovat ajatelleet, ettei seurakunnalla ole heille ehkä mitään annettavaa.

Yhteisvastuu ei saa jäädä vain keräykseen

Itäsuomalaisittain on melko ainutlaatuista, että yhteistyötä tekevät firma ja seurakunnat. Hyvältä työntekijöistä on tuntunut myös se, että papit ja diakoniatyöntekijät ovat työskennelleet samassa projektissa: Yhteinen huoli on yhdistänyt vastaamaan samaan tarpeeseen.

– Täällä olemme olleet kaikki tasaveroisia. Hieman diakoniatyöntekijöihin nojautuen heidän kokemusten-

sa vuoksi, toteaa Kainulainen.

Liimatta kokee pappien ja diakoniatyöntekijöiden eriytyvän seurakunnissa usein liiaksi omille sektoreilleen.

– On äärettömän harmillista, jos pappien ja diakoniatyöntekijöiden yhteistyötä jarruttaa jyrkkä arvovalta-asema. Nykyään voidaan puhua myös työpaikkadiakonissasta tai -diakonista, eikä vain työpaikkapapeista.

Liimatta arvostaa sitä, että työntekijä projektiin valittaessa osaaminen ja taito ratkaisevat enemmän kuin asema ja ammattinimike.

– Samanlaisia kipupisteitä ja onnistumisen iloja niin osaamisen kuin oman kasvunkin kanssa olemme varmaan kokeneet, koulutus pohjasta riippumatta.

Seurakunta on sitoutunut työhön Perloksella kevääseen 2007 asti. Liimatta toivoo, että kaiken muutoksen myötä seurakunnat heräisivät oman yhteiskunnallisen työn kehittämiseen. Myös Kainulainen peräänkuuluttaa kirkon yhteiskunnalliseen suuntautumiseen pitkäjänteisyyttä:

– Yhteiskuntamme on niin hajottava! Kirkolla on paljon annettavaa, jos se vain pitää kiinni arvomaailmastaan ja trendit riittävän etäällä. ■

Parempi myöhään

RITVA TAMMINEN

VT. KIRKKOHERRA, YLÄMAAN
SEURAKUNTA

Aloittaessani teologian opiskelun Helsingin avoimessa yliopistossa syksyllä 1999, oli tavoitteeni vain yleisen teologian approbatur. Olin käynyt aikoinaan 1960-luvulla vain keskikoulun ja ajattelin, ettei minulla olisi mahdollisuuksia sen enempään. Opinnot sujivat kuitenkin yllättävän hyvin ja ruokahuu kasvoi syödessä.

Olin työskennellyt pankissa koko ikäni ja pitänyt työstäni asiakkaiden parissa, mutta pankkialalla tapahtuneet rajut muutokset koituivat lopulta kohtalokseni. Yrityksistäni huolimatta en pystynyt muuttamaan asiakaspalvelijasta tehokkaaksi myyjäksi. En saavuttanut asetettuja myyntitavoitteita ja niin sanotuissa kehityskeskusteluissa esimiesten kanssa tunsin itseni ammattitaidottomaksi ja riittämättömäksi. Tämä söi vähitellen itsetuntoa. Koin, että se työ mitä olin lähes 30 vuotta pankissa tehnyt, ei ollutkaan minkään arvoista. Lopulta sairastuin ja jouduin pitkälle sairauslomalle.

Vähitellen toipuessani tulin yhä useammin ajatelleeksi nuoruudenaikaista haavettani opiskella joskus teologiaa. Niinpä hain toivuttuani vuorotteluvapaata työstäni ja aloitin opinnot Helsingissä. Lapseni olivat jo aikuistuneet ja siinäkin mielessä olin vapaa lähtemään.

Opiskelua työn ohella

Teologian opinnot jatkuivat vuorotteluvapaan jälkeen pankkityön ohella Joensuun avoimessa yliopistossa. Työntantajani suhtautui myönteisesti opiskeluuni ja sain vapaata niin paljon kuin tarvitsin. Perheeni oli myös innoilla mukana opinnoissani, aikuiset poikani olivat aluksi ihmeissään ja lo-

pulta taisivat olla ylpeitäkin siitä, mitä äiti tekee. Samoin monet ystäväni kannustivat ja rohkaisivat eteenpäin joi-nakin epäuskon hetkinä.

Avoimessa yliopistossa suoritettujen opintojen jälkeen pääsin tutkinto-opiskelijaksi Joensuun yliopistoon syksyllä 2002. Opiskelu oli hauskaa ja mielenkiintoista ja sujui suorastaan hämmäyttävän nopeasti! Nuorruin varmaan parikymmentä vuotta siellä nuorten opiskelijatovereiden joukossa. Vasta gradua tehdessäni aloin tajuta, että tästä taitaa tullakin tutkinto. Soveltavien opintojen käytännön harjoitteluni tein Kuopiossa Kallaveden seurakunnassa, ja harjoittelujakson hyvin myönteisen kokemuksen myötä kypsyi ajatus

"Käytännön harjoittelun myötä kypsyi ajatus seurakuntapapin tehtävästä", sanoo Ritva Tamminen.

mahdollisesta seurakuntapapin tehtävästä. Päätin, että jos kutsu käy, olen valmis siihen vastaamaan. Valmistuin keväällä 2005 ja vasta pappisvihkimyksen varmistuttua sanouduin irti työpaikastani pankissa.

Pappina olossa parasta keskustelut ihmisten kanssa

Nyt olen vähän toista vuotta tehnyt työtä pappina, ensin äitiysloman sijaisena ja tällä hetkellä vt. kirkkoherrana Ylämaan seurakunnassa. Olen onnellinen ja kiitollinen uudesta ammatistani, jossa tunnen tekeväni tärkeää ja arvokasta työtä.

Parasta ovat edelleen keskustelut ihmisten kanssa. Erityisesti kuoleman koskettamien omaisten kuunteleminen ja heidän vierellään oleminen on jollakin tavalla lähellä sydäntäni. Opettajamme Reijo Mattila Kuopiossa korosti juuri tätä: "Jos edes pieni ikkuna iankaikkisuudesta avautuu elämän ja kuoleman kivun ja tuskan maailmaan, on papin paikallaolo täytännyt paikkansa."

Nyt kun olen ainut pappi seurakunnassani, on lähes joka viikko painis-keltava seuraavan pyhän evankeliumin kanssa. Vaikka se on haasteellista, on se myös hengellisesti virkistävää. Sana on hoitanut ja puhutellut pappipar-kaakin.

Edellisessä ammatissa kohtalokseni koitunut loppuun palaminen kääntyi suureksi siunaukseksi kohdallani. Toivon, että olen oppinut sen suhteen läksyni. Työajattoman työn tekijän on huolehdittava omasta jaksamisestaan. On jätettävä aikaa levolle ja virkistyk-selle, ystäville ja perheelle ja pidettävä kiinni asioista, jotka tuovat elämään iloa ja mielihyvää. Minulle niitä asioita ovat lukeminen ja luonnossa liikku-minen. Ja haaveilu jatko-opinnois-ta...

Yksinäisyydestä yhteyteen ON ILO OLLA YHDESSÄ

MINNA VÄISÄNEN

DIAKONISSA-SAIRAANHOITAJA-
OPISKELIJA, DIAKONIA-AMMAT-
TIKORKEAKOULU, OULUN
YKSIKKÖ

Muistan lapsuudestani ne sunnuntai-aamut, jolloin kotimme keittiön ovelle koputettiin. Kun ovi avautui, sisään astui naapurin isäntä, joka empimättä asteli hyvän huomenen toivotettuaan yli lattian ja istuutui keittiön pöydän ääreen pitkän penkin päähän. Siinä alkoi sunnuntaiaamu valjeta rattoisasti naapurusten kesken kuulumisia vaihtaen. Entä tänään, mihin tämä välittömyys ja avoimuus kyläilyssä on kadonnut? On erikseen tarkasti sovittava, milloin kyläily naapurille tai ystävälle sopisi. Ihmiset ovat lokeroituneet omiin rivi- tai kerrostaloasuntoihinsa tai omakotitalojensa seinien sisäpuolelle. Edes naapuria ei tunneta. Yksinäisyys on arkipäivää. Eniten yksinäisyydestä kärsivät vanhukset. He kaipaavat toista ihmistä, ajatusten ja tunteiden vaihtamista. Ratkaisun yksinäisyyden ongelmaan monet vanhukset ovat löytäneet seurakunnan järjestämistä vanhusten tai eläkeläisten kerhoista.

Vaihtelua ja virkistystä seurakuntakerhosta

Limingan seurakunnassa on toiminut vireä seurakuntakerho 37 vuoden ajan. Kerhon nimi oli sen alkuaikoina Vanhustenkerho, sitten Hopeakerho ja viimeiset 20 vuotta Seurakuntakerho.

Nykyinen seurakuntakerholainen on 74-vuotias, hyvän fyysisen toimin-

takyyn omaava, psyykkisesti vireä ja innostunut, sosiaalisesti ulospäin suuntautunut ja osallistuva. Seurakuntakerholaisten mielestä kerhon paras anti on kanssakäyminen toisten kanssa, vaihtelu ja virkistyminen. Lisäksi virsien ja laulujen laulaminen, Jumalan sanan selitys ja rukous koetaan mieluisana ohjelmana.

Tutkimusten mukaan vanhusten fyysinen toimintakyky, joka usein ymmärretään päivittäisistä toiminnoista selviämisenä, säilyy 74-vuotiaaksi asti, jonka jälkeen se alkaen sitten pikkuhiljaa heiketä. Rönneamaan ja Karpin tutkimuksessa 68 - 71-vuotiailla naisilla ja miehillä lisääntyi vapaa-ajan käyttö joko puuhailun tai uusien harrastusten muodossa. Lisäksi se, miten helppoksi ikääntynyt kokee osallistumisen virikkeisiin, on sosiaalisen toimintakyvyn mittari. Gothónin & Jantusen tutkimuksessa (2003) 75-vuotiaiden ajatuksia elämästä ja seurakunnasta, tuli ilmi, että heidän tärkeimpiä ihmissuhteita olivat ystävät ja heidän jälkeen muut sukulaiset. Naapureita tavattiin usein juuri kirkon toiminnan piirissä.

Vanhuus tuo mukanaan vaikeita elämäntilanteita, yksinäisyyden ja hylätyksi tulemisen sekä merkityksettömyyden tunteita ja masentumista. Hengellisyys merkityksen lisääntyminen vanhuudessa on usein seurausta lähestyvistä kuolemasta. Vanhusten hengellisyys ei ole vain seurakunnallista osallistumista, vaan myös henkilökohtaisen uskonelämän harjoittamista ja hengellisten asioiden pohtimista. Erityisesti vanhusten määrän lisäänty-

essä on kirkon vanhustyön tunnistettava toisaalta yksinäiset ja syrjäytyneet vanhukset ja toisaalta aktiiviset eläkeläiset, jotka ovat voimavara ja osallistuvat aktiivisesti seurakunnan toimintaan.

Vanhukset eivät ole vain työn kohteita, vaan aktiivisia ihmisiä, jotka pysyvät itsekkin kantamaan vastuuta. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon visio 2010 on ”Läsnäolon kirkko”. Tätä tulkitaan muun muassa siten, ettei kirkko jätä yksin isovanhempien sukupolvea (Veikkola 2003, 40 - 41). Tämä on valittu myös Limingan seurakunnan diakoniatyön 10-vuotissuunnitelmassa yhdeksi vanhustyön painopistealueeksi. Edelleen on tarkemmin määritelty, että käytännössä pyritään ennaltaehkäisevään työhön, tuomaan esiin vanhuutta voimavarana, jolloin arvostetaan elämäkokemusta. Pyritään myös eläkkeellä olevien aktivoimiseen sekä sukupolvien välisen yhteistyön kehittämiseen.

Syyskuussa 2005 pidettiin Lintu-
puiston päiväkodissa seurakuntakerholaisten ja esikoululaisten yhteinen tilaisuus. Seurakuntakerholaiset esittivät ja selittivät lapsille aiemmin seurakuntakerhossa kokoamiaan sananlaskuja ja sanontoja. Lapset taas esittivät osaamiansa loruja. Yhdessä lauloimme vanhempia ja uudempiakin lastenlauluja. Sekä vanhusten että lasten silmät loistivat: Oli ilo, ilo olla yhdessä!

Artikkeli liittyy kirjoittajan tekemään kehittämistehtävään Limingan seurakunnan seurakuntakerhon menneisyys, nykypäivä ja kerhon kehittämisideat. ■

Katse syksyyn – katse Herr

LEILA SAVOLAINEN

KANTTORI, KUOPION ALAVAN
SEURAKUNTA, UUODEN
KANTTORI 2006

MINULLA ON ihana avio-
mies. Ollut jo reilut 18 vuot-
ta. Hän leikkii ja pelaa lasten
kanssa. Antaa lapsillemme
rajoja ja rakkautta. Keksii hellittely- ja
lisänimiä lähimmilleen. Huomioi
myös minua. Tarttuu toimeen, eikä ai-
kaile. Rakensi minulle ja koko per-
heelle kodin ja siihen kuuluvat lisära-
kennukset. Tilasi ja rakensi uima-
altaankin pihalle, vaikka lomapäiviä

oli vain kolme jäljellä. Miten suloista
on olla tuollaisen miehen vaimo. Voin-
ko enää muuta toivoa? Siinä hänen
vierellään on hyvä elää ja tehdä työtä
itsekin. Välillä kun on oikein uupu-
nut, niin saa reilusti riidellä tai näyttää
mieltään – turvallisesti. Rajojen sisä-
puolella. Kuinka monesti sitä huomaa-
kaan, että omaan työhön saa voimia
juuri siitä, että on rakastava puoliso
vierellä. Ja miten harvoin sitä muistaa
olla kiitollinen! ”Miehen ja vaimon
liittoa, salaisuus suuri kantaa. Itsensä,
rakkautensa kirkkolleen Kristus antaa.
Mies rakastakoon vaimoan, kuin
Kristus itse kirkkoan”, veisataan

avioliittovirressä.

Mitä se sitten on, kun aivan täydelli-
nen mies rakastaa (en maininnut vielä,
että mieheni ei olisi täydellinen!). Jos
meidän vajavaistenkin rakkaus on jo-
tain riipaisevaa ja sydänelässä tuntu-
vaa, niin mitä se sitten on, kun täydel-
linen Jeesus Kristus rakastaa seura-
kuntaansa, morsiantaan, tänä päivänä,
ja tahtoo, että se liitto olisi täydellinen.
Usein me ”morsiamet” taidamme
unohtaa antaa vastarakkautta. Olem-
me niin usein uskottomia Herrallem-
me.

Seurakuntana saamme maistaa tuo-
ta täydellistä rakkautta. Sellaista rak-

Leila Savolainen on Vuoden Kanttori 2006

**Suomen Kanttori-urkuriiliiton
hallitus on nimennyt Vuoden
Kanttoriksi 2006 Kuopion
Alavan seurakunnan kantto-
rin Leila Savolaisen. Savolai-
nen palkittiin Akavan kirkol-
liset ammatiliitot AKI r.y:n
valtuuston kokouksessa Tam-
pereella toukokuussa.**

Valinnan perusteluna on, että Leila
Savolainen on kanttorin työssään ide-
oinut ja toteuttanut seurakunnan mu-
siikkikasvatustyötä monipuolisesti,
sekä perinteisin että tuorein keinoin.

Leila Savolainen on toiminut Las-
ten Virsi -videon ja -dvd:n toteutta-
neessa työryhmässä. Kuopion alueen
riippikouluopetukseen hän on kehit-
tänyt musiikin ”läpäisyperiaatteen”,
jossa painottuvat sekä virsi että nuor-
ten veisuut. Leila Savolaisella on ollut
aktiivinen rooli Kuopiossa järjestetty-
jen vuoden 2004 Valtakunnallisten

kanttoripäivien järjestelyissä sekä
vuoden 2006 Valtakunnallisten kirk-
komusiikkijuhlien järjestelyissä.

Vuonna 1967 Nilsissä syntynyt
Leila Savolainen (o.s. Väättäinen) val-
mistui Sibelius-Akatemian Kuopion
yksiköstä musiikin kandidaatiksi
vuonna 1991. Hänen lopputyönsä ai-
heena oli Tuomasmessu, mistä sai al-
kuna Tuomasmessu-toiminta Ku-
pion seurakuntayhtymässä.

Leila Savolainen on valmistumises-
taan saakka ollut Kuopion Alavan
seurakunnassa ylempää korkeakou-
lututkintoa edellyttävässä kanttorin
virassa.

Leila Savolaisen viran tehtäviin
kuuluu lasten ja nuorten musiikki-
kasvatus. Savolaisen johtama Alavan
seurakunnan lapsikuoro on voittanut
Helsingin kirkkopäivien yhteydessä
pidetyn lapsikuorokatselmuksen en-
simmäisen palkinnon. Leila Savolai-
nen ja Alavan lapsikuoro olivat mu-
kana tekemässä Lasten keskuksen

julkaisemaa Lasten Virsi -videota ja -
dvd:tä. Leila Savolaisen Kuopion seu-
rakuntien rippikouluopetukseen ke-
hittelemä musiikin ”läpäisyperiaate”
merkitsee virsien ja nuorten veisujen
kattavaa asemaa koko rippikoulun
ajan sekä koko rippikoulutiimin –
papin, nuorisotyöntekijän, diakonia-
työntekijän, kanttorin ja isosten – si-
touttamista kirkon musiikkikasva-
tukseen.

Leila Savolaisen mukaan seura-
kunnan musiikkikasvatus tähtää las-
ten ja nuorten juurtumiseen seura-
kuntaan ja seurakunnan Herraan.

– Yhdessä laulamisen ja musisoimi-
sen kautta tärkeät hengelliset asiat
pääsevät luonnollisella tavalla esille,
Leila Savolainen toteaa.

Tunnustuksena ansioistaan Leila
Savolaiselle luovutettiin Urkuraken-
tamo Veikko Virtasen lahjoittama
Principal-urkupilli seinälaattaan
kiinnitettynä sekä Nordea-pankin ja
liiton rahalahja.

ARSKA SAVOLAINEN

"Useimmiten jalat ovat kuitenkin tukevasti maan pinnalla", sanoo Vuoden Kanttori 2006 Leila Savolainen.

kautta, jota nauttiessamme voimme le-
völlisesti ja palavastikin tehdä omaa
työtämme. Rakkaus on se keskeinen
voima, joka pitää seurakuntaa elossa.
Seurakunta on se morsian, joka yhdes-
sä osoittaa Herrallensa vastarakkautta.
Silloin liitto elää ja voi hyvin. Joka syk-
sy (ja läpi koko vuoden?) rukoukseni
on, että meidänkin seurakunta voisi
olla rakastava Herraansa kohtaan. Sil-
loin elämä seurakunnassa on kuin hy-
vä "avioliitto", jossa molemmilla osa-
puolilla on tilaa elää!

Rakas Vapahtajani, Herra Jeesus

Tuon Sinun eteesi ja kiitän jokaisesta
pienestä kuorolaisestani. Sinä voit hoi-
taa heitä Hengelläsi. Anna Sinä heille
sitä, mitä maailma ei voi antaa ja joka
kantaa vanhuuteen saakka.

Anna minulle taitoa nähdä lapsissa
luovuus Sinun ylistämisessä. Vapauta
minut kaiken vanhan sitovista kahleis-

ta. Niistä, jotka estävät Sinun Henke-
si uutta luovan elämän lapsissa. Anna
minullekin sitä samaa uudistavaa luo-
vuutta, mitä lapsissa on.

Tuon Sinun eteesi ja iloitsen jokai-
sesta soittavasta ja laulavasta nuoresta.
Tunnen itsekin joskus olevani vasta
juuri rippikoulun käynyt, kitaran soit-
tamisen aloittanut kuusitoistavuotias:
helposti haavoittuva, nopeasti rakastu-
va, paljon ajatteleva ja altis kaikelle
hyödyttömälle(?)... Jeesus, anna mi-
nun olla aikuinen heille. Osoittaa heil-
le Sinua. Anna heidän vapautua ahdis-
tavasta muotojumaisuudesta. Ohjaa
heitä rakastumaan Sinuun. Anna hei-
dän rakentaa elämänsä Sinun varaan.

Näet aikuiset kuorolaiseni, jotka us-
kollisesti palvelevat erilaisissa tehtävis-
sä. Palkitse Sinä heidät ajallasi. Kiitos
heidän viisaista ajatuksista ja rohkai-
sevista sanoista. Siunaa omaisuuskan-
saasi Israelia! Siunaa kansaasi niiden
laulujenkin kautta, joita laulamme.

Kiitos kauniista musiikista! Auta, että
se veisi meitä vain lähemmäksi Sinua.
Muuten väsyn ja turhaudun, jos jou-
dun Sinusta vain kauemmaksi.

Ole mukana koulu-, päiväkot-, van-
hainkoti- ja kaikissa laitosvierailuissa.
Ilman Sinua nekin käynnit olisivat
vain uuvuttavia rutiinikäyntejä, jotka
vievät aikaani muilta töiltäni. Sinä
Herra annat niillekin käynneille mer-
kityksen. Siunaa ne sadat ja tuhannet
ihmiset, jotka veisaavat kanssani ylis-
tystä Sinulle. Kiitos, että joskus tun-
nen, kuinka sinä tuot pyhän arjen kes-
kelle niissä vierailuissa.

Kiitos Pyhän Hengen Voimastasi,
joka kantaa uuvuttavien ja kiireisten
päivien yli.

Ravitele omaa ylpeyttäni, joka estää
Sinun voimasi minussa.

Vahvista kristittyinä kaikkia niitä
seurakunnan aktiivijäseniä, jotka vii-
kosta toiseen meidän työntekijöiden
kanssa elävät seurakuntaa todeksi.
Vahvista isosiksi aikovia, piirien vetä-
jiä, kerhojen ohjaajia rohkeasti tun-
nustamaan uskoansa. Auta meitä kaik-
kia häpeilemättä näyttämään rakkaut-
tamme Sinuun – täydelliseen Her-
raamme.

Mieheni Arska muistuttaa minua
joskus, että hän ei ole ajatusten lukija.
Omat ajatukset ja pyynnöt täytyy osa-
ta ilmaista toiselle. Silloin suhde toi-
mii. Sinä, Herra, tunnet kyllä ajatuk-
seni, vaikka usein en saa itse niistä sel-
vää. Mutta rukouilen vielä, että työssäni
seurakuntalaisten joukossa, voisin kyl-
lin selvästi osoittaa seurakuntamme
rakkauden kohdetta, Sinua. Että suu-
rin käsky: rakasta Herraa, Sinun Ju-
malaasi, saisi toteutua kaikessa musii-
kissa, mitä teen ja toteutan tänä alka-
vana syksynä.

Sinuun luottaen. Jeesus, nimessäsi.
Aamen. ■

Ensimmäinen vuosi Maskun kirkkoherrana

Iloinen aviovaimo ja vastuullinen kirkkoherra – MAHDOTON YHDISTEL

AINO VESTI

KIRKKOHERRA, MASKUN
SEURAKUNTA

NÄIN POHDIN oppimispäiväkirjassani aloittaessani neljä vuotta sitten kirkkoherralta vaadittavaa johtamiskurssia. Dekaanin kehotti varautumaan kasvuprosessiin. Kolme vuotta kävin läpi lapsuuden ihmissuhteita, purin pelon, vihan ja surun lankakeriä sisimmästäni. Tarvitsin ihmisiä, joille kertoa elämäni tarinaa kasvaakseni omankokoiseksi ja rohkeaksi sekä oppiakseni tulemaan heikkojen ja herkkienkin puoleni kanssa toimeen. Ilman sitä en olisi nyt tässä.

Haluatko autotallin?

”Haluatko oman työhuoneen? Haluatko, ettei vaimo ole enää rippileirilä?” Mieheni halusi ja niinpä hain kirkkoherraksi ja muutimme pappilaan. Lähtötilanne oli ihanteellinen sekä minulla että seurakunnassa. Nuorin pääsi ylioppilaaksi ja itse olin koulunut jo monta työalaa pienissä ja suurissa seurakunnissa. Seurakunnan talous ja kiinteistöt olivat hyvin hoidettuja ja kaikki 19 työntekijää vastuullisia sekä motivoituneita.

Todellisuus = lentopallokenttä, jossa lentelee monta palloa...

Luulin kirkkoherran työn sisältävän lähinnä toiminnan kokonaissuunnittelua ja työnjakoa, luottamuselinten kokouksia ja pappina toimimista. Yllätyin henkilöstöhallinnon työmää-

rästä: kehityskeskustelut ja palkkavaaka $18 + 17 = 35$, vuodessa lähtö- ja tulotilanteita 12, syntymäpäiviä 7, ansiomerkkejä 8, sijaisten hankintaa 11 (eri henkilöä). Kokouksia oli noin 50 (osasyys iso rakennusprojekti).

Puoli vuotta meitä oli vain kaksi pappia, ja sen ajan jouduin tekemään uuden tehtävän lisäksi myös vanhat työni (rippileiri, perheleiri, avioparisteily, kotisivujen ylläpito, rakastavien kirkkoilta ym.). Sitten tuli kaksi uutta pappia (yksi lähti), kanttorille puoleksi vuodeksi sijainen (perehdytystä riitti ja itsekkin olisi pitänyt perehtyä), palkkavaaka, seurakuntatalon laajennus ja virastotalon remontti, kunta- ja palvelurakenneuudistus. Lisäksi vuoden sisällä kuoli kolme nuorta eri syistä ja pari perheenisää; surutyötä riitti joka puolella. Ilonaihe oli seurakuntalaisten kannustus ja työntekijöiden tiivis yhteys.

Mitä uutta teimme ja tulevia haasteita

Syksyn alussa järjestin piknik-risteilyn, jossa menomatalla suunnittelimme toimintaa kirkkoneuvoston ja työntekijöiden kanssa ja paluumatkalta tutustuimme toisiimme. Visioksi muodostui ”Kirkko ihmisten luol”. Vision seurauksena syntyi kahdesti vuodessa ilmestyvä seurakunnan lehti-liite ja seurakuntaan muuttaneet kutsuimme konserttiin. Lisäksi järjestimme Kaiken kansan -iltoja kaikenlaisille seurakuntalaisille neljästi vuodessa. Visio poiki vielä yhteistyötä kunnan kanssa, lentopalloilla ja Koko kylä

kasvattaa -projektin. Hankimme käyntikortit, saimme jumalanpalvelukset kuulumaan terveyskeskukseen ja vanhustentaloon sekä järjestimme kotikirkkoviikot alle kouluikäisille.

Tulevia haasteita ovat muun muassa kriisivalmiussuunnitelman teko ja uusi kirkon esite. Edellisten kirkkoherron, Hemminki Maskulaisen ja Raamatun suomentaja Henrik Hoffmannin, jalanjäljissä haluamme laulella virsiä ja lukea Raamattua. Suurin haaste kirkkoherrana on kieltäytyä vallan väärinkäytöstä ja pysyä elävänä synnin ja armon todellisuudelle omassa elämässä.

Päätöksistä ja vallasta

Työtoverin noustua esimieheksi on vallan uusjako tosiasia 30-vuotisen kirkkoherruuden päätyttyä. Tärkeä osa johtajuutta on kyky iloita ja hyödyntää sitä, että usein työtoverit ovat itseä taitavampia. Hyvää itsetuntemusta, vuorovaikutustaitoja ja ristiriitojen ratkaisukykyä tarvitaan jatkuvasti. Kritiikki joskus ilostuttaakin: niinkö hyväksi minua luulivat...

Päätöksenteossa huomasin, että on viisasta ensin miettiä, kenellä on oikeus päättää tästä asiasta. Onko esimerkiksi kirkkolaki jo ehtinyt päättää sen ennen minua? Sitten kyselin neuvoja kokeneemmilta, mitä kautta asiaa kannattaisi viedä eteenpäin. Kokematomana kun ei aina hoksaa niitä diplomaattisimpia reittejä. Avoin keskustelu on edistänyt päätöksiin sitoutumista ja yhteistä vastuunkantoa. Toiveeni onkin seurakunta, joka ei lepää kirk-

Kirkkoherra MÄKÖ?

koherran harteilla, vaan jota jokainen seurakunnan jäsen on rakentamassa.

Tiedonhaltija = vallan haltija

Jos en olisi ollut alainen, en tietäisi, kuinka paljon ”salaista tietoa” on kirkkoherran takana. Nyt tiedän, että sitä paljon puhuttua ”Läsnäolon kirkkoa” on tullut yksi kappale kirkkoherranvirastoon, samoin piispainkokouksen ja kirkolliskokouksen pöytäkirjoja. Sotilashautajaisistakin näyttää olevan olemassa kirjallisia ohjeita. Nyt kyselen, osaanko itse jakaa relevanttia tietoa ja suojella turhalta.

Notkuvat paperipinot

Ensimmäisiä tavoitteitani oli pysyä järjissäni paperi-, sähköposti- ja puhelintulvan alla. Tämä vaati tiukkaa järjestyksenpitoa. Stressin minimoimiseksi siivoan nykyisin pöydän heti: 1) Kerään esitteet lokeriin, josta voin esitellä niitä työntekijöille ja karsia vuoden välein pois. 2) Säilytän vuoden kokouspaperit yhdessä pinossa helposti saatavilla. 3) Kolehitypyynnöille (ja tilinumeroille!) oma lokero. 4) Muut paperit heti mapppeihin. 5) Työnjako-, koulutus- ja vapaapäivälistat, yhteystiedot ja toiminnan esitteet pidän mustassa kansiossa aina käsillä.

Kokousten valmistelu on toinen kotinkivi ja ajansyöjä. Yksi päivä on liian lyhyt aika valmistella 19 hengen lomalistaa, neljän hengen vapaapäivälistaa, kolehtilistää ja toimintakertomusta. Valmistelua toki helpottaa tietokoneverkko, jonka kautta työntekijät kirjaavat toiveensa suoraan ko. listoi-

Aino Vesti toimii Maskun seurakunnan kirkkoherrana.

hin. Pienessä seurakunnassa (5 400 jäsentä) ei kirkkoherralla vielä ole sihteeriä. Jostain on löydettävä myös ne tyhjät päivät, jolloin voi rauhassa tutustua kirjallisuuteen, valmistella saarnausta, lehtihaastattelua tai esitelmää.

Äiti ja vaimo

Haluan olla myös äiti ja vaimo. Pidän kiinni vapaapäivistä, organisoin ja delegoin minkä ehdin, mutta silti haluan myös olla läsnä ja myötäelää työntekijöiden ja seurakuntalaisten keskellä tyyliin ”Leading by wandering around”. Aikuiset lapseni tarvitsevat edelleen sitä, että olen kiinnostunut heidän arjestaan, samoin puolisoni.

Viran etuja

Oli hauskaa olla yhdeksän muun rovastikunnan kirkkoherran (paikkakuntansa parhaimpien jutunkertojien ja laulajien) kanssa ystävyysseurakuntamatkalla Virossa! On ollut mukava tavata paikkakunnan isokenkäisiä golfkentän ravintolassa tai veneillä seurakunnan vesillä tai vieraila kutsunnoissa. Antoisaa on myös se, että kaikki, koko elämä, on seurakuntatyössä niin merkityksellistä. Lapset kodeissa tai kouluissa ovat jatkuva ilonaihe. Heille olen ”kirkon tati” tai jopa ”kirkkoneiti”. Kaunista on yläasteikäisten kanssa ristiä kädet aamuhartaudessa, henkeä pidättäen ”astua toiseen maailmaan” (kuten joulukuun TV-ohjelmassa Jeesus ja Josefine) ja kokea Pyhän Hengen suloinen kosketus tai itkeä seurakuntalaisen kanssa yhteisiä elämän kipuja. Ja sitten mennä jääkaapille miettien, söisikö työtoverin tuomaa suklaakakkua vai seurakuntalaisen antamaa hirvenlihaa. Parempaa huolta minusta pitävät kuin omat perheenjäseneni!

Mielenkiintoista ja lennokasta

Liikaa tärkeilyä murentavat myös sopivasti arkipäivän sattumukset. Suntio tulee pyytämään juustoa kirkon hiirenloukkuun, vihainen soittaja kakskee maksaa KELA päivärahansa, terveyskeskuksen hoitaja tarjoaa ehtoollisviiniksi konjakkipulloa. Mielenkiintoista ja lennokasta olisi myös se, minkä jätän kertomatta. Vaitiolo on valttia virastossa; se ei ole tietotoimisto. Avoimuus taas on valttia päätöksenteossa.

Etukäteen pelkäsin

Osaanko ilmaista ajatuksiani, osaanko rohkaista meitä tutkimaan ristiriitoja rakentavasti ja toisiamme kunnioittan sekä etsien yhteistä päämäärää? Kestäkö mahdollisen kohtuuttoman arvostelun haavoittumatta? Jaksanko paineen, joka aiheutuu siitä, kun jatkuvasti on oltava esillä, tehtävä tiuhaan tahtiin vastuullisia, perusteltuja päätöksiä usein kiireen keskellä ja silti oltava rauhallinen ja valmis kohtaamaan suruasiakkaita. Itsevarmuuden kasvaessa myös kysymykset muuttuvat: osaanko kiittää, olenko liian vaatelia, käyttäydynkö esimerkillisesti?

Joskus tekee kipeää

Melkein viisikymppisenä en enää kovin helposti loukkaannu arvostelusta.

Tiedän, etten osaa kaikkea enkä voi täyttää kaikkien odotuksia. Kaikkien ei tarvitse pitää minusta. Se, mikä edelleen sattuu, on tunnustavan kristityn eroaminen kirkosta vain hovin (rahan) vuoksi! Olisi edes pettynyt minuun! Siinä olisi ollut kunnon syy. Mihin on menossa kirkko, jota edes kristityt eivät katso tarvitsevana!

Matka jatkuu

Kuherruskuukausi seurakunnassa alkaa olla ohi. Rutiinit ovat kohdallaan, resurssit kartoitettu, haasteet mitoitettu. Tieni on vasta aivan alussa. Tyhjin käsin, siis toisaalta köyhänä, toisaalta huolettomana rukoilen: "Kun muille opettaa saan taivaan tietä kaitaa, suo, että vaeltaa myös paimen sillä taitaa. Pois torju synnin työ ja valheet kiusaa-

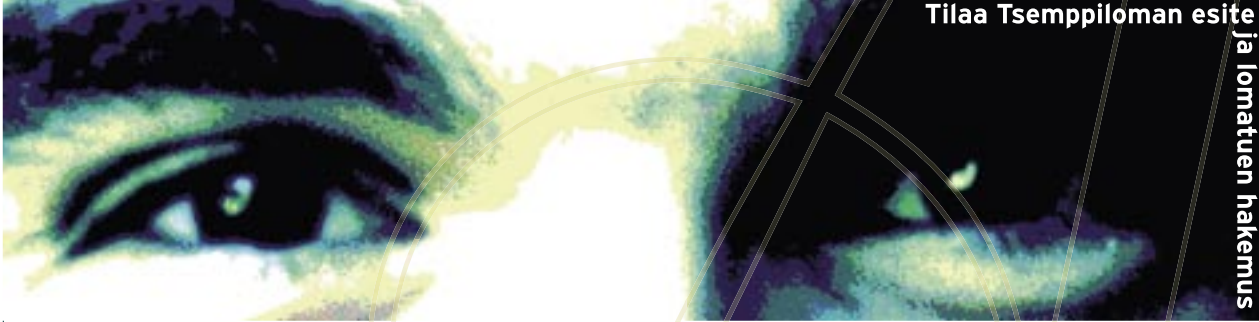
jan, niin etten maahan lyö, nyt mitä rakennan. / Oi Ylipaimen, niin laumaa si hoida tiellä, majoihin iäisiin se että pääsee siellä. Kun saavut, Herrani, suo, että minäkin, paimen ja lampaasi, myös taivaan perisin." (Virsi 252: 7, 9).

Ehkäpä KirjoIIA:n oppimispäiväkirjan aloitan kysymyksellä: "Iloinen aviovaimo – iloisempi kirkkoherra?"

...

**"Kirkkoherralla on oltava
härän voimat ja
perhosen herkkyyys yhdistettynä
enkelin persoonaan."**

(Riitta, Kuhmalahden kirkkoherra,
naiskirkkoherrojen 1. kokouksessa
Rengossa sunnuntaina 29.1.2006.) ■

Tilaa Tsemppiloman esite
ja lomatuen hakemus

www.a-lomat.fi

Uutta Tsemppiä elämään

Tsemppiloma 2006 Ikaalisten kylpylässä pureutuu työuupumuksen ensioireisiin. Kaksiosaisia aktiivilomia on tarjolla läpi vuoden.

Tsemppilomalla on

- ✚ Monipuolinen fyysiseen ja psyykkiseen jaksamiseen tähtäävä ohjelma ryhmässä.
- ✚ Kuntoutuslaitoksen lääkäri, psykologi ja fysioterapeutti kurssilaisten tukena.
- ✚ Majoitus kahden hengen huoneissa ja puolihoito.
- ✚ Lomatuetut hinnat: I jakso (5 vrk) 131 euroa,
II jakso (4 vrk) 114 euroa

A-lomat ry | Ratamestarinkatu 11 00520 Helsinki | puh. 020 111 2770 (arkisin 9-12) faksi (09) 145 706 | info@a-lomat.fi

Urkupainotteinen – jumalanpalveluspainotteinen

TONI PUSSINEN

KANTTORIOPIKSELIJA, SIBELIUS-AKATEMIA,
HELSINKI

OSALLISTUIN HILJATTAIN Kanttori-urkuriliiton neuvottelupäivään. Aiheena oli ”Nuoret aikuiset ja jumalanpalveluselämä”. Kokouksessa oli asialliset puheenvuorot, mutta yksi lopputiivistys juuri ennen päätöstä jäi harmitamaan.

Eräs panelisteista tiivistä sanomansa siten, että osa sitä kuului suunnilleen näin: ”Kanttorikoulutuksessa on korjattava näkemyksiä jumalanpalveluksen suhteen, jotta kanttorien koulutus monipuolistuisi.” Lisäksi ensimmäisenä opiskeluvuotenani ihmettelimme, kun tohtori ja lehtori kisailivat koulumme lehdessä koulutuksestamme. Hämmennyneinä luimme, kuinka koulutuksemme ei vastaa työelämän tarpeita ja on liiaksi urkupainotteinen. Tuleeko meistä huonoja kanttoreita? Mitä sellaista emme osaa, mitä työelämässä vaaditaan?

Pohtiessani koulutuksemme tilaa mietin, mikä siitä tekee joidenkin mielestä urkupainotteisen. Onko se urkujensoitto, jossa meitä valmistetaan hallitsemaan tekniikka, jota jumalanpalveluselämän keskeisin soitin edellyttää? Liturginen soitto, jossa meitä opetetaan soittamaan elävästi virsiä? Improvisaatio, jossa meitä rohkaistaan vapautumaan kirjoitetusta ja luomaan uutta?

Yhtä lailla opiskelemme laulua ja kuoronjohtoa – kaikki nämä aineet ovat tasollisesti samalla viivalla, ja kukin saa päättää itse mihin syvennyy. Koulutukseen kuuluu vapaata säestystä, seurakunnan musiikkikasvatusta, soveltavia harjoituksia, historiaa ja teoriaa, vain muutamia mainitakseni. Ja mikäli oman osaston opetus ei riitä, voi hakea opetusta yli osastorajojen oman mielenkiinnon mukaan.

Meistä tulee koulutuksemme jälkeen ammattilaisia ennen kaikkea jumalanpalveluksen suhteen, ja kukin käyttää monipuolista koulutustaan hyväksi kokemallaan tavalla.

OLEN ILOKSENI HUOMANNUT, että jopa kou-

lutuksemme musiikinteoria kasvattaa meitä jumalanpalvelukseen – tuloksena syntyi liuta seurakunnan tärkeimpään yhteiseen kokoontumiseen sopivaa musiikkia, myös muuta kuin urkumusiikkia. Urku-, laulu- ja kuoronjohtotunneilta jää takataskuun runsaasti käyttökelpoista materiaalia. Liturginen soitto ja laulu vahvistavat ennen kaikkea jumalanpalveluksen tuntemista. Sanoisin, että koulutuksemme on urkupainotteisuuden sijaan jumalanpalveluspainotteinen – kuka väittää, että siinä on jotain vikaa?

NYKYPÄIVÄN YHTENÄ HUOLENA on kirkkosakäynti: ajankohta on väärä, messun toteutus on vanhanaikainen ja varsinkaan sen musiikki ei ole nykymaailmasta. Kanttorien neuvottelupäivillä mieleeni tuli oma kokemus erään betonikirkon jumalanpalveluksesta. Messu on kymmeneltä, toteutus jumalanpalvelusten kirjan mukainen ja virret säestetään yleensä uruilla.

Kävelen kohti harmaata kirkkkoa. Nuoripari kävelee käsi kädessä, vanhus keppinsä kanssa, miehiä, naisia, lapsia. Joku työntää lastenrattaita. Ovella minut toivotetaan hymyillen tervetulleeksi. Virsikirja annetaan käteeni ja istun penkkiin niin kuin tapana on. Kirkkosali täyttyy ihmisistä. Kellot soivat. On sunnuntai ja taas on riemu kun saan tulla sun Herra temppeliis. ■

Nuoret aikuiset ja jumalanpalveluselämä teemana Kanttori-urkuriliiton jäsenistön neuvottelukokouksissa.

ANNAMARI JOKINEN

AKIN APULAISTOIMINNAN-
JOHTAJA

Suomen Kanttori-urkuriliiton jäsenistön tämän kesän neuvottelukokouksissa teemaksi oli valittu ajankohtainen ja haastava teema ”Nuoret aikuiset ja jumalanpalveluselämä”. Kokoukset järjestettiin elokuussa Lohtajan kirkkomusiikkijuhlien ja Lahden kansainvälisen urkuviikon yhteydessä. Kokouksiin osallistui yhteensä lähes sata kanttoria. Mukaan keskusteluun oli kutsuttu myös papiston edustajia.

KANTTOREILLA VASTUU JA ASIAANTUNTEMUS

Nuorten aikuisten puuttuminen seurakuntien toiminnasta on ollut esillä monilla foorumeilla viime vuosina. Näkyvästi aktiivisia ovat olleet lähinnä nuoret papit ja nuorisotyönohjaajat. Kirkkohallitukseen on keväällä perustettu projekti ongelman ratkaisemiseksi. Musiikin merkitys seurakunnan toiminnassa ja erityisesti jumalanpalveluselämässä on keskusteluissa todettu suureksi. Joissain yksittäistapauksissa kanttoreita kohtaan on osoitettu yleistävää ja kohtuutonta kritiikkiä.

Koska kanttorit ovat musiikin ammattilaisia ja vastaavat seurakunnan musiikkitoiminnasta kokonaisuudessaan, oli korkea aika kuulla heidän näkemyksiään jumalanpalveluselämän kehittämisestä nuorisoa ja nuoria aikuisia paremmin kohtaavaan suuntaan.

Teemaa käsiteltiin paneeli- ja yleiskeskustelussa, jonka puheenjohtajana Lohtajan kokouksessa oli liiton vara-

Kanttoreita ja pappeja pohtimassa keinoja kutsua ja ohjata entistä useampi 20 - 39 -vuotias seurakunnan tärkeimpään tilaisuuteen. Lohtajan kirkkoon johtavalla käytävällä Veijo Koivula, Hannu Niemelä (paneelin puheenjohtaja), Mari Lehtinen ja Osmo Jämsä.

”Kaikenikäisille oikeus s messu ja sen sanoma om

puheenjohtaja *Hannu Niemelä* ja Lahden kokouksessa jumalanpalvelus- ja musiikkisihteeri *Mika Mäntyranta*. Jokaista panelistia oli pyydetty esittämään kolme teesiä eli käytännön ehdotusta jumalanpalveluselämään osallistuvien nuorten aikuisten määrän lisäämiseksi. Panelisteina olivat kanttorit *Martti Kilpeläinen*, *Mari Lehtinen*, *Osmo Jämsä* ja *Noora Hultin* sekä sairaalasielunhoitaja *Kati Häkkinen*, keskusrekisterin johtaja *Veijo Koivula*, projektisihteeri *Henna Hauta-aho* ja korkeakoulusihteeri *Hannu Majamäki*.

Panelisteilla oli hyvin erilaisiakin näkemyksiä messun toteuttamisesta, mutta vakavia ristiriitoja ei puheenvuoroissa ilmennyt. Sekä panelistit et-

tä yleisö olivat yksimielisiä siitä, että messu on seurakunnan keskeisin tapahtuma, ja että sen omaksi kokemisen ja siihen osallistumisen pitää olla kaikkien seurakuntalaisten oikeus.

TOSIASIAT TUNNUSTETTAVA

Keskusteluissa esille nousi seikkoja, joiden tunnustamista tosiasioiksi pidettiin edellytyksenä toimivien ratkaisumallien rakentamiselle. Esinnäkin on huomattava, että suurissa kaupungeissa ja maaseutukunnissa seurakuntien toimintaympäristöt ovat hyvin erilaiset. Samat keinot jumalanpalveluselämän houkuttelevaksi tekemisessä eivät siis todennäköisesti toimi maam-

ANNA-MARI LOKINEN

saada kokea makseen”

me eri osissa.

Toinen selkeä fakta keskustelijoiden mielestä tuntui olevan, että yhtenäiskulttuurin aika on väijäämättä ohi. Nykypäivän ihmiset ovat tottuneet valinnanvaraan, omien mieltymystensä pohtimiseen ja ilmaisemiseen; voisi puhua oman elämänsä ”stailaamisesta”. Ikä ja elämäntilanne vaikuttavat valintoihimme kaikilla elämänaueilla, ja usein kaipaamme yhteisöllisyyden kokemusta nimenomaan omilta vertaisryhmiltämme.

Jumalanpalveluselämän ja musiikkitoiminnan monipuolistuminen ja sen vaatima työntekijöiden erikoistuminen näyttää siis väistämättömältä. Edellytyksenä tälle ovat riittävän suu-

ret taloudelliset yksiköt ja uudenlaiset virat yhteistoiminnan koordinoitiin. Myös kirkkomuusikoiden koulutuksessa tämä täytynee tulevaisuudessa ottaa entistä selvemmin huomioon.

Hyvin monessa puheenvuorossa katsottiin myös, että messun alkamisajankohtaan tarvitaan enemmän joustoa. Nykyinen elämänrytmi on sellainen, että maanantaista perjantaihin kaikki lähtevät heti aamusta töihin, kouluun, opiskeluihin tai päiväkotiin. Illat kuluvat harrastuksissa ja lauantai vietetään ostoksia tehden. Sunnuntai on siis viikon ainoa päivä, jolloin on mahdollisuus kaikessa rauhassa hengähtää. Jos messu pidettäisiinkin esimerkiksi sunnuntai-iltana, se voisi panelistien mukaan saada useamman seurakuntalaisen tulemaan paikalle valmistautumaan kohtaamaan seuraavan viikon työt ja ihmissuhteet.

Keskusteluissa puhuttiin myös siitä, että kysymys on paljolti lepokitkan voittamisesta; miten tehdä messussa käynnistä pysyvä ”harrastus”. Joku totesi, että uudella kuntosalillakin ensimmäinen kerta on outo ja hankala. Jos toisen kerran vielä rohkaistuu menemään, on jo paljon helpompaa, ja kolmen kerran jälkeen tuntuu luontevalta ja turvalliselta. Kriittisiä kohtia ovat ikävuodet rippikoulu- ja isostoitominnan jälkeen, ja erityisesti siirtymisen opiskelemaan uudelle paikkakunnalle.

PUHEISTA TEKIOIHIN

Tilanne ei ole toivoton. Hyviä esimerkkejä onnistumisista nuorten tavoittamisessa löytyy jo, kuten uudella tavalla sovitettut ja esitetyt virret, jotka ovat sekä levytyksinä että konsertteina saaneet suurta suosiota. Seurakuntien musiikkiryhmiin osallistuu enemmän ihmisiä kuin vaikkapa SULASOLin alaiseen toimintaan, ja seurakuntien musiikkitilaisuudet kokoavat vuosi vuodelta kasvavan määrän yleisöä. Erilaiset seurakunnan musiikkiryhmät voivat tuoda esimerkiksi musiikkiopistoista ulos kasvaneet nuoret aikuiset jumalanpalvelusten ulottuville ja niihin osallisiksi. Ja tietenkin rippikoulu on kirkon ”hitti”. Rippikoulussa seurakunnan toiminnasta innostuneista kannattaisi ehkä pitää kovemmin kiinni matkalla nuoruudesta nuoreen aikuisuuteen.

Tärkeintä on, ettei jäädä kinaamaan, kenen keino on paras. Rippikouluia ohittaneiden mutta eläkeikää nuorempien seurakuntalaisten kohtaamisessa on selkeästi parantamisen varaa. Kaikkia yhdessä pohdittuja keinoja voi ja kannattaa käyttää, vaikka kirkon täyteen saaminen joka messussa olisikin utopiaa. On vaikea uskoa, että kristillinen ja luterilainen perinne olisi vaarassa, vaikka oman ajan ilmiöitäkin otettaisiin seurakunnan elämässä huomioon nykyistä tehokkaammin. ■

Miten saada nuoret aikuiset ja jumalanpalveluselämä kohtaamaan?

Vastaajina jumalanpalveluselämän asiantuntijat, papit ja kanttorit:

- Messu etusijalle työtehtävien priorisoinnissa
- Korkeatasoinen toteutus
- Messun ajankohtaan enemmän joustavuutta
- Erilaisia jumalanpalveluksia eri elämäntilanteisiin ja erityisryhmille
- Musiikkia monipuolisesti
- Empatiaa, ilmaisua ja vuorovaikutusta
- Selkeät ohjeet kirkossa käyttäytymiselle

- selle
- Hyvä tuki yhteislaululle
- Papeille lisää kirkkomusiikkikoulutusta
- Työntekijöiden ja seurakuntalaisten yhteistyö suunnittelussa
- Työntekijät ja luottamushenkilöt näyttämään esimerkkiä messuun osallistumisessa
- Muistetaan mainita Jeesus
- Kirjoittajan laatima kooste ja tiivistelmä panelistien esittämistä teeseistä.*

Taivaallisia näkyjä

JARI PIIKKI

KANTTORI, JUVAN SEURAKUNTA

TAIVAAN TARKKAILU ON mielenkiintoista puuhaa. Taivas seuraa aina mukana ja voi aivan yllättäen heittää näkyviin uskomattomia näkyjä. Silloin unohtuvat työhuolet ja mielen valtaa syvä rauha ja innostus. Toisinaan taas on virkistävää viipyä pitempäänkin yötaivaan alla ja katsella äärettömyyksiä. Taivas antaa voimaa työntekoon ja auttaa huomaamaan oman paikan tässä galaksissa. Kun taivasta tuntee enemmän, ei ole vaikea kuvitella sen suurta vaikutusta uskontojen syntyyn ja oppeihin taivaan valtakunnasta.

Tuskin on kahta samanlaista hetkeä, jolloin taivas on samannäköinen. Enemmän vaihtuvuutta on päivätaivaalla, mutta yölläkin tapahtuu monesti kaikenlaista. Tavallisten pilviin liittyvien näkymien lisäksi luonnossa on monenlaisia valoilmiöitä. Kevät ja kesä ovat niiden aikaa, mutta upeita ne ovat myös talvella kovilla pakkasilla. Valon taittuessa ja heijastuessa mikrometrien kokoisissa hiukkasissa, kuten vesipisaroissa, jääkiteissä, siitepölyssä, pilvipisaroissa tai levissä se hajoaa väreiksi ja saa aikaan mahtavia näytelmiä: sateenkaaria, haloilmiöitä, kehii ja kaaria. Muita valoilmiöitä ovat talven helmiäispilvet, kesäyössä loistavat valaisevat yöpilvet ja kangastukset, jotka saavat maiseman tai laskevan auringon väentyilemään. Vuorokauden hienoimpia hetkiä ovat päivän ja yön vaihtumiset, jolloin hämärän värit valtaavat taivaan. Parhaimmillaan purpura ulottuu koko taivaalle ja pilvet heittävät siihen tummat varjonsa, hämäränsäteet. Monet Raamatun henkilöt ja kirjoittajat, kuten Hesekiel tai Johannes lienevät myös olleet valoil-

ELISA PIKKI

miöiden havaitsijoita, sillä he kuvailevat monia taivaan valoilmiöitä näyisään.

Syksyn saavuttua yöt ovat niin pimeitä, että tähdet näkyvät kunnolla. Silloin pääsee tutkimaan suuria rakenteita lähiavaruuden miljoonista kilometreistä galaksien miljardeihin valovuosiin. Maan kiertäessä aurinkoa ja pyöriessä akselinsa ympäri yötaivas liikkuu koko ajan. Tähdet pysyvät samanlaisina, mutta lähes joka vuosi taivaalle ilmestyy jonkinlainen pyrstötähti, monesti vain kaukoputkella havaittava. Joka yö kuitenkin lentävät ihmisten aikaansaamat valot, satelliitit. Elokuusta alkaen yössä vilahtelee tähdenlentoja maapallon törmätessä pyrstötähtien jälkiin. Tänä syksynä revontulia ei ole odotettavissa, koska aurinko on nyt aktiivisuusjaksonsa mini-

missä, mutta viiden vuoden kuluttua tilanne on toinen. Muinaiset jumalat, planeetat, pysyttelevät ensi talven melko piilossa lähellä auringon suuntaa. Kaukoputken voikin suunnata kuu-hun tai syvään taivaaseen, josta löytyvät oman linnunratamme tähtijoukot ja kaasusumut sekä lukemattomien tähtien muodostamat toiset galaksit. Niistä tänne tuleva valo on miljoonien vuosien ajan vaeltanut avaruudessa ennen kuin se kohtaa meidät. Näin saamme tietoa menneisyydestä ja maailmankaikkeuden synnystä.

Elämän merkkejä avaruudesta ei ole löydetty, mutta planeettoja jo parilta sadalta tähdeltä. Vaikka sopivia paikkoja olisikin paljon, tarvitaan elämän syntyyn ilmeisesti erittäin monien asioiden sopiva yhteisvaikutus. Ehkä Jumala tuntee ne kaikki. ■

JOS VIELÄ YRITTÄISIMME...

JUKKA HUTTUNEN

PAPPISLIITON PUHEENJOHTAJA

jukka.huttunen@espoonseurakunnat.fi

SEURAKUNTIEN TYÖN HUIPPUAIKA on takana: toisaalta olemme saaneet huilata, toisaalta leirityö on tuoreessa muistissa. Leirit ovat yksittäisinä työtehtävinä eräs vaativimmista niin työpanoksen kuin -ajankin suhteen. Kesäkausi seurakunnissa on sekä loman että (leiri)työn huippuaikaa.

En ole kuullut lomista paljoakaan kritiikkiä tai kehittämishetkiä. Leirityöstä palautetta tulee eri tahoilta. Viesti on selkeä: leirityö tulisi merkittävästi paremmin korvata, niin rahassa kuin ennen muuta työajassa.

Minulle on ollut lievä yllätys se, kuinka työaikakysymykset värittävät monia kohtaamisia. Yllätys se ei ole ollut siksi, ettenkö olisi tiennyt kirkon työntekijöiden asenteesta työhön tai työn määrästä tai rannattomilta tuntuvista haasteista. Yllättävää on ollut usein toivottu siirtyminen johonkin säädeltyyn työaikamalliin, pois työajattomasta työstä.

Sekä Pappisliitolle että myös AKille työaikakysymykset ovat tärkeitä ja tulevien vuosien visaisimpia edunvalvontakysymyksiä. Myös valmisteilla olevassa liittojen strategisessa asiakirjassa tullaan työaikakysymyksiä taustusti käsittelemään. Keskenäisistä asioista ei kannata puhua, linjaa on vielä etsittävä yhdessä.

Kysymykset työaikajärjestelmistä eivät ole vain yksinkertaisia tai vaikeita käytännöllisiä kysymyksiä. Asialla on syvät periaatteelliset ulottuvuudet. Itse kysyn, merkitseekö mahdollinen siirtyminen säädellyn vapaa-ajan mallista, työajattomasta työstä, säädellyn työajan malliin koko pappiskuvan ja myös papin identiteetin muuttamista. Tuleeko kaikista sanan palvelijoista seurakunnan virkamiehiä, jotka ovat ensisijaisesti töissä seurakunnas-

sa? Onko ajatus ”palvelaa Kristuksen kirkkoa aina ja kaikkialla” rajoitettu vain säädeltyyn työaikaan? Muuttuuko kutsumus?

Kun näitä kyselen, tunnistan kipeänä niiden nuorten ja vähän vanhempienkin pappien tunnot, joissa koko elämä tuntuu olevan vain työtä ja pappiskutsumusta.

Puolison, isän/äidin ja ystävän kutsumus saa aina väistyä pappiskutsumuksen tieltä. En millään muotoa halua sitä todellisuutta kieltää tai torjua. Tiedostan myös selkeästi epäselvien työaikajärjestelyjen kielteiset vaikutukset kirkon virkaan rekrytoinnissa.

Jatkan kuitenkin kyselyäni ja haastan Sinut mukaan: Ovatko niin sanotut vapaan työajan tai työajattoman työajan mahdollisuudet vielä vajaasti käytetty? Olisiko vielä tehtävissä työyhteisöissä ratkaisuja, jotka toisaalta strukturoisivat vapaata työaikaa nykyistä paremmin ja toisaalta säilyttäisivät seurakunnan työntekijän työn luonteeseen kuuluvan vapauden?

Osin vastaan jo nyt itse. Edellä kyselemäni edellyttäisi yksittäisen työntekijän ponnisteluja viran ymmärtämisessä. Työajan suhteen se edellyttäisi työntekijän harjoittelua sekä tehostamiseen että priorisoimiseen. Mutta ennen muuta se edellyttäisi työyhteisöissä ääneen lausuttua, johdon kiivaasti tukemia ja ajamia sopimuksia ja ratkaisuja, vastauksia siihen, millainen viikoittainen tai kuukausittainen työpanos olisi ihan hyvä. Se edellyttää johtamista. Siis pohdiskelua ja ponnistelua sekä esimiehille että alaisille.

Nyt kannattaa asiaa pohtia ja keskustella. Alaosastoissa ja vaikkapa Papiston päivillä. Tulethan sinne.

"Papeille järjestettävä näkymatkoja LÄHETYSMAIHIN"

Toive opinto- ja innostusmatkoista lähetyksentil-
le kuului monen papin suusta Suomen Lähetys-
seuran valtakunnallisilla lähetysjuhlilla Jyväsky-
lässä kesäkuussa.

SARI LEHTELÄ

TIEDOTTAJA, SUOMEN LÄHETYS-
SEURA

Toiveen esittäjät uskoivat, että sukel-
lus kehitysmaan seurakunnan pariin
tervehdyttäisi julistusta ja rohkaisisi
pappia työssään monin tavoin.

Noin 60 pappia jakoi ajatuksiaan ja
kokemuksiaan seurakuntapapin mis-
siosta Jyväskylän tunnelmallisessa
Vanhassa pappilassa. Papit oli kutsu-
nut koolle Suomen Lähetysseuran ko-
timaantyon johtaja **Markku Laine**.

Tansaniassa julistetaan rohkeasti

Äänekoskella seurakuntapappina toi-
miva **Riikka Tuhkanen** innostui lähe-
tystyöstä uudella tavalla vieraillessaan
viime syksynä Tansaniassa. Usko näyt-
ti elävän väkevästi Afrikassa.

"Jumalan läsnäolo tuntui vahvasti ju-
malanpalveluksessa vaatimattomassa
peltikattoisessa maalaiskirkossa Mas-
wassa. Maalattialla ei ollut edes penk-
kejä, mutta ihmiset olivat iloisia ja ys-
tävällisiä ja tunnelma mahtava. Viih-
dyin siellä."

"Lähetystyöntekijä **Markku Vilen**
kertoi kiertäneensä autolla maaseu-
dulla esittämässä Jeesus-elokuva.

Siellä ei epäroity murtaa yksityisyyden
muuria ihmisten välillä, kun oli tärke-
ää kerrottavaa."

"Miten on meillä Suomessa? Rohke-
nemmeko kertoa Jeesuksesta naapu-
reillemme? Haluan innostaa meitä sii-
hen. Tansaniassa myös rukoiltiin pa-
rantumisia ja niitä tapahtuikin. Us-
kommeko me ihmeisiin", kyseli nuori
naispappi.

Afrikkalaispapin kutsumus kovilla

"Ihmettelen usein, kuinka erilaisia
ovat meidän pappien kysymykset tääl-
lä ja Afrikassa. Papin kutsumus on
siellä usein kovilla", totesi neljä vuotta
Tansanian luterilaisen kirkon ylläpitä-
mässä Tumainin yliopistossa teologeja
kouluttanut **Riitta Aaltonen**.

Tansaniassa aidiin kuolleita seura-
kuntalaisiaan haustaava pappi uupuu.
Hän joutuu miettimään, mistä saa per-
heelleen elannon, jotta voisi toimia
kutsumustyössään. Palkat ovat pieniä
ja seurakunnat potevat raha- ja pap-
pispulaa.

"Toisaalta papin työ on valtavan in-
nostavaa, kun ihmiset ottavat sanoman
vastaan ja heidän elämänsä muuttuu.
Hyvää afrikkalaisessa kristillisyydessä
on myös se, että ihmiset elävät oikeas-

ti yhdessä ja ihmistä pidetään aina ta-
varaa tärkeämpänä."

Lähetys aidoksi kumppanuudeksi

"Lähetysmaiden ihmisillä on meille
paljon annettavaa ja meillä heiltä pal-
jon opittavaa. Lähetystyö muuttuu ai-
doksi kumppanuudeksi, kun meidän
varmana pitämämme rakenteet ja toi-
mintatavat muuttuvat ja joudumme
opettelemaan uusia", arveli Jyväskylän
kaupunkiseurakunnan kirkkoherra
Jukka Keskitalo.

Lähetysseuran Oulun hiippakunnan
lähetysseurasta **Matti Laurilan** mukaan
lähetystä kannattaa miettiä Jeesuksen
esimerkin valossa.

"Jeesus kohtasi ihmiset kokonaisval-
taisesti Jumalan rakkautta välittäen.
Jumalan rakkaus on rajaton, samoin
lähetystyössä rikotaan rajoja. Usko ka-

**Riikka Tuhkanen ei pelkää saarnata Jee-
suksesta.**

Lähetys kuuluu jokaiselle papille. Tätä mieltä ovat pastorit Riikka Tuhkanen, Lasse Collmann ja Jari Nurmi.

peutuu, jos siinä ei ole näköalaa lähettykseen.”

Puheet eivät riitä nuorille

”Totta kai missio kuuluu kaikkeen papin työhön. Outoa, että sitä edes kysytään”, päivitteli kolme pappia pappilan puutarhan jälkikeskustelussa.

”Lähettyksen näkökulma tulee esiin kaste-, vihki- ja jopa hautauspuheessa.

Se on evankeliumin sanoman kirkasta esillä pitämistä”, määritteli Helsingin kristillisen opiston rehtori **Jari Nurmi**.

”Toimituskeskustelut ovatkin ainoa mahdollisuus tavoittaa ihmiset, kun kansa ei enää käy kirkossa”, pohti pastori **Lasse Collmann** Kuokkalasta.

Hän on huomannut, että nuoret ovat allergisia puheelle. He haluavat nähdä uskon tulevan todeksi teoissa.

”Meidän pitää oikeasti välittää ihmisistä ja osoittaa myötätuntoa tekojen kautta”, Collmann haastoi.

”On sanottava selvästi, että ihmisen pitää tehdä valintoja. Kaste ei riitä, tarvitaan valintoja. Ei kannata pelätä, että joku loukkaantuu, jos saarnan lopussa kehottaa ihmisiä rukoilemaan Jeesusta sydämeensä. Kristitty voi iloisesti tehdä sen joka päivä”, Riikka Tuhkanen mietti. ■

**PAPPISLIITTO TÄYTTÄÄ 90 VUOTTA TAMMIKUUSSA 2008.
JUHLAN KUNNIAKSI LIITTO JÄRJESTÄÄ OPINTOMATKAN
THAIMAAHAN KEVÄÄLLÄ 2008.**

Kun jokapäiväinen riisi ei riitä...

Kuva: Pirre Saarfo

Autamme kokonaisvaltaisesti

”Näen omin silmin, miten innokkaasti kyläläiset odottavat apua ja miten tarpeeseen se tulee.”

Amity Foundationin apulaispääsihteeri Gu Renfa.

Erilaiset hankkeet parantavat olenaisesti Luoteis-Hunanin vuoristos-
sa asuvien ihmisten toimeentuloa
ja vaikuttavat pitkälle heidän tule-
vaisuuteensa: korjattujen kastelu-
altaiden ansiosta he saavat run-
saampia satoja ja uusista kaivoista
juomavettä. Biokaasua saadaan ko-

tieläinten lannasta, ja näin naisten ei
tarvitse etsiä polttopuita, ja metsien
hakkuu vähenee. Lapset pääsevät
oman kylän kouluun, kun se on
remontoitu käyttökuntoon. Lyhyen
koulutuksen saaneilta kyläläiskäreiltä
he saavat ensiavun ja tavallisimmat
lääkkeet.

Suomen Lähetysseura osallistuu
kustannuksiin Amity Foundationin
kautta. Amityn työntekijät vieraile-
vat kylissä säännöllisesti ja valvovat
hankkeita. Valtio maksaa osan kus-
tannuksista ja osa tulee kyläläisiltä
itseltään. Kylien asukkaat osallistu-
vat mahdollisuuksiensa mukaan itse
työhön.

JOKAPÄIVÄISTÄ RIISIÄ MYÖS NEPALIIN JA KAMBODZHAAN

Riisi on jokapäiväinen leipä myös
Nepalissa ja Kambodzhassa. Osa
Tasaus-keräyksen tuotosta käytetään
kokonaisvaltaiseen kylien kehityk-
seen ja koulutukseen näissä maissa.

Säännölliseksi Tasaajaksi voit tulla
täyttämällä liittymislomakkeen, jon-
ka löydät verkosta: **www.tasaus.fi**
Kertalahjoituksen voit tehdä tilille:
Sampo 800014-161130
Nordea 101630-77440
OKO 578007-141240
Aktia 405510-2255596
Muista viesti: R906

KYSYMYKSIÄ uuden kynnyksellä

VEIKKO PÖYHÖNEN
OPETUSNEUVOS, HELSINKI

EVANKELIS-LUTERILAISEN kirkon asema Suomessa on edelleen vakaa, vaikka kirkosta eroaminen onkin viime aikoina vauhdittunut. Kirkkoa tuskin voi moittia siitä, että se ei olisi valmistautunut uuteen aikaan. Päinvastoin lähes kaikki mahdollinen on uudistettu raamatunkäännöksestä katekismukseen ja rippikouluun. Tulevaisuuteen on varauduttu myös monin erilaisin suunnitelmin.

Uhkakuvat voimistuvat?

Syntyy kuitenkin vaikutelma, että uhkakuvien todennäköisyys kasvaa. Uhkakuvia ja niitä ennakoivia signaaleja tarkastellaan kirkon nelivuotiskertomuksissa ja strategisissa suunnitelmissa sekä useissa tutkimuksissa. Kirkon institutionaalisuus, joka perinteisesti on ollut sen vahvuus, saattaa uudessa tilanteessa muuttua heikkoudeksi. Erityisesti silloin, kun tarvitaan nopeaa reagoitokykyä ja valmiutta muutoksiin.

Asennemuutokset ja kulttuurin murros uhkina?

Näihin vuosiin saakka kirkon jäsenyys on koettu osaksi suomalaista elämänmuotoa, eikä sitä juurikaan ole kyseenalaistettu. Kirkolliseen avioliittoon vihkiminen, lapsen kastaminen, rippikoulun käyminen sekä hautaan siunaaminen ovat tähän asti olleet suomalaisen elämän kokokuvan huipentumia, joiden vuoksi on haluttu kuulua kirkkoon. Kulttuurin murroksen

myötä kaste ja kirkollinen avioliittoon vihkiminen ovat jo menettäneet asemiaan. Rippikoulu vielä toistaiseksi tavoittaa lähes koko ikäluokan ja melkein kaikille vainajille halutaan kirkollinen hautaan siunaaminen. Lapset, joita nyt ei kasteta kirkkomme jäseniksi, tuskin pyytävät itselleen kirkollista avioliittoon vihkimistä eivätkä he tuone lapsiaan kasteelle. Tämä kehitys ennakoii sekä rippikoululle että kirkolliselle hautaan siunaamiselle tappiota.

Yksilöllisyys uhkana?

Kulttuurin murros korostaa yksilöllisyyttä yhteisöllisyyden sijaan. Arvovallintojen perusteena on korostuneesti yksilön etu. Suomalaisessa uskonnollisuudessa yksilön suhde Jumalaan on saanut vahvan aseman, mitä kirkko omassa opetuksessaan on tukenut. Näin kirkko tahtomattaan yksilölähtöisessä nykyculttuurissa tulee tukeeksi käsitystä, että ihminen voi uskoa Jumalaan ilman kirkkoakin. Seuraukset saattavat näkyä esimerkiksi nuorten aikuisten kirkosta eroamisen kasvuna.

Sinkut työelämän pyörityksessä kohtaavat ehkä ensimmäisinä kysymyksen, mitä kirkon jäsenyys heille merkitsee. He eivät vie lapsiaan kasteelle eivätkä tarvitse kirkollista avioliittoon vihkimistä. Kirkon perinteiset työmuodot eivät heitä juurikaan tavoita. Heille nautintoon, hyötyyn, rahaan ja omaan etuun liittyvät arvot ovat ensisijaisia. Niiden varassa he todennäköisesti arvioivat suhteensa kirkkoon.

Individualismi on ollut leimallista myös kirkollisessa työyhteisökulttuu-

rissa. Jokainen työntekijä on työyhteisössään kuin yksityinen yrittäjä, joka itsenäisesti määrittelee tavoitteensa ja toimintatapansa. Ylikorostunut työntekijän itsellisyys heikentää yhteisöllisyyttä ja vaikeuttaa johtamista seurakunnassa. Tulisikin lähemmin tutkia, onko kirkkomme ilmeisen heikon yhteisöllisyyden eräänä syynä kirkkomme työntekijöiden heikolta näytävä sitoutuminen yhteisiin tavoitteisiin, ja jos on, miten asiaan voidaan vaikuttaa. Tarvitaanko erityistä ”yhteisöllisyyskoulutusta”?

Kirkkomme itsensä vankina?

Suomen evankelis-luterilainen kirkko muistuttaa hieman EU:ta. Se antaa itsestään ison ja tärkeän vaikutelman, mutta vain pieni sisäpiiri ”valistunut eliitti” on vakuuttunut sen merkityksestä. Suomessa kirkkoon kuuluu yhä yli 4 miljoonaa kansalaista, mikä on neljä viidesosaa suomalaisista. Arvatastavi heistä vain pieni vähemmistö kykenee vastaamaan kysymykseen, mikä kirkko on, miksi kirkko on olemassa ja miksi he kuuluvat kirkkoon. Monelle nämä kysymykset näyttävät tulevan ajankohtaisiksi vasta sitten, kun he jostakin syystä haluavat erota kirkosta.

Vaikka kirkon jäsenenä on yhä suomalaisten suuri enemmistö, kirkon palkkalistoilla olevat yli 20 000 henkilöä työllistyvät pääasiassa pienen vähemmistön parissa toimimisesta. Valtaosa seurakuntalaisista jää säännöllisen yhteydenpidon ulottumattomiin. Juuri tässä kirkko on omien tottumuksensa vanki. Tarve kaikkien seurakuntalaisten tavoittamiseen juuri nykyai-

kana on ilmeinen, jotta jäsentietoisuus vahvistuisi.

Suurissa seurakuntayhtymissä ja seurakunnissa kirkon jäseniin pidetään yhteyttä seurakuntalehden avulla. Helsingissä tämä lehti on Kirkko ja kaupunki. Laadukkaasta seurakuntalehdestä huolimatta Helsingissä kirkosta eroaminen on ollut rajuinta koko Suomessa. Kirkko ja kaupunki ei tätä kehitystä näytä kykenevän torjumaan, eikä jäsentietoisuutta vahvistamaan. Seurakuntalehti ei korvaa elävää seurakuntayhteyttä.

Tavoitteena sitoutuminen?

Kirkolle jokainen kirkkoonsa sitoutunut jäsen on hyvin arvokas. Sitoutunut jäsen on valmis palvelemaan omalla osaamisellaan, mikäli hänelle tarjoutuu siihen mielekäs mahdollisuus. Vastuullisten tehtävien hoitaminen sitouttaa parhaiten. Tämä on hyväksi koettu käytäntö järjestöissä. Seurakuntalaiset itse ovat paras voimavara seurakuntayhteyden laajentamiseksi kaikkiin seurakunnan jäseniin. Onnistumisen edellytyksenä on, että seurakunnan työntekijät ovat itse sitoutuneita ja tässä innostavia esimerkkejä. On tärkeää, että sitoutuminen nostetaan sille kuuluvaan arvoon kirkossamme ja sitä edellytetään työntekijöiltä. Se luo mahdollisuuksia vapaaehtoisuudelle.

Tilaa spiritualiteetille?

On vaarana, että kirkko antaa itses-
tään vaikutelman tyhjyyttään kumise-
vana tynnyrinä, ellei sen käyttövoima-
na ole aito hengellisyys. Spiritualiteetti
on kristillisessä kirkossa vanha ja
tuttu asia. Nopeatempoinen ja moneen
suuntaan repivä aikamme saa nykyih-
misen kysymään, eikö juuri kirkko
voisi tarjota hänelle mahdollisuutta
hiljentymiseen, hartaudenharjoittami-
seen ja rukoukseen. Saattaa olla, että
juuri nyt spiritualiteetille olisi kysyn-
tää! Spiritualiteetti oikein tarjottuna
olisi monille nykyajan uuvuttamille
ihmisille jaksamisen ja toivon lähde.

"Voiko kirkko itse vaikuttaa omaan tulevaisuuteensa?" kysyy Veikko Pöyhönen.

Hiljaisuuden viljelyn kasvava kysyntä
kertoo osaltaan juuri tästä.

Tarvitaanko uutta kasvatuksen kokonaisnäkemyä?

Näyttää ilmeiseltä, että monien nyky-
ajan ihmisten, myös kirkon jäsenten,
tiedot kristinuskosta ja kirkosta ovat
hatarat, vaikka rippikoulu on käyty ja
koulussa saatu uskonnonopetusta. Kun
lisäksi kotien kristillinen kasva-
tus näyttää ohentuneen, on ilmeistä,
että kirkko joutuu arvioimaan kasva-
tustoimintansa tilaa uudelleen. Avain-
kysymyksiä ovat: Miten seurakuntayh-
teyden katkeaminen rippikoulun jäl-
keen voidaan torjua, miten lapsiper-
heiden kristillistä kasvatusta tuetaan ja
miten työikäisten tavoittaminen hoi-
detaan? Osaavat voimavarat saattavat
löytyä vapaaehtoisista, esimerkiksi
eläkkeelle siirtyneistä alan ammattilai-
sista. Miten "päivittää" kirkon jäsen-
ten tietoa uskosta ja kirkosta?

Kirkon henkilöstö tulevaisuudessa?

Kirkosta eroamisen jatkuminen ny-

kyisenä tuntuu seurakuntien ja kirkon
taloudessa. Jokaista uuden viran ja toi-
men perustamista tutkitaan tarkkaan.
Virkoja ja toimia jouduttaneen myös
lakkauttamaan. On välttämätöntä
myös tutkia, onko nykyinen henkilös-
törakenne kirkon tehtävän mukai-
nen.

Tulevaisuudessa henkilöstön laatu
(ammatillinen osaaminen, vakaumus-
sellisuus, sitoutuneisuus) nousee ny-
kyistäänkin määrää tärkeämmäksi.
Jokainen työntekijä on tulevaisuuden
kirkossa suuri investointi. Siksi hänel-
tä odotetaan paljon.

Tällä hetkellä kirkon henkilöstöstä
alle puolet on hengellisen työn tekijöi-
tä. Teologisen koulutuksen saaneiden
osuus on noin 12 %, mikä on alhaisim-
pia lukuja kristillisissä kirkoissa. Hen-
kilöstörakenne vaatii oikaisua siten,
että sekä hengellisessä työssä olevat
yleensä että teologit erityisesti saavat
heille kuuluvan suhteellisen osuuden
kristillisen kirkon koko henkilöstös-
sä.

On mahdollista, että tulevaisuudes-
sa tehtäviä, jotka kirkon varsinaisen

tehtävän kannalta ovat välillisiä tai tukitoimintoja (esimerkiksi hallintoon ja kiinteistöihin liittyvät) ulkoistetaan tai siirretään vapaaehtoisten vastuulle. Jälkimmäinen on tuttu käytäntö monissa kristillisissä kirkoissa.

Seurakuntahallinnon uudistus?

On välttämätöntä kysyä, tarvitaanko tulevaisuuden kirkossa nykymuotoista seurakuntahallintoa. Kirkon jäsenen kiinnostus seurakunnan hallintoa kohtaan on kohtuuttoman alhainen. Tämä havaitaan taas seurakuntavaalien yhteydessä. Saattaa olla tuskallista löytää asiasta kiinnostuneita ehdokkaita. Onko tämä yhteydessä siihen, että kirkko itse ei kiinnosta? Yllättävän usein sopuvaalit saattavat olla houkuttelevia. Seurakuntavaalien alaiset äänestysprosentit eivät ole häpeäksi vain seurakunnan hallinnolle vaan itse kristilliselle kirkolle. Kirkkomme viestintä ja tiedotus seurakuntalehtineen ei ole kyennyt lisäämään kirkon jäsenten kiinnostusta seurakuntavaaleja kohtaan. On syytä valmistautua seurakuntahallinnon uudelleenarviointiin.

Vastaiskuun?

Kirkkomonitor 2004 haastattelututkimuksen mukaan suomalaisista 73 % pitää itseään kristittyinä (vuonna 1996 heitä oli 80 %). Luterilaisina itseään pitää vain 63 % (vuonna 1996 heitä oli vielä peräti 78 %). Alle 25-vuotiaista nuorista itseään pitää kristittyinä 67 %, mutta luterilaisina vain 44 %. Eivätkö luvut ole hälyttäviä? Olisiko kansankirkon aika katsoa itseään peilistä ja kysyä: Miten ryhtyä vastaiskuun? Haastattelututkimus tehtiin syksyllä 2003. Siitä kertoo muun muassa kirkon uusin nelivuotiskertomus Kirkko muutoksen keskellä (Kirkon tutkimuskeskus 2004).

Kirkkoa koskevien asennemuutosten seuraukset näkyvät rajuimpina suurissa kasvukeskuksissa, erityisesti pääkaupunkiseudulla ja etenkin Hel-

” KIRKkoa KOSKEVIEN ASENNEMUUTOSTEN SEURAUKSET NÄKYVÄT RAJUIMPINA SUURISSA KASVUKESKUKSISSA.”

singissä. Pääkaupunkiseudulla kirkkoon kuuluminen on selkeästi muuta Suomea alhaisempaa. Viime vuoden lopulla Espoossa kuului kirkkoon 76,8 %, Vantaalla 75,2 % ja Helsingissä vain 68,9 %. Yksittäisissä Helsingin seurakunnissa kirkkoon kuuluminen saattaa olla tätäkin vähäisempää, esimerkiksi Paavalin seurakunnassa 62,4 %. Ratkaistaanko kirkon tulevaisuus Suomen pääkaupungissa, Helsingissä? Onko Helsinki ennakkovaroitus koko kirkolle?

Mitä ilmeisimmin kirkko on uuden kynnyksellä. On aika katsoa rohkeasti ja ennakkoluulottomasti tosiasioita suoraan silmiin. Tärkeä kysymys on: Voiko kirkko itse vaikuttaa omaan tulevaisuuteensa? Luultavasti voi. Voisiko kirkko saada laajan jäsenistönsä puolelleen?

Kirkko joutunee tulevaisuudessa tekemään töitä vähenevillä voimavaroilla. Meitä odottanee tilanne, jossa nykyistä pienemmällä henkilöstöllä on saatava enemmän aikaan. Tehokkuuden lisääminen edellyttää nykyistä keskittyneempää johtamista ja työyhteisöjen yhteistyökyvyn huomattavaa lisäystä. Johtajuus tulisi nostaa kirkossa sille kuuluvalla tasolla.

Myös seurakuntien ja kirkon kaikkia työmuotoja ja toimintatapoja tulisi voida arvioida kriittisesti. Miten uudistaa kirkon keskeisintä ja kokoavaa toimintamuotoa, jumalanpalvelusta, siten, että se tavoittaisi vaikkapa vuoden aikavälillä nykyisen vähemmistön sijasta huomattavan enemmistön? Miten messu voisi olla monille itsensä yksinäisiksi kokeville nykyajan ihmisille

myös kohtamispaikka? Miten kaikki työmuodot keskinäisellä työnjaolla sopien voisivat huolehtia siitä, että kaikki seurakunnan jäsenet vuoden aikana kohdataan ja että he kokevat kuuluvansa yhteydenpidon piiriin?

On myös aika kysyä, tarvitaanko meillä Suomessa lähetystyötä. Onko parempi, että teemme sen itse, ennen kuin muut tulevat? Esimerkiksi Helsingissä haaste seurakuntien lähetystyölle on ilmeinen. Kirkon tulisi olla avoin myös muille uusille haasteille. Kirkon tutkimuskeskuksen eräät uudet tutkimukset ovat juuri tässä tilanteessa hyviä avauksia. Esimerkiksi Moderni kirkkokansa, suomalaisten uskonnollisuus uudella vuosituhannella (2003), Kirkko ja nykyajan eettiset kysymykset (2003), Uskonko niin kuin opetan? Seurakuntatyöntekijä uskon ja elämän ristipaineissa (2004), sekä tutkimukset, jotka selvittelevät kirkosta eroamisen ja kirkkoon liittymisen syitä. (Edellinen, paljon keskustelua herättänyt tutkimus Vieraantunut vai pettynyt? ilmestyi tänä vuonna.) Tutkimusta esiteltiin tämän lehden edellisessä numerossa. Kirkkoon liittyviä koskeva tutkimus on valmisteilla.

Suomessa on runsaasti uskonnollista etsintää ja kyselyä. Siitä kirkon, herätysliikkeiden ja kirkollisten järjestöjen haaviin jää yllättävän vähän. Kirkon tulisi ilmeisesti lisätä ”hengellistä houkuttelevuutta”, antaa rohkeasti tilaa spiritualiteetille ja karismaattisuudelle sekä ihmisten omaehtoiselle koontumiselle. Samalla tulisi vapauttaa kirkon hallinnon sisällä olevat työalat ja kirkon piirissä toimivat järjestöt näkemään avantgardistisia näkyjä, joihin kirkko voi tarttua. Tarvitaan ehkä yhteisistä työaloista ja järjestöistä koottua arviointi- ja innovaatioprojektia, jonka tehtävänä olisivat oikeat kysymykset, tilannearviointi ja ehdotukset uusiksi suunnitelmiksi ja toimenpiteiksi. Tavoitteena olisi yhteinen näky, strategia sekä yhteen hiileen puhaltaminen. ■

Sakari Häkkisen ja Eero Jokelan ajatukset konkretisoituivat keskusteluiksi, sanoiksi ja lopulta syntyi yhteinen kirja Salattu elämä.

Kristinuskko sanakriisissä?

Kirkon käyttämät sanat ymmärtää parhaiten, kun ne yhdistyvät ihmisen arjen todellisiin kokemuksiin, uskovat teologit Sakari Häkkinen ja Eero Jokela.

– Teologeilla on taipumus tehdä uskosta ihan liian vaikeata – niin älyllisesti kuin arjen elämässä toteutettavaksi, toteaa Sakari Häkkinen, Kuopion hiippakuntadekaani ja itsekin teologi. Hän ei kuitenkaan innostu teologiasta, jota vaivaa liika käsitteellisyys ja jopa kuivuus – uskohan on ihan yksinkertaista; asenne elämään, suhtautumistapa ympäröivään maailmaan.

Samansuuntaisia ajatuksia pyöri myös kollega Eero Jokelan päässä. Ajatukset konkretisoituivat keskusteluiksi, sanoiksi ja lopulta syntyi yhteinen kirja. Salattu elämä (LK-kirjat 2006) on eräänlainen katekismus, jossa uskon suuret sanat pyritään tuomaan lähelle tavallisen ihmisen arjen kokemusta. Lähtien kirjoittajista itsestään.

– Tavatessamme puhuimme ensin pitkään ja hyvinkin syvällisiä. Sitten molemmat alkoivat kirjoittaa. Vaikka saatoimme kirjoittaa koko päivän, oli sen jälkeen ennemmin innostunut kuin kaikkensa antanut olo, kuvailee Sakari Häkkinen prosessia.

Sanan kirkko – mutta minkä sanan?

– Ihmisellä on kumma tarve sanoittaa sitä, mitä ei voi sanoittaa, Eero Jokela naurahtaa ja myöntää, että siitä Salattu elämä -kirjassakin on loppujen lopuksi kyse – tarpeesta sanoittaa kristillistä uskoa.

– Kirkko on täynnä suuria sanoja, kuten armo, synti, jopa Jumala, jotka ovat tärkeitä ja luovuttamattomia, mutta jotka kuvaavat niin abstrakteja asioita, ettei niitä välttämättä enää käsitetä, Eero Jokela pohtii.

Hänestä nuo sanat on kuitenkin tarkoitettu kuvamaan ihan todellisia kokemuksia.

– Esimerkiksi hyvä saarna on sellainen, joka herättää ihmettelyä ja jopa ylistystä omasta elämästä. Se on todellista ja ymmärrettävää, sanoo Eero Jokela.

– Esimerkiksi hyvä saarna on sellainen, joka herättää ihmettelyä ja jopa ylistystä omasta elämästä. Se on todellista ja ymmärrettävää, sanoo Eero Jokela.

lista ja ymmärrettävää.

Pyhä Henki – nuoret aikuiset tuulen viemänä?

Salattu elämä pohtii kuutta käsitettä: Minä Uskon Jumalaan, Isään, Poikaan, Pyhään Henkeen. Minämuotoinen teksti ei pyri olemaan kokonaiskäsitys kristinuskosta, vaan yksi puheenvuoro, jossa mukana ovat myös arki, rukous ja etenkin ihmettely.

– Yhteiskunnassamme kasvaa suuri joukko aikuisia, joille kirkon tapa puhua elämästä on vieras. Riitit, kuten kaste tai hautajaiset, kyllä merkitsevät ja ovat tärkeitä, mutta sanat eivät enää sano mitään, Eero Jokela pohtii.

– Ihmisten elämänkysymykset ovat nykyään erilaisia kuin esimerkiksi Lutherin aikaan. Kysymys synnistä tai syyllisyydestä ei enää ole suurten masojen todellinen ongelma. Sen sijaan yksinäisyys, ruumiillisuus, individualismi, valmiiden vastausten vierastaminen määrittävät aikaamme.

Tällä kielellä pyritään Salatussa elämässä puhumaan uskon keskeisistä sisällöistä: lähdetään sanasta ”minä”, ihmetellään, jumpataan jokaisesta ihmisestä löytyvää hengellistä puolta. Jokelan mielestä etenkin Pyhä Henki sopii hyvin nostettavaksi esiin jälkimoder-

nissa ajassa. Henki on kuin tuuli, joka kulkee missä tahtoo. Sen elämä on hyvin vapaata.

– Nuorten aikuisten todellisuuteen hengen ulottuvuus sopii mainiosti, mutta järjestäytyneeseen kirkkoon se ei taida oikein mahtua.

Kuntoilu, terapia – miksei siis myös rukous?

Salatusta elämästä tuli kirjoitusprosessin aikana etenkin nuoren aikuisen käteen sopiva. Kirjan pohjalta tehtiin Nuorten Keskuksen nettisivuille ryhmätyöskentelymateriaali, jossa teemoja voi syventää yhdessä pohtien, mutta kirja sopii myös niille, jotka vierastavat ”hengellistä kirjallisuutta”. Sakari Häkkinen ja Eero Jokela kun eivät osaa irrottaa hengellisyyttä ihmisen kokonaisuudesta.

– Toivon, että kirjaan tartuttaisiin avoimella mielellä, että siitä lukisi vaikka sieltä täältä pieniä pätkiä, jotka voisivat sitten jäädä hautumaan, toivoo Sakari, ja Eero jatkaa:

– Että jäisi pohtimaan, miten itse hahmottaa omaa todellisuutta ja saisi uskallusta elämään. Minä uskon, että mitä lähempänä ihminen elää Jumalaa, sitä enemmän hän tulee siksi, mitä on, miksi on luotu. ■

Rohkaisuksi saarnaviran haltijoille

Viime keväänä käytiin lehtien palstoilla keskustelua saarnojemme taustasta. Keskustelun sävy oli niin yksipuolisen synkkä, että ajattelin vähän rohkaista kollegoja Kotimaa-lehdessä. Koska toimitus oli ottanut kirjoituksestani lehteen vain pari lausetta lopusta, asiayhteydestä irrotettuina, niin tulkoon tässä selvyuden vuoksi koko juttu. Näin se meni.

Muistan, kun muuan virkaveli puheessaan totesi sattuvasti jotenkin tähän tapaan, että tuskin on muuta organisaatiota kuin kirkko, joka niin säälimättömästi ruoskii itseään. Tulipahan mieleeni tuo oivallus, kun lueskelin professori Päivikki Antolan ajatuksia meidän pappien kurjista saarnoista Helsingin Sanomista ja Kotimaasta, piispa Eero Huovisen lyödessä lisää löylyä niin itsensä kuin meidän muidenkin niskaan. ”Kurjaa joukkoa”, nyt se on oikein ”tieteellisesti totistettu”.

Joskus tekisi mieleni puhua vähän positiivisemmin – ikään kuin nostaa alaspainettuja. Siksi on syytä ensiksikin muistuttaa asiaa tuntemattomille, että hengellisen puheen pitäminen ei ole ollenkaan helppoa. Kokemuksesta tiedämme, että se on monin verroin vaikeampaa kuin profaanin puheen, esitelmän tai opitunnin pitäminen. Siinä kun on todella persoona liossa ihmisten ja Jumalan edessä. Olemme varmaan lukeneet muistelmista sen, miten syvästi epäonnistuneena moni legendaarinen puhuja on kertonut monesti saarnatuolista laskeutuneensa. Muistanpa arkkipiispa Martti Simojoenkin todenneen, kun häneltä toimittaja tiukkasi saarnojen arvostelua: ”Minä en mielelläni arvostele saarnoja, kun tiedän, miten vaikeata se saarnaaminen on.”

Hengellisen esiintymisen vaativuudesta esimerkkinä sallittaneen kertoa esimerkki edesmenneestä näyttelijä Leif Wagerista, joka Helsingin tuomiokirkon virkavuosinani luki kerran jouluevankeliumin. Minulle hän kertoi sakastissa etukäteen, miten valtavasti hän sitä tehtävää jännitti, aivan eri lailla kuin näyttämöllä ollessaan. Siinä ei ollutkaan kyse enää roolista ja näyttelemisestä. Sen jälkeen olen ajatellut, että kyllä me papit olemme sentään melkoisia konkareita tällä esiintymisen saralla. Kun Bjarne Kallis sijoittui presidenttiehdokkaiden puheiden arvostelussa ensimmäiseksi, niin juolahti mieleen, olisiko se osittain johtunut siitä, ettei hänelle ole kaiketi vierasta vaativampien hengellisten puheiden pitäminenäkään.

Arvostelu on helppoa. Varsinkin sellaisen asian arvostelu, josta ei itellä ole mitään kokemusta. Senhän voi yleistää mihin tahansa elämän alueeseen. Tästä syystä me papitkaan emme toisiamme kovin mielellämme arvostele Simojokea myönteillen.

Mutta koska itse asia on tärkeä – me papit olemme varmaan siitä Antolan ja Huovisen kanssa yhtä mieltä, että ”yleisö olisi otettava” ja että sen eteen on tehtävä töitä – niin minulla on ehdotus, positiivinen ehdotus.

Meillä oli Tuomiokirkossa virkaveljeni Tapani Selinin kanssa tapana kehua vuorotellen toistemme saarnoja. Oikein se vähän niin kuin sovittiin. Aina vaan kehuimme. Ja sekös piristi ja kannusti aina vaan parempaan. Hienoisen toivomuksenkin muistan pukeneeni joskus sellaiseen asuun, että ”kun sinä olet niin verraton huumorimies, niin tuo nyt joku juttu tuonne saarnatuoliin”. Ja mikä oli tulos? Seuraavassa saarnassa kuulin Tapanilta niin hyvän jutun, että monesti olen sitä sen

jälkeen omissa saarnoissani lainannut ja jopa erääseen hartauskirjaan sen kirjoittanut.

Kehukaamme toisiamme! Aloitanpa itse. Esimerkiksi Eero Huovinen on tunnetusti karismaattinen puhuja. Ja piispakuntamme on hyviä sanankäyttäjää yleensäkin. Jokin aika sitten kuulin radiostakin Rauman kirkosta Hannu Palmun vaikuttavan saarnan.

Päivikki Antolan saarnaa sen sijaan en ole kuullut, mutta varmaan hänkin on loistava.

JARI NURMI
Helsinki

Hätähuuto kirkonpenkistä

Ainakin useimmat Helsingin kirkkoherrat – muun Suomen tilannetta en tunne – on kietonut pauloihinsa merkillinen harhaoppi, jonka mukaan sellaisina kirkollisina juhlapäivinä, jotka eivät osu sunnuntaille, jumalanpalveluksessa ei saa eikä voi viettää ehtoollista. Sitä en tiedä, mistä tällainen kummallisuus on peräisin.

Se, että nämä pyhät on Kirkon kalenterissa merkitty kuuden tai neljän kynttilän juhliksi, ei ole kyennyt tämän harhan leviämistä estämään. Kuitenkin nuo merkinnät kertovat siitä, etteivät varsinkaan uudenvuodenpäivä, loppiainen ja helatorstai ole mitä tahansa arkipyhiä (mikä kamala sana!), vaan suuria Kristus-juhlia. Niiden profilia ei missään nimessä tule laskea vaan päinvastoin nostaa täysin siitä riippumatta, mille viikonpäivälle ne osuvat. Eikä neljän kynttilän pyhiäkään pidä aliarvioida.

PENTTI LEMPIÄINEN
Helsinki

Uuden papin ajatuksia osa 2

Aikaa on vierähtänyt edellisestä kirjoituksestani melkein kolme vuotta (Crux 6/2003), mutta toisaalta nyt onkin perspektiiviä kommentoida sekä edellistä kirjoitusta että myös papin työtä ”ei enää niin vihreänä pappina”.

Cruxissa 5/2003 oli luettelo, jossa olevia asioita pidettiin silloin tulevan pappispulan kannalta kulmakysymyksinä. Kommentoin siitä muutamia:

Kilpailukykyinen palkka ja yleensä palvelussuhteen ehdot ennen kaikkea muuhun julkissektoriin nähden.

– Tästä olen edelleen samaa mieltä kuin aikaisemmin. Itse olemme työn valinneet. Koskaan en ole palasta valittanut, mutta en pane pahakseni, jos saisimme joitakin lisää viikonlopputyöstä.

Pappien yhteiskunnallisen arvosuksen lisääminen/säilyttäminen: tässä mielessä kirkon jokaisella julkisuuteen antamalla lausunnolla on merkitystä.

– Hämmästelen edelleen sitä, miten suurin osa ihmisistä (kohdallani kaikki) suhtautuvat minuun pappina niin kunnioittavasti. Ki-roilua pyydetään anteeksi ja puhekin muuttuu monesti kirjakieleksi, lisäksi vielä teitittely päälle... huh, huh! Meillä on hyvät lähtöasemat. Silti en voi kun vaan ihmetellä niin sanottujen suurten herrojen lausuntoja esimerkiksi hedelmöityshoidosta. Jos jotain sanotaan, niin se pitäisi uutisoida hyvin perustellusti. Muutenkin kirkon medianäkyvyys on keho. Itse olen ollut kuluneen kolmen vuoden aikana useasti median käytössä, ja toimittajat erittäin mielellään tekevät juttuja kirkon asioista. Meiltä puuttuu rohkeus, ja kysynkin, mikä on kirkon näkyvyys

mediassa. Me vain odotellaan, että joku piispoista tai kirkkoherroista pääsee lehtien palstoille. Kyllä meillä on niin kova brandi, jota voisi rummuttaa. Itse ainakin aion...

Seurakuntatyön ja opiskelun ”lähentäminen” toisiinsa ilman, että koulutuksen akateemisuudesta ja tieteellisyydestä tingitään.

– Olen edelleenkin sitä mieltä, että työn oppii vain tekemällä. Olen kuitenkin onnellinen siitä, että lähdin suorittamaan pastoraalitutkintoa, koska näin sain opiskella oikeasti teologiaa. Kritisoin silti paria asiaa. Yksi, koko tutkinnon ajan suurin pölvästimäisyys ja opiskelun epäinnoittavuus ovat arvosanat. Niitä ei pitäisi enää valmistuneille papeille antaa. Niillä ei ole mitään merkitystä. Toinen kritiikki kohdistuu seurakuntiin. Törmäsin kursseilla moniin pappeihin, jotka itse ovat joutuneet maksamaan kurssinsa. Hyvät kirkkoherrat, seurakunta- ja kirkkoneuvostot: Hävetkää! Hyvän papin kuuluu studeerata, ei omalla rahalla, varsinkaan pastoraalitutkintoa, joka on jokaisen papin velvollisuus ja oikeus. Ja myös jotain hyvää: Mielestäni tutkinto on hyvin rakennettu ja itselleni se antoi paljon, koska myös panostin siihen. Terveisiä vaan kaikille samoilla kursseilla olleille!

Kirkon tiiviimpi yhteydenpito opiskelijoihin ja harjoittelun ohjaajien merkitys.

– Tätä olen itsekkin yrittänyt ehdottaa kirkon johdolle, mutta se ei oikein ole saanut tulta alle. Olen myös toiminut harjoitteluohjaajana, kunnes se posti otettiin minulta pois. Koskaan en ole saanut tietää syytä. Palautteen perusteella ryhmäni toimi toimintani ohjaajana positiiviseksi, ja kaikki ovat nyt kirkon töissä. Nyt viimeistään olisi perustettava hiippakuntiin opiskelu- ja harjoitteluvastaavan hiippakuntasuhteen

virka. Herätys!

Uusien pappien parempi perehdyttäminen työuran alussa, mikä on ennen muuta paikallisen toiminnan vastuulla.

– Kun olen kyselty (toimin Pääkaupunkiseudun nuorten pappien puheenjohtajana) nuorilta papeilta tästä asiasta, en voi kun kauhiasti taas ihmetellä. Kyselyiden perusteella perehdyttäminen on aika syvältä. Miten tämä asia ei voisi toimia? Jos kirkkoherra nimeää jonkun (ei itseään pliiis) siihen tehtävään, niin hoitakaa se kunnolla. Niin monesti olen kuullut, että ”ei sillä ollut aikaa”, ”ei sitä kiinnostanut” tai jopa ”ai, mikä perehdyttäjä”! Näin ei voi jatkua.

Työyhteisökysymysten parempi hoitaminen ja johtamisen selkeyttäminen ja parantaminen (johtamiskoulutus).

– Tätä kohtaa ei mieleni tekisi kommentoida, mutta kommentoin kuitenkin. Kirjoitin kolme vuotta sitten, että työyhteisö paranee paremmilla kirkkoherroilla... En olisi voinut paremmin ”ennustaa”. Kuka todellisuudessa on kiinnostunut työyhteisön hoitamisesta? Totta kai jokainen (myös minä itse) voi katsoa peiliin, mutta pelottavaa on se, jos kirkkoherroilla on Lumikin äitipuolen peili. Luotan silti tulevaisuuteen... ja aionkin hakea johtamiskoulutukseen. Pyrin olemaan oikeudenmukainen esimies, jos joskus minulle sellainen tehtävä suodaan.

Työn ja perhe-elämän mielekkäämpi yhteensovittaminen.

– No, voi hyvänen aika. Nuorna on vitsa väännettävä, mutta kysypä itseltäsi, onko sinun pakko väentää saarnaa tunti-/päiväkausia, oltava läsnä jokaisessa tilaisuudessa, touhuiltava virastolla ”jotakin”. Meillä on todellinen vapaus valita suurin osa työajastamme. Nuorin lapseni aloitti koulun nyt syksyllä. Aion

viedä hänet kouluun ja myös hakea sieltä sekä olla hänen kanssaan kunnes äiti tulee kotiin. Teen kirjalliset työni kotona, ja palaverit ja tapaamiset pyrin sijoittamaan koulu-aikaan. Miksei tämä voisi onnistua sinulta-kin. Minusta papin työ on mitä parhain ajatellen perhettä. Ymmärrän

sitten, jos perheessä on kaksi pappia, mutta valittamalla mikään ei parane. Katse jälleen siihen peiliin... siis omaan peiliin.

Toivon koko sydämeistäni kaikille papeille työniloa. Itse nautin tästä työstä todella paljon, vaikka välillä tulee lunta tupaun suunnasta jos

toisesta. Tänä syksynä järjestettävillä Papiston päivillä aiheena on Pappi paikallaan. Tule sinne, niin jatketaan keskustelua. Jumalalle kiitos!

HAKA KEKÄLÄINEN
Pitäjänmäen seurakuntapastori

Tilaa Kuntoremontin esite

ja lomatuen hakemus

Kuntoremontti – aikaa itselle

A
lomat

Rentouttava ja aktiivinen Kuntoremontti on irtiotto arjesta. Syksyllä 2006 on tarjolla laadukkaita lomia terveyskylpylöissä, kuntoutumiskeskuksissa tai urheilupuistoissa. Valittavana on myös lomia 50+ -ryhmille ja teemakuntoremonttilomia.

- ⌘ Lomalla testataan fyysinen kunto, kartoitetaan liikunta- ja ravintotottumukset sekä liikutaan yhdessä. Aikaa on myös lepoon ja hoitoihin.
- ⌘ Kahden vuorokauden Terveystreffeillä tarkistetaan onnistuiko Kuntoremontti?
- ⌘ Kuntoremontin lomatuki on 330 euroa ja Terveystreffien tuki on 130 euroa.

www.a-lomat.fi

Kirja pitää pintansa seurakuntatyössä

RISTO KORMILAINEN

KIRKKOHERRA, SUOMUSSALMEN SEURAKUNTA,
VUODEN PAPPI 2005

KIRJAN KUOLEMAA ON veikkailtu siitä lähtien, kun tietotekniikka alkoi rynnäköidä ihmisten elämäntodellisuuteen. Ajateltiin, että ihmiset lukevat internetistä niin lehtensä kuin kirjansa. On kuitenkin käynyt aivan toisin. Kirjan asema on vain vahvistunut. Ennustaminen on vaikeaa, varsinkin tulevaisuuden ennustaminen, se pitää tässäkin kohden hyvin paikkansa.

Toki kirjoja voi lukea netistä, mutta perin työlästä se on. Kirjan kokonaisuus, ilme ja luonne ei hahmotu lainkaan samalla tavalla kuin pitäessämme kirjaa käsissä notatuolissa tai sängyssä selällään maaten. On mukava tuntea ja tunnustella paperia, kääntää sivua pienen rapinan kera.

Kirjalla on suomalaisessa kristillisyydessä ollut merkittävä asema. Sen alkuna oli Mikael Agricolan vuonna 1548 suomeksi julkaistu Se Wsi Testamenti. Katekismukset, virsikirjat ja postillat ovat Raamatun ohella reivanneet ja muokanneet suomalaista uskoa kautta vuosisatojen tähän päivään.

Mutta onko kirja menettänyt merkityksensä seurakuntatyössä tietotekniikan vyörytyksessä? On ja ei. Kirkon työntekijöiden nopeana tiedon hankintapaikkana internet, liki rajattomine mahdollisuuksineen, on syrjäyttänyt perinteisen tiedonhaun. Erilaisilla hakuohjelmilla saa hetkessä vastauksen kysymykseen kuin kysymykseen ja kaivattu raamatunkohtakin löytyy vaivatta. Myös virsitetietoa on tarjolla netin kautta. Ulkomaisten kirkkojen sivut mahdollistavat koko maailman kattavan tiedon saamisen. Lapsityöstä vanhusten parissa tehtävään työhön kirjalla on edelleen tärkeä tehtävä.

MONIEN KIRKKOJEN ETEISESSÄ on vauvaikäisille ja alle kouluikäisille katselukirjoja, joita he voivat ottaa jumalanpalvelukseen mukaan. Kirja totuttaa heidät vanhempien tai muiden aikuisten seurassa sylihoidon kautta jumalanpalvelukseen. Päiväkerhossa ja pyhäkou-

lussa kirjaa voidaan käyttää monipuolisesti apuna muunmuassa hartauksissa.

Harvassa lienevät ne rippikoulut, joissa ei olisi kirja käytössä. Raamattu, virsikirja ja katekismus ovat rippikoulun peruskirjoja, mutta rippikoululaisen oma oppikirja tarjoaa myös elämyksellisyyttä opetukseen.

Omile ajatuksille ja oppimispäiväkirjan pitämiselle useissa rippikoulukirjoissa on tilaa. Oppikirja on hyvä ja työskentelyä jännevöittävä tekijä myös opettajalle. Se tarjoaa lähtökohtia opetukselle ja kiteyttää kunkin aiheen keskeiset asiat yhteen.

Aikuistyössä on paljon erilaisia piirejä, joissa kirjallisuutta hyödynnetään laveasti. Monet seurakunnan kerhot ovat järjestäytyneet opintokerhoiksi, ja silloin ne saavat esimerkiksi kirjojen hankintaan tukea. Kirja opintovälineenä jättää meihin syvällä tavalla jälkensä. Kirjan kanssa ja kirjan kautta opittuun on helppo palata nopeasti uudelleen. Myös kaunokirjallisuuteen ja runouteen keskittyviä piirejä on aikuistyössä.

Omaisensa menettäneille suurin osa seurakunnista antaa jonkin surua käsittelevän teoksen. Olen huomannut, kuinka tärkeä se on heille surun keskellä ollut. Kirjan herättämiin rohkaiseviin ajatuksiin omaiset ovat usein palanneet ja ilmaisevat sen myös työntekijälle. Kirjan kautta on ollut helpompi työstää omaa surua ja nähdä eteenpäin.

Ikäihmisten onnittelukirjat eivät merkitse vain seurakunnan muistamista merkkipäivänä, vaan ne kertovat seurakunnan sanomasta, evankeliumin ilosta saajalleen. Hyvät ajatukset ovat kuihtumattomia myös elämän ehtoapuolella. Hyvä kirja ei ole myöskään kertakäyttötarvake.

Kirja antaa elämyksiä myös seurakuntatyöhön. Kun juutuu pohtimaan, mitä vois in siinä ja siinä tilanteessa tehdä ja tarjota, kirjasta voi löytyä tuore ja oivalluksia herättävä idea. Syksy, jos mikä on kirjojen aikaa. ■

**AKAVAN KIRKOLLISET AMMATILIITOT —
KYRKLIGA FACKFÖRBUND INOM AKAVA AKI R.Y.**
Perustettu 25.1.2001

Puheenjohtaja, AKI
Juha Kauppinen
Messukylän kirkkoherra, TT
Puh. (03) 219 0203
GSM 050 554 2427
juha.kauppinen@evl.fi

**DIAKONIAITYÖNTEKIJÖIDEN LIITTO DTL RY
DIAKONIARBETARNAS FÖRBUND DAF RF**
Perustettu 15.6.1958

**SUOMEN KIRKON PAPPISLIITTO
FINLANDS KYRKAS PRÄSTFÖRBUND R.Y.**
www.pappisliitto.fi, pappisliitto@akiliitot.fi
Perustettu 14.1.1918

Puheenjohtaja, Pappisliitto
Jukka Huttunen
Espoon seurakuntayhtymän yhteisen seurakuntatyön päällikkö, TM
Puh. (09) 8050 2330
GSM 040 554 1695
jukka.huttunen@espoonseurakunnat.fi

**SUOMEN KANTTORI-URKURILIITTO
FINLANDS KANTOR-ORGANISTFÖRBUND R.Y.**
www.kolumbus.fi/skul/
kanttori-urkuriliitto@akiliitot.fi
Perustettu 15.6.1907

**Varapuheenjohtaja, AKI
Puheenjohtaja, Kanttori-urkuriliitto**
Mikael Helenelund
Kantor i Borgå svenska domkyrkoförsamling, FM
Puh. 040 584 9952
mikael.helenelund@evl.fi

Puheenjohtaja
Kaisa Rauma
Kaarinan johtava diakoniatyöntekijä
GSM 040 341 7191
kaisa.rauma@evl.fi

AKIN TOIMISTO

Akavatalo, Rautatääläisenkatu 6,
00520 Helsinki
Avoinna arkin klo 9–15
Puh. (09) 150 2453, faksi (09) 148 5875
toimisto@akiliitot.fi, www.akiliitot.fi

LAKIMIESPALVELUT AKIN JÄSENIILLE

Työhön ja virkaan liittyvissä lakiasioissa: ti klo 9–12
varatuomari Anna-Maria Numminen
Puh. 050 463 8699
anna-maria.numminen@akiliitot.fi
Yksityiselämän oikeusasioissa: arkin klo 10–16
Asianajotoimisto Bützow
Puh. (09) 431 531,
Mainitse minkä liiton jäsen olet.

DIAKONIAITYÖNTEKIJÖIDEN LIITON TOIMISTO

Akavatalo, Rautatääläisenkatu 6,
00520 Helsinki
Avoinna arkin klo 9–15
Faksi (09) 877 7397
diakoniatyontek.liitto@dtl.inet.fi, www.dtl.fi

Toiminnanjohtaja
Esko Jossas, TT
Puh. (09) 150 2467
GSM 050 511 6683
esko.jossas@akiliitot.fi

Sanna Ylä-Jussila, pastori, TM
Puh. (09) 150 2455
GSM 050 597 5231
sanna.yla-jussila@akiliitot.fi
Pappisliiton opiskelijatyö, neuvonta opiskelijoiden harjoittelu-, mentoointi- ja työllistymiskysymyksissä

Toiminnanjohtaja
Riitta Hiedanpää, diakonissa, terv. hoit.
Puh. (09) 150 2287
GSM 040 516 5557
riitta.hiedanpaa@dtl.inet.fi
Liiton yleinen johto, edunvalvonta- ja neuvottelutoiminta, hallintoelinten päätösten valmistelu, esittely ja täytäntöönpano, palvelussuhdeneuvonta

Apulaistoiminnanjohtajat

Annamari Jokinen, VTM
Puh. (09) 150 2445
GSM 040 865 6630
annamari.jokinen@akiliitot.fi

Johdon sihteeri
Tuula Anttonen, HSO-sihteeri
Puh. (09) 150 2453
tuula.anttonen@akiliitot.fi
AKIn hallinnon ja johdon sihteeri, Pappisliiton hallintoelinten pöytäkirjanpitäjä, matka- ja kokousjärjestelyt, Internet-kotisivut

Järjestösihteeri
Asta Turtiainen, diakonissa
Puh. (09) 150 2286
GSM 040 765 0477
asta.turtiainen@dtl.inet.fi
Ammatilliset kysymykset, tiedottaminen, opiskelijatyö, alaosastotoiminta

Stina Lindgård, pastori, TM
Puh. (09) 150 2466
GSM 050 542 3664
stina.lindgard@akiliitot.fi
Cruxin päätoimittaja, AKIn viestintä, Pappisliiton hallinto, opintomatkat, pappien ammatilliset asiat, palvelussuhdeneuvonta

Toimistos sihteeri
Tuija Kukkonen, yo-merkonomi
Puh. (09) 150 2446
tuija.kukkonen@akiliitot.fi
Jäsenyysasiat, alaosastot, luottamusmieskurssit

Toimistos sihteeri
Pirjo Heikkinen, yo-merkonomi
Puh. (09) 150 2487
pirjo.heikkinen@dtl.inet.fi
Jäsenyysasiat, kirjanpito, maksuliikenne, materiaalitilaukset, mökkivaraukset

Opiskelijasihteeri
Annukka Ruusula, kanttori, MuM
Puh. (09) 150 2455
GSM 050 518 4038
annukka.ruusula@akiliitot.fi
Kanttori-urkuriliiton opiskelijatoiminta, neuvonta opiskelijoiden harjoittelu- ja työllistymiskysymyksissä

Heli Meinola
Puh. (09) 150 2653
heli.meinola@akiliitot.fi
Cruxin toimitussihteeri, jäsenyysasiat, opintomatkat

Anne Taanila
Puh. (09) 150 2657
anne.taanila@akiliitot.fi
Kirjanpito ja maksuliikenne

**ERITYISKOULUTETTUIJEN
TYÖTÖMYYSSKASSA**

Asemamiehenkatu 2 C,
00520 Helsinki

Puh. (09) 7206 4343 ma-to klo 12–15
Faksi (09) 272 1212

erityiskoulutettujen.tk@erko.fi
www.erko.fi

Martin Nicol

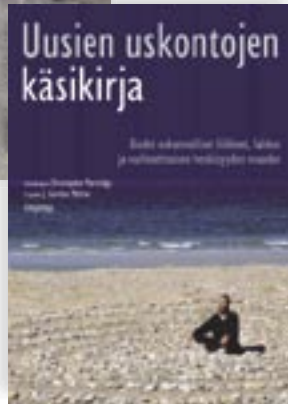
SAARNAN TAITO

Dramaturginen homiletiikka

Kirja kaikille, jotka haluavat puhua ja saarnata hyvin.

Perustuu uuden homiletiikan ohjelmaan, jossa esittävän taiteen elementit otetaan kristillisen saarnan ainesten rinnalle.

Ovh. 27,90

Christopher Partridge
(toim.)

UUSIEN USKONTOJEN KÄSIKIRJA

Uudet uskonnolliset liikkeet, lahkot ja vaihtoehtoisen henkisyyden muodot

Ensimmäinen kattava teos uusista uskonnon muodoista maailmanlaajuisesti.

Yli 200 uutta uskonnollista liikettä, lahkkoa ja henkisyyden muotoa.

Ovh. 67,90

Saarnan taito

Kääriäinen – Marjanen
– Myllys – Niemelä
– Nieminen – Turunen

SEURAKUNNAN LUOTTAMUSHENKILÖN PERUSTIETO 2007

Yhdessä enemmän

Tuhti tietopaketti kirkon hallinnosta ja toiminnasta. Tarjoaa konkreettisia välineitä oman luottamustehtävän hoitamiseen ja seurakuntaelämän kehittämiseen.

Ovh. 19,90

Päivi Huuhtanen-Somero

RUKOUS JA PIIRTÄMISEN TAITO

Teos ohjaa kohti rukouksen harjoittamista ja hengellisen näkökyvyn herkistymistä.

Pääosan muodostavat rukoushiljentymisen käytännön harjoitukset.

Ovh. 28,90

Harri Raitis

LUOTTAMUSHENKILÖN SELVIYTYMISOPAS

Välineitä seurakunnalliseen päätöksentekoon

Tiivis, selväsanainen ja elämänmakuinen yhteenveto luottamushenkilön työstä ja toiminnasta.

Ovh. 13,90

Risto Saarinen

LAHJAN HENKI

Dekkari uskonnon maailmasta, kirkon ja herätysliikkeen suhteista ja niiden vaikutuksista yksittäisten ihmisten ja yhteisöjen elämään.

Ovh. 23,90

Sisältöä elämään -

 KIRJAPAJA^{OY}

www.kirjapaja.fi

Palautus:

Akavan kirkolliset ammattiliitot
Rautatieläisenkatu 6
00520 Helsinki

.MK80

TERVETULOA PAPISTON PÄIVILLE 17. – 18.10.2006 HELSINGIN MESSUKESKUKSEEN

Vielä ehdit ilmoittautua papiston suurimpaan valtakunnalliseen
koulutus- ja neuvottelupäivätapahtumaan.

Päivien teemana on Pappi paikallaan. Päivien aikana tarkastelemme
Valituissa paloissa, miten ja missä pappi on paikallaan.

Ilmoittautumismaksut:

- työelämäjäseniltä 15.9. saakka 150 €, sen jälkeen 170 €
 - työelämän ulkopuolella olevilta 90 €
 - opiskelijoilta 25 €
 - eläkeläisiltä 90 €

Lue ohjelmasta ja ilmoittautumisesta aiemmista Cruxeista (2/06 ja 3/06)
sekä kotisivuilta osoitteesta www.pappisliitto.fi.

Huomio alaosastojen puuhanaiset ja –miehet:
alaosastoilla on mahdollisuus varata pöytä 17.10. klo 12.30
alaosastotapaamista varten.

Varaukset tuula.anttonen@akiliitot.fi.